చందాదారులకు - గమనిక

* శ్రీ రామకృష్ణప్రభ (ఆధ్యాత్మిక మాసపత్రిక) ప్రతి ఇంగ్లీషునెల మొదటివారములో వెలువడును.

* సంవత్సరచందా 12 రూపాయలు.

* దీర్ఘకాలీయ చందా (35 ఏండ్లు) 150 రూపాయలు.

* దీర్ఘకాలీయ చందాదారులు (35 ఏండ్లు) కాగోరి, ఒక్కసారిగా 150 రూపాయలు చెల్లించలేనివారు, వాయిదాలపై (ప్రతిసారి పదిరూపాయలకు తక్కువగాకుండ) ఒక సంవత్సరకాలములో మొత్తము పైకమును చెల్లించవచ్చును.

* దీర్ఘకాలీయ చందా మధ్యలో మరొకరి పేరునకు మార్చబడదు.

* ఐదు సంవత్సరములకు చందా పైకము ఒక్కసారిగా చెల్లించువారికి 10% తగ్గింపు గలదు.

* చందాదారులు కాగోరువారు ఏనెలనుండియైనను చందాదారులు కావచ్చును.

* చందాపైకమును మనియార్డర్‌ద్వారాగాని, పోస్టల్ ఆర్డర్‌ద్వారాగాని, బ్యాంక్ డ్రాఫ్ట్‌ద్వారాగాని ముందుగానే పంపవలెను.

* క్రొత్తగా చందాదారుడుగా చేరువారు "క్రొత్త చందాదారుడను" అని తెలియజేయవలసినదిగా మనవి.

* చందాదారులయినవారు, తమ చందానంబరును (R. p. ....) గుర్తుంచుకొని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములలో దానిని తెలుపవలెను.

  (ప్రతినెల పోస్టుద్వారా మీ కందజేయబడు రామకృష్ణప్రభ కవరుపైనుండు మీ విలాసము మీద, మీ చందానంబరు గుర్తింపబడియుండును. గమనించగలరు.)

* మీరు వ్రాయు ఉత్తరములందు, M. O. కూపనులందు మీ విలాసమును, చందానంబరును స్పష్టముగా వ్రాయవలసినదిగా మనవి.

* మీ అడ్రసు మారినపుడు ఆ క్రొత్త విలాసమును మాకు తెలియజేయగలరు.

* ప్రత్యుత్తరమపేక్షించు ఉత్తరములు వ్రాయువారు, రిప్లయికార్డుగాని, తగినన్ని స్టాంపులుగాని పంపగలరు.

* రామకృష్ణమఠము, మద్రాసు-4 నుండి వెలువడు చాల పుస్తకములధరపై రామకృష్ణ ప్రభ చందాదారులకు 5 % తగ్గింపు కలదు.

మేనేజరు : శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ,
P. B. No. 635, మద్రాసు-600 004.

విడిప్రతి 120 పైసలు

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ అభిమానులకు ఒక విన్నపము

చందాదారుల సంఖ్య పెరిగితే చాల మేలు. 1. లాభం లేకపోతే పోనీ, నష్ట మాత్రం రాకుండ పత్రిక నడవడానికి వీలవుతుంది. 2. పత్రిక స్థాయి (Standard విషయంలో మిగుల జాగ్రత్త వహించే బాధ్యత సంపాదకుని మీద పడుతుంది. దీ వల్ల పాఠకులకు మంచిదే కదా! 3. రచనలకు ప్రతిఫలంగా రచయితలకు ఏమీ ఇవ్వడం లేదు కను (ఒకవేళ ఇచ్చినా వాళ్ళు తీసుకోరనుకోండి - అది వేరే విషయం). ఎక్కువ పాఠకులు తమ రచనలన చదువుతున్నారు అనే తృప్తి రచయితలకు ఉంటుంది. 4. ప్రకటనలు (Advertisements) దొరికే అ కాశం కూడ ఉంటుంది. (దీనివల్ల పాఠకులకు ప్రకటనదారులకు, లాభం ఉంటుందో లేదో తెలియదు గా పత్రికకు మాత్రం లాభం ఉంటుంది). ఇన్ని కారణాల వల్ల మీరందరూ చందా సంఖ్యను పెంచే వి యంలో చేయూత నివ్వగలరని ఆశిస్తున్నాము. చందా వివరాలు మీకు తెలిసిందే. ముఖచిత్రం వెనుక అన్ని వివరాలు ఉన్నాయి. మళ్ళీ మళ్ళీ మమ్మల్ని వివరాలు అడగవలసిన అవసరం ఎందుకు? క్రింద నాలుగ చందా కూపన్లు ఉన్నాయి. ఈ నాలిగిటిని వేఱు చేసే కష్టం కూడ మీకివ్వరాదనే తలంపుతో తగిన విధ గానే చిల్లులు పెట్టి ఉన్నాము. ఈ నాలిగిటిని నలుగురికివ్వండి. ఇచ్చి పత్రికను పొగుడుతూ నాలుగ మాటలు వాళ్ళకు చెప్పి చందాదారులుగా చేరండని ప్రోత్సహించండి. అందుతో ఒకరైనా చందాదారులుగ చేరతారు. ఫలితంగా పై నెలకు ముద్రాపకులు ఆశ్చర్యపడే విధంగానైనా పత్రిక సంఖ్య పెరుగుతుంది ఇందులో సందేహం లేదు. నమస్తే.

సంవత్సర చందా రూ. 12-00 జీవిత చందా రూ. 150-00

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణప్రభ, మైలాపూరు, మద్రాసు-600 004.

నేను రామకృష్ణ ప్రభకు చందాదారునిగా చేరదలచి చందా పైకమును పంపుచున్నాను. నా పేరును చందాదారునిగా నమోదు చేసుకొని, తదుపరి పత్రికను ప్రతినెల నాకు సక్రమముగా పంపగలరు.

పేరు:

విలాసము:

పిన్ కోడ్:

చేవ్రాలు:

నేను రామకృష్ణ ప్రభకు చందాదారునిగా చేరదలచి చందా పైకమును పంపుచున్నాను. నా పేరును చందాదారునిగా నమోదు చేసుకొని, తదుపరి పత్రికను ప్రతినెల నాకు సక్రమముగా పంపగలరు.

పేరు:

విలాసము:

పిన్ కోడ్:

చేవ్రాలు:

నేను రామకృష్ణ ప్రభకు చందాదారునిగా చేరదలచి నా పైకమును పంపుచున్నాను. నా పేరును చందాదారునిగా నమోదు చేసుకొని, తదుపరి పత్రికను ప్రతినెల నాకు సక్రమముగా పంపగలరు.

పేరు:

విలాసము:

పిన్ కోడ్:

నేను రామకృష్ణ ప్రభకు చందాదారునిగా చేరదలచి చందా పైకమును పంపుచున్నాను. నా పేరును చందాదారునిగా నమోదు చేసుకొని, తదుపరి పత్రికను ప్రతినెల నాకు సక్రమముగా పంపగలరు.

పేరు:

విలాసము:

పిన్ కోడ్:

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

విషయసూచిక

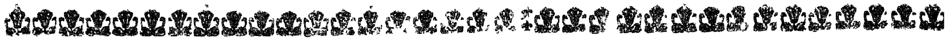
గమనిక:—స్థలాభావంచే ఈసంచికలో బాలల రామకృష్ణ ప్రచురించలేదు

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభకు

చందాదారుగా చేరండి - చందాదారులను చేర్పించండి

ధన్యవాదాలు : శ్రీ రామకృష్ణప్రభకు చందాదారులను చేర్పించవలసినదిగా కోరుతూ సుమారు 30 మందికి లేఖలు వ్రాయగా ఐదారుమందినుండి మాత్రమే సమాధానంగా ఇతోధికసహాయం లభించింది. వారందరికి మా ధన్యవాదాలు. మాజీవీడునుండి ఒకరు, తెనాలినుండి ఒకరు పెద్దసంఖ్యలో చందాదారులను చేర్పించుటకు కంకణము కట్టుకున్నట్లుగా తెలియజేసియున్నారు. వారెవరను సంగతి తరువాత తెలియజేస్తాము.

సు (స్వీయ) వార్త : సంపాదకుడు + ప్రూఫ్ రీడర్‌గా పనిచేస్తున్న ఏకైకవ్యక్తిమాత్రమే చదువుతున్న పత్రికలలో ఇది ఒకటియా యనే సందేహాన్ని అపాస్తం చేస్తూ కొన్ని లేఖలు ఇప్పుడు వస్తున్నాయి. ప్రభ ఆకర్షణీయమైన అంశాలతో కూడి ఉన్నదని, స్థాయి (Standard) ఇప్పుడెంతో మెఱుగుగా ఉన్నదని చెప్తూ లేఖలు వస్తున్నాయి. సంతోషము. రచనలవల్ల కొంత ప్రయోజనం కూడ పాఠకులకు కలుగుతున్నట్లు ఒక లేఖద్వారా తెలిసినది. అక్టోబరు సంపాదకీయం చదివినవాళ్ళు కొందరు ధూమపానాన్ని వదలిపెట్టారని ఆ లేఖ తెలియజేసింది. పాఠకులలో ఈ మార్పు నమ్మదగిన విషయం కాకపోయినా ఆ లేఖను పట్టి ముఖస్తుతి యని కొట్టివేయడానికి వీలు లేదు. నమ్మవలసిన లేఖ యిది. ప్రతి పాకెట్టుమీద "Cigarette smoking is injurious to health" అని హెచ్చరిక ఉన్నా లక్ష్యపెట్టని "జీవన్ముక్తులలో" కొందరిలోనైనా మార్పు వచ్చినందులకు సంతోషము. ఈ సంచికలో అన్నపరెడ్డి వేంకటేశ్వరరెడ్డి రచనను పాఠకులకు అందించుటకు సంతోషిస్తున్నాము. ఇకమీదట వరుసగా ఈయన రచనలు రామకృష్ణప్రభలో వస్తుంటాయి. ప్రభకు ఒక వైవిధ్యం, క్రొత్తదనం ఆపాదింపగల రచనలు చేయుటలో ఈయన సమర్థులు. ఫిలాసఫీ, సైకాలజీ, సోషియాలజీ, లిటరేచర్ - అన్నిటిలో మంచి ప్రవేశమున్న రచయిత.

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి

రండి, తిరుమలకు రండి

మానవజాతిని ఉద్ధరించడానికి, భవబంధాలనుండి విముక్తులను చేయడానికి, శ్రీ మహా విష్ణువే భూమిపైన శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామిగా అవతరించిన పుణ్యస్థలమే పావనమైన తిరుమల కొండలు. ఋషులచేత, మహాయోగులచేత స్తుతింపబడిన స్వామివారి యీ పవిత్ర స్థలము సముద్రమట్టానికి మూడువేల అడుగుల ఎత్తున, ఆంధ్రప్రదేశానికి చెందిన చిత్తూరు జిల్లాలో వున్నది. సంవత్సరము పొడుగునా చక్కటి వాతావరణముతో ఈ ప్రాంతము ఆహ్లాదము గొల్పుచుండును.

తిరుమలను చేరుటకు దగ్గరనున్న రైలుస్టేషను తిరుపతి. భారతదేశము నాల్గువైపుల నుండి తిరుపతికి భక్తులు రైలుమీద రావచ్చును. మద్రాసు, బెంగుళూరు, హైదరాబాద్‌ల నుండి, తిరుపతికి బస్సులుకూడ కలవు.

తెల్లవారుఝామునుంచి, అర్ధరాత్రివరకు బస్సులు రెండు కొండ దారులమీదుగా మిమ్ములను తిరుపతినుండి తిరుమలకు తీసుకువెడతాయి. భక్తులు ఉదయము 6 గంటలనించి అర్ధరాత్రి 12 గంటలవరకు శ్రీ స్వామివారి దర్శనము చేసుకొనవచ్చును.

తిరుపతిలోనూ, తిరుమల కొండపైన అన్ని సౌకర్యములతో కూడివున్న దేవాలయపు ధర్మసత్రములు, అద్దె వసతిగృహములు యాత్రికుల వసతికోసం ఏర్పాటు చేయబడి వున్నాయి.

తిరుపతిలో వున్న శ్రీ గోవిందరాజస్వామి, శ్రీ కోదండరామస్వామి, కపిలేశ్వర స్వామివార్ల దేవాలయాలను, తిరుచానూరులోనున్న పద్మావతీ అమ్మవారి దేవాలయమును యాత్రికులు దర్శించవచ్చును.

మంగాపురంలోని శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి వారి ఆలయము, నారాయణవనములోని శ్రీ కళ్యాణవేంకటేశ్వరస్వామివారి ఆలయము, నాగలాపురంలోని వేదనారాయణ స్వామివారి ఆలయములు చూడదగిన ముఖ్య పవిత్ర స్థలములు.

శ్రీ స్వామివారికి మీరు చెల్లించే కానుకలు దైవకార్యాలకు, విద్యాభివృద్ధికి, సాంఘిక సంక్షేమ కార్యాలకు ఉపయోగింపబడతాయి.

మీకు కావలసిన తక్కిన వివరాలకు మాకు వ్రాయండి.

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు,

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

మోక్షార్థం జగద్ధితాయ చ

సంపుటము 39 1982 - మార్చి సంచిక 3

మంత్రాలూ కీర్తనలూ జపాలూ విడిచిపెట్టు.
తలుపులన్నీ బంధించి, ఈ గుడి చీకటిమూల వొంటరిగా
ఎవరిని పూజ చేస్తున్నావు?
కళ్ళు తెరిచి చూడు,
నీ ఎదుట ఈశ్వరుడు లేడు.
ఎక్కడైతే గట్టినేలని రైతు దున్నుతున్నాడో,
ఎక్కడ బాట వెయ్యడానికి కూలీలు రాళ్ళు కొడుతున్నారో,
అక్కడ ఈశ్వరుడు ఎండలో వానలో
దుమ్ముకొట్టిన బట్టలతో వాళ్ళ మధ్యన తిరుగుతున్నాడు.
నీ మడిబట్టలు అవతల పెట్టి
అతనివలనే నువ్వూ దుమ్మునేలమీదికి రా!
మోక్షమా? ఆ మోక్షమనేది ఎక్కడ వుందయ్యా?
మన ప్రభువే సంతోషంగా
ఈ సృష్టి బంధనాన్ని తనపైని వేసుకున్నాడు.
శాశ్వతంగా మనతో తానూ కట్టుపడివున్నాడు
నీ పుష్పాలూ, ధూపాలూ, దూరాన పెట్టి
నీ ధ్యానంలోంచి బైటికి రా!
నీ బట్టలు చిరిగి మరకలైతే, ఇంతలో వొచ్చిన ముప్పేమిటి?
నుదుటి చమటతో కష్టించి, కృషిలో అతని ప్రక్కన నిలబడు.

-చలం తెనిగించిన గీతాంజలినుండి

పూర్ణకాముడు బుద్ధుడు

దానప్ప

రోమన్ సామ్రాజ్యం; అలెగ్జాండర్-ది గ్రేట్ సాధించిన సామ్రాజ్యం; మొన్నటిదాకా వెలిగిన 'రవి అస్తమించని' బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యం; ఇలా ఎన్నో సామ్రాజ్యాలు వెలిశాయి, సమసిపోయాయి. ఎన్నో నాగరికతలు తలలు పైకెత్తాయి, వంగిపోయాయి. వాటికి పూర్వమూ భారతదేశమున్నది; వాటి పెంపులోనూ ఉన్నది; వాటి అంతం తర్వాత కూడ ఉన్నది; భావిలో కూడ ఉంటుంది. భారతదేశం అనేక సంస్కృతులను చూపింది. అనేక రాజ్యాధిపత్యాలను గమనించింది. ఏ సంస్కృతి కానీ, ఏ రాజ్యాధిపత్యం కానీ, భారతదేశపు స్వభావాన్ని, సంస్కృతిని ఏమాత్రం చలింపజేయలేకపోయాయి. పర్వతాన్ని తాకిన మట్టిరాయిలా అవి స్వయంగానే చూర్ణమై పోయాయి. నేడు వెఱ్ఱితలలు వేస్తున్న పాశ్చాత్య నాగరికతకు కూడా భావిలో ఇలాంటి దశే పడుతుంది. అది తప్పదు. దాని సూచనలిప్పుడే చాలా కనబడుతున్నాయి. ఒకప్పుడు భారతదేశపు జీవన పద్ధతుల్ని నాగరికతను హేళన చేసిన ఆ పాశ్చాత్యులే, నేడు తమ సంస్కృతిలో శాంతి కానక, ఆ శాంతిసుఖం కోసం, ఆ మానసిక ప్రశాంతత కోసం భారతదేశం తరలి వస్తున్నారు. ఆధ్యాత్మికతతో రంగరింపబడిన భారతదేశపు నాగరికతను అనుసరించటానికి సంసిద్ధులౌతున్నారు. ఇదే భారతదేశ సంస్కృతిలో నున్న విశిష్టత. సహనం, గాంభీర్యం, సహృదయత; ఇవి భారతదేశ సంస్కృతికి ప్రధాన ద్వారాలు. మాతృమూర్తిలాంటిది భారతదేశపు సంస్కృతి. తన చనుబాలు తాగి, పెరిగి, ఆ స్తనాన్నే తన్నే కొడుకు చర్యను సహిస్తుంది. సమయం కోసం దీక్షగా, ఓర్పుగా ఎదురు చూస్తూ గాంభీర్యం వహిస్తుంది. కాలాంతరంలో అనేక ఆటుపోటులకు గురై, పశ్చాత్తాపచిత్తుడై తిరిగి చెంతకు వస్తే, ఆ కొడుకును సహృదయంతో ఒడిలోకి తీసుకొని ఓదారుసుంది.

ఇదీ భారతదేశపు సంస్కృతి. ఈ సంస్కృతి కోసం ఎందరెందరో మహానుభావులు, సమయం - సందర్భం పిలిచినప్పుడెల్లా అవతరించి, పునః పునః దాన్ని పటిష్ఠం చేశారు. అలాంటి మహాత్ముల్లో గౌతమబుద్ధుడు ఒకానొక విశిష్టకార్యం కోసం అవతరించినట్టి పుణ్యపురుషుడు.

ఆ పుణ్యపురుషుడొకానొక బోధివృక్షం క్రింద కూర్చున్నాడు. స్థిరాసనం వేసి, శరీరాన్ని నిశ్చలనం చేసి, దృష్టిని బాహ్యం నుండి అంతరంలోకి దింపి, స్తంభీభూతుడై కూర్చున్నాడు. అతని దృష్టి దేనికోసమో తీవ్రంగా గాలిస్తున్నది. లోనికి, లోనికి, మరింత గాఢమైన లోతులకు చొరబడి, ధైర్యంగా సాగి, అన్వేషిస్తూ పోతున్నది. ఇతని సత్యాన్వేషణ చూసి "మారుడు" సహించలేకపోయాడు. లోకమంతా తన చెప్పుచేతల్లోనే ఉండాలన్నది అతని తీవ్రకాంక్ష. తను అందించే అసత్య ప్రపంచంలోనే అందరూ తపించి పోవాలని అతని స్పష్టమైన అభిలాష. తన ఏలుబడినుండి ఒక్కడంటే ఒక్కడు కూడ సత్యాన్వేషణకై పోయాడంటే చాలు, అతను నిలువెల్లా క్రోధంతో మండిపోతాడు. ఆ అన్వేషిని నాశనం చేయంటే అతనికిక నిద్రపట్టదు. బుద్ధునిపై కాదు కాదు-గౌతమునిపై కూడ ముట్టడి జరిపాడు

మారవనితలు గౌతముణ్ని ఆక్రమించారు. తియ్యని కూతలు కూశారు. మెత్తని అరుపులు అరిచారు. గళ్ళుగళ్ళుమంటూ గజ్జెల చప్పుళ్లు చేశారు. కంచు ఘంటలు చెవులు చిల్లులు పడేలా మ్రోగించారు. అయినా గౌతముడు చలించలేదు. హోరుమంటూ సముద్రంలా ఘోష పెట్టారు. సింహంలా భీకర గర్జనలు చేశారు. అయినా గౌతముని దృష్టి, లోనికే పోతున్నది. భీకరమైన ఆకారాలు ధరించారు. సుందరమైన రూపాలు చూపారు. కోరలతో కొరుక్కుతినేలా మీది మీదికి వచ్చారు. సుకోమల-సుందర-పీన స్తనయుత నగ్నశరీరాలతో కౌగలించుకోటానికి ప్రయత్నించారు. అయినా గౌతముని ధ్యానం సడలలేదు. మారవనితలు పరాజయంతో సిగ్గుపడి, తలలు వంచుకొని, దిక్కులుపట్టి పారిపోయారు. మారుడు కోపంతో పండు పటపటలాడించాడు. ప్రకృతి ఉయ్యాలలా ఊగిసలాడింది. భూమి కంపించింది. పంచభూతాలు భయానకంగా సంచలించాయి అయినా గౌతముని స్థిరత్వం తగ్గలేదు. అతని దృష్టి గమ్యాన్ని చేరువకు చేరింది మారుడు భయంతో గజగజ వణికిపోయి ఒకే ఒక [illegible]లేసి, తోక ముడిచి, పారిపోయాడు. ప్రకృతి శాంతించింది. ప్రశాంతం వ్యాపించింది. పక్షులు మధురంగా కూశాయి. అంతరంగంలో వెలుగుతున్న దివ్యప్రకాశం గౌతముని దృష్టికి గోచరమైంది. దివ్యజ్ఞానంలో అతను మునిగిపోయాడు.

"తెలిసింది. మానవుల దుఃఖానికి కారణమేమిటో తెలిసింది" అంటూ పైకి లేచి నిలబడ్డాడు. "మానవుల సర్వదుఃఖాలకు కారణం ఆశ. ఈ ఆశను జయించిన నాడు, మానవునికి పరమశాంతి లభిస్తుంది. ఈ విషయం ప్రపంచమంతా చాటి చెబుతాను" అంటూ బుద్ధుడు బయలుదేరాడు. గౌతముడుగా వచ్చి తన చెంత కూర్చొని, బుద్ధునిగా వెళుతున్న ఆ జ్ఞానిని, సర్వలోక శ్రేయోభిలాషిని చూసి ప్రకృతి మాత ఆనందంతో మందహాసం చేసింది.

ఔను. ప్రతిమానవుడు కూడ గౌతమునినుండి బుద్ధునిగా పరిణతి చెందవలసిందే: తన పరిణామాన్ని (evolution) ను చివరి వరకూ కొనసాగించవలసిందే! అదే బుద్ధుని జీవితంలోని సందేశం. పూర్ణకామత్వం సాధించి, ఆశను నిర్జించిన నాడు ప్రతిమనిషీ ఒక బుద్ధుడౌతాడు. ఆశను నిర్జించటం, పూర్ణకామత్వం సాధించటం గూర్చే ఈ వ్యాసం, బుద్ధుని జీవితపు మార్గదర్శకత్వంలో చర్చించబోతోంది.

సర్వజీవులు పరిణామదశలోనే ముందుకు సాగుతున్నాయి. భూమి అట్టడుగున నున్న బీజం నుండి వెలువడి, భూమిని చీల్చుకొని వృక్షాలు, లతలు సైతం ఊర్ధ్వానికే గమిస్తున్నాయి. ఎక్కడో చిన్న పాయగా పుట్టిన నదులు పెరిగి, సాగి, విశాలమై, విశాలతరములై, మునుముందుకే గంతులేస్తూ సాగిపోతున్నాయి. ప్రకృతిలోని ప్రతి పదార్థం నూతన వికాసం వైపే పరుగులిడుతున్నది.

అలాంటప్పుడు మనిషి మాత్రం ఎందుకు పురోగమించకూడదూ!-జీవశాస్త్రజ్ఞుడైన డార్విన్ పరిణామవాదసిద్ధాంతం ప్రకారం చూసినా, మనిషికి పురోగమనమే కాని, తిరోగమనం సరికాదన్నది తెలుస్తున్నది. అతని సిద్ధాంతం ప్రకారం జీవులు క్రమపరిణతిని నొందాయి. ఒక దశలోకి చేరి, దాన్నుండి క్రమంగా మరో దశలోకి పరిణమించాయి. ఏకకణజీవినుండి, ద్వికణజీవులు, బహుకణ జీవులు, జలచరాలు, భూచరాలు, ఉభయచరాలు, ద్విపాదులు, చతుష్పాదులు-ఇలా జీవి క్రమపరిణతి చెందుతూ చివరికి కోతిదశకు రాగానే, మహోన్నతమైన మానవజాతికతిచేరువలోకి పరిణమించి వచ్చాడు. ఈ కోతిదశనుండి జీవి క్రమంగా మానవ జాతిలోకి వికసించాడు. ఈ పరిణామవాద సిద్ధాంతం గూర్చి అటు పాశ్చాత్యుల్లోను ఇటు భారతీయ పండిత శాస్త్రజ్ఞుల్లోనూ చాలా విమర్శలు బయలుదేరినప్పటికీ ఒక్కటి మాత్రం ఎంతో స్పష్టంగా కనబడుతుంది-అదే, వికాసం. జీవియొక్క కర్తవ్యం కేవలం వికసించటమే! మొగ్గనుండి పువ్వుకు, పువ్వునుండి పిందెకు, పిందెనుండి కాయకు, కాయనుండి పండుకు పరిణమించి, తన గమ్యం చేరుకోవటమే! డార్విన్ సిద్ధాంతంలో ఒకపరి పరిణతి చెందిన జాతి, మరిక పూర్వపు దశలోకి పోదు; పైగా అది మరొక నూతన జాతిలోకి వికసిస్తుంది. ఇతని సిద్ధాంతమంతా కేవలం ప్రకృతిని, బాహిక క్రియలను పరిశీలించటం ద్వారా వెలువడిన కారణంగా మన వేదాంతపరమైన సంస్కారాలు, వాసనలు, కర్మఫలాలు, జన్మలు - ఇవేవీ ఆ సిద్ధాంతానికి ఆధారాలు కాలేకపోయాయి. వీటి గూరి ఆ శాస్త్రజ్ఞునికి తెలుసుకోవలసిన అవసరము లేకపోయింది. అవకాశమూ లేకపోయింది. అయినా అతని సిద్ధాంతం జిజ్ఞాసువులకెంతో ఊతను కల్గించింది.

అతను సీతాకోకచిలుక పరిణామాన్ని మొదట్నుండి గమనించాడనుకుందాం. దాని అంతిమదశకు, దాని పూర్వదశలకు ఎలాంటి సంబంధం ఉండదు. గ్రుడ్డు, పురుగు, గొంగళిపురుగు, నిద్ర, ఆ తర్వాత అకస్మాత్తుగా ఒక క్రొత్త నూతనస్వరూపంతో రెక్కలతో అది సీతాకోకచిలుకగా తయారై రివ్వుమంటూ పూలచెట్లవైపు పరిగెత్తడం - ఈ దశలన్నీ డార్విన్‌ను మొదట తికమకపెట్టియుంటాయి ఈ అంతిమదశకు, తత్పూర్వదశలకూ ఎలాంటి సంబంధం కన్పించలేదు. ఈ సత్యాన్ని గూర్చి అతడెన్నిసార్లు ఎంత దీక్షతో పరిశోధించాడో! ఇలాంటి పరిశీలనల ఆధారంగానే అతను ప్రకృతినంతా జీవులదశలనన్నీ అధ్యయనం చేసి తుదకు తన ఎవొల్యూషన్ థియరీని ప్రవేశపెట్టాడు. అతనికంతా పరిణమించడమే, వికసించటమే గోచరించింది కాని, వికసించిన జీవి మరల పూర్వపుదశలోకి తిరోగమించటం కనపళ్ళేదు. అందుకే అతను మానవుని పరిణామం, దగ్గరి పోలికలుగల కోతినుండి గల్గిందని చెప్పాడు. చూచారా! అతనెంతకీ వికసించటమే ప్రధానోద్దేశంగా ఈ సిద్ధాంతాన్ని లోకానికి చాటాడు. మరి కోతినుండి పరిణమించిన మనిషి దివ్యత్వంవైపు మానవాతీత దశవైపు పరిణమించకూడదా? పరిణమించాలి. అదే డార్విన్ ఆశయం. అదే మన భారతీయ సనాతనధర్మం యొక్క ఆశయం.

మరైతే పరిణమించడంలో మనిషికడ్డుపడేదేమిటి? కామనలు-దిగువ యోనుల్లో నున్నట్టి కామనలే! ఈ కామనలే మనిషి పురోగతికి అడ్డు తగులుతుంటాయి. ఈ కామనలే ఇక్కడ మార-మారవనితలుగా దర్శనమిచ్చారు. ఈ మారునికి, మనిషికి నిరంతరం పోరాటం. సాధారణంగా మనిషి మారునికి బానిసై యుంటాడు. కనుక ఈ పోరాటం కనబడదు. కాని మనిషి ఎదురు తిరిగినప్పుడు మాత్రం ఈ యుద్ధం బహిర్గతమవుతుంది. మనిషికున్నన్ని కోరికలు మరేతరజీవికుండవు. పశు పక్షి మృగ క్రిమికీటకాది సర్వజీవులకు కూడ ఉండే కోరికలు పరిమితమైనవే. ఆకలి వేసినప్పుడింత తిండి, దాహం వేసినప్పుడు కాస్త నీరు, భయం వేసినప్పుడు కొంత రక్షణయత్నం, నిద్ర వచ్చినప్పుడు పడుకోవటం, ఋతుకాలం సమీపించినప్పుడు (సహజ)మైథున సుఖం - ఇంతకు మించి వీటి కెలాంటి కోరికలుండవు. అసలు వీటివి కోరికలు అని అనలేము కూడ. వీటిని అవి కోరుకోవటం లేదు. అవి సహజసిద్ధంగా వాటికి సంక్రమించియున్నాయి. వాటిగూర్చిన

గ్రహణకూడ వాటికుండదు. ఏదో, ఎవరో నడిపించినట్లు అవి వాటిని యాంత్రికంగా చేస్తుంటాయి.

కోరికకు మూలం సంకల్పం. సంకల్పం చిత్తంలో పుడుతుంది ఈ చిత్తమనేది మనిషి యోనికి మాత్రమే నిర్మితమై యున్నది. దిగువజాతి జీవులకీ చిత్తం లేదు. అంటే వివేచనాశక్తి లేదు. అందుకే కదా బలంలోను, ఆకారంలోను తనకన్నా అధికశక్తి, పుష్టిగల సింహం ఏనుగులాంటి జీవాలను ఐదున్నరారడుగుల మనిషి తన ఆధిపత్యానికి లోబరచుకుంటున్నాడు. ఆ శక్తి ఎక్కడిదీ? ఈ చిత్తంలోని వివేకశక్తియే; ఈ చిత్తం లేనప్పుడు సంకల్పం లేదు. సంకల్పం లేనప్పుడు కోరికా లేదు. అలాటి స్థితిలో అవి జీవన్ముక్తులేకదా అని అనవచ్చు. కాదు. అవి ముక్తి సాధిస్తేకదా, జీవన్ముక్తులయ్యేవీ! తమ స్థూలస్థితే తెలియని ఆ జీవులు, దేనిమీద ముక్తి సాధిస్తాయి? తాము దేహధారులమని, తమ కొకఫలానా దేహముందని, తమ దేహం ఫలానా విధంగా ఉంటుందని, ఈ మాత్రం జ్ఞానం కూడా వాటికుండదు. అవి అంత గాఢతమస్సులో యంత్రపుబొమ్మల మాదిరి పడియుంటాయి. ఈస్థితిని మనం నేడు అభివృద్ధి చెందుతున్న హిప్నాటిజం ద్వార అనుభవించవచ్చు. హిప్నాటిక్ ఎక్స్‌పీరియన్స్‌ను ముక్తి అనటానికి వీలుందా?

చూడండి, తన ప్రతిరూపాన్ని చూసే కుక్క మొరుగుతుంది. తన నీడను నీటిలో చూసి కోతి కిచకిచమని వెక్కిరిస్తుంది. తమ దేహధ్యాసే లేని ఇవి ఆత్మధ్యాస కెలా పరిణమిస్తాయి? ఆ పరిణామం, దేహధ్యాసగల మానవులకే సాధ్యం. నిజానికి మానవశరీరపు అసలు కర్తవ్యం ఇదే; దేహధ్యాసనుండి ఆత్మధ్యాసకు పరిణమించటం. బోధి వృక్షం క్రింద బుద్ధునికి జరిగినస్థితి ఇదే! అంతక్రితమతనికి తన దేహం గూర్చిన ఆలోచనయే యుండేది. దేహధ్యాస వీడితేగాని, పరమశాంతిదాయకమైన ఆత్మధ్యాస లభించదన్న సంగతి వైపు అతనిదృష్టి పోలేదు. దేహధ్యాసను వదలకుండానే అదేదో సాధిద్దామని ప్రయత్నించాడు. ముందుగా దేహాన్ని కఠినమైన నియమాదినిష్ఠలకు గురిచేశాడు. అన్నపానీయాలందించక శుష్కింపజేశాడు. అయినా దేహచింతన మాత్రం వదలదే!? కొన్ని సంవత్సరాల ఆ వ్యర్థప్రయత్నాన్ని విరమించి ఆలోచించాడు. అప్పుడతనికి మార్గం తెలిపింది. ఔను, తాను ఒకచోట నిలబడే గంతులు వేస్తున్నాడు - ప్రయాణం సాగదు కదా! గమ్యం ఎలా చేరుతాడూ? తాను వేయవలసిన అడుగులు పరిణామ క్రమంలో ఉండాలి. పూర్వపు స్థలాన్నధిగమించి, అడుగు ముందున్నస్థలాన్నాక్రమించాలి. తాను దేహచింతనలోనే యుంటూ, దేహాన్ని అధిగమించాలనుకొంటున్నాడు. ఎంత వెఱ్ఱితనం తనదీ? ఇది కాదు మార్గం. తాను దేహాన్ని దాని మానాన దాన్ని వదిలేసి, ముందుకు సాగిపోవాలి. దేహం తర్వాత ఉన్నదేమిటీ? ఈ మనసే. అంటే ఈ మనసును చేరాలి. దాన్ని కూడ అధిగమించాలి.

బుద్ధునిలోని ఈ పరిణామం క్రమంగా అతనికి పరమశాంతిని చేకూర్చింది. కేవలం బుద్ధుడొక్కడే కాదు, ప్రతిమనిషీ అ పరమశాంతిని చేరాలి. దేహధ్యాస అనే బిందువునుండి గమించి, పరిణమించి, ఆత్మధ్యాస అనే బిందువును చేరాలి. ఈ రెండు బిందువుల మధ్యలోనే మారుని ప్రతాపం విజృంభిస్తుంది. ఈ మారుడు, అతని బలగం మనిషి జీవితంలో ఎప్పుడు తటస్థపడతారూ? జన్మ మొదలు మరణపర్యంతం ఇవి మనిషిని నానావిధరూపాల్లో అంటిపెట్టుకునే యుంటాయి. మాయ అని, అజ్ఞానం - అవిద్య - తమస్సు - అంధకారం - మోహం - మూఢత్వం అని ఇలా ఎన్నెన్నో పేర్లతో ఈ మారప్రతాపాన్ని పేర్కొన్నది మన భారతీయ జ్ఞాన వైజ్ఞానిక ఆధ్యాత్మిక సాహిత్యం.

జన్మమొదలు మరణపర్యంతం, మారుని వ్యాపారాలు తటస్థపడినప్పుడెల్లా, వాటిని నిర్లక్ష్యం చేసి, వాటియెడల ఉదాసీనత వహించి, వివేకంతో యుక్తిగా వాటి బారినుండి తప్పించుకుని మనిషి పురోగమించాలి. హనుమంతుని సముద్రలంఘన విషయం దీన్నే ప్రస్ఫుటీకరిస్తుంది. బుద్ధుని జీవితం కూడ దీనిగూర్చే చెబుతుంది. జన్మకు మరణానికి మధ్య ఎంత తేడా ఉందీ? స్థూలంగా అయితే ఈ తేడా వయోపరిమితితో నిర్ణయింపబడుతుంది. సూక్ష్మంగా క్షణకాలం కంటే అతి తక్కువ తేడా కనబడుతుంది. చిత్తంలో సంకల్పం కలగటం అది నశించటం జన్మమరణాలు. మరొక సంకల్పం మరొక జన్మ. అలాగే శరీరరీత్యా, రక్తకణాలు తయారవ్వటం నశించటం ఇదొక జన్మమరణం. ఇలా జన్మమరణాలు క్షణ క్షణం సంభవిస్తూనే యున్నాయి స్థూలమైన ఒక జన్మమరణాల్లోనే మనం అనేకానేక జన్మమరణాలు పొందుతున్నాము. కనుక ఈ జన్మమరణాల మధ్య ఉత్పత్తయ్యే సంకల్పాలను ఉపేక్ష చేస్తే, మరొక సంకల్పం ఉదయించదు. అంటే మరొకజన్మ లేదన్నమాట. అదే జీవన్ముక్తి. ఒక సంకల్పమే మరో సంకల్పాన్ని జనింపజేస్తుంది. నిశ్చలమైన తటాకంలో చిన్న రవ్వ వేసిన వెంటనే ఒక తరంగం పుడుతుంది. అది మరొక తరంగ జననానికి కారణమవుతుంది. ఇలా తరంగాలనేకాలు జనిస్తాయి. ఒక్క సంకల్పమే, అనేక సంకల్పాలకు కారణమవుతుంది.

సంకల్పానికి ఆధారం కోరిక. కోరిక, సంకల్పం ఇవి రెండు అవినాభావసంబంధం కలవి. ఒకటున్నదంటే మరొకటి తప్పకుండా ఉండి తీరుతుంది. కనుక సంకల్ప జయం కల్గాలంటే కోరికను జయించక తప్పదు. ఈ కోరికలు సాధారణమైన పరిధిలోనే మనిషిని బంధించి, అతని పరిణామాన్ని ఆపుచేస్తాయి. ఆకలి, నిద్ర, భయ, మైథునాదులనే సర్వజీవ సహజవృత్తుల పరిధులలోనే, మనిషిలో కోరికలు జనిస్తాయి. జంతువుల్లో ఇవి యాంత్రికచర్యలని ఇదివరకే చెప్పుకున్నాం. కాని మనుషుల్లో, ఇవి యాంత్రిం చర్యలుకాక సంకల్పిత చర్యలుగా ప్రస్ఫుటమౌతాయి.

ఆకలిబాధ జంతువులకూ మనిషికీ సమానమే. కాని ఆకలి తీరటానికి దానికి ప్రకృతి సిద్ధంగా లభించిన భోజనంతో జంతువు తృప్తిపడుతుంది. మనిషి అలా తృప్తి పడడు. కేవలం ఒక్క ఆకలి తీరటం కోసం తన పంచేంద్రియాలు తృప్తిపడే విధంగా భోజనసామగ్రిని కోరుకుంటాడు. కనులకు విందుగా, వీనులకు పసందుగా, నాసికకు సువాసనగా, జిహ్వకు రుచిపచిగా, స్పర్శకు సుఖకరంగా, ఇలా ఒక్క తిండిలోనే పంచేంద్రియ సుఖానుభవం కోరుకుంటాడు. ఇంతకుమించి కోరుకొనే మనుషులు కూడా ఉంటారు. ఆహా! మనిషి కామానికి ఎంత బానిసో కదా! జఠరాగ్నిని చల్లార్చటం కోసం ఇంతన్నం ఇస్తే సరిపోయే దానికి ఇంతింత ఆడంబరమా! ఈ ఆడంబరాలు నిద్రాది ఇతర కోరికల్లో కూడ చోటు చేసుకొంటాయి.

శుద్ధోధనమహారాజు తన కుమారుడైన బుద్ధుని భవిష్యత్ వాణి ముందే విని, తగు జాగ్రత్తలు గైకొంటాడు. కొడుకు ఎక్కడ విరాగి అయిపోతాడో అన్న భయంతో అతన్ని సర్వేంద్రియసుఖాల్లోనే చిన్నప్పటినుండీ ముంచెత్తుతాడు. షడ్రుచిసమేతమైన దివ్యభోజ్యాలు కల్పిస్తాడు. కాని ఆత్మ ధ్యానకు పరిణమించవలసిన గౌతమునికివి ఆకర్షణీయాలు కావు. అతను మరేదో ఆశిస్తుంటాడు. హంసతూలికాది తల్పాలు, శయనాగారాలు, సంగీతనృత్యగానాదులు, దాస దాసీజనం వింజామరాదిసేవలు – ఇలా నిద్రించే నిమిత్తం ఏర్పాటు చేస్తాడు. నిద్రించే సమయంలో దృక్కుకు సుందరంగా రమణీయంగా కల్పించేందుకు అందమైన యువతులనే అక్కడ నియోగిస్తాడు. కటకటా! ఎంత దిగజారి పోతున్నాడీ మనిషి! నిద్రించేందుకు ఇవన్నీ కావాలా, ఇవేవీ లేకుండా నిద్రించటం లేదా ఎవ్వరూ? బుద్ధుని కివేవీ నిద్రకు సాధనలు కాలేకపోయాయి. అతనికి నిద్రాసమయంలో సైతం, మరెక్కడికో, మరెక్కడికో పోవాలన్న తపన ఉండేది. వికసించే పుష్పం తన్ను కప్పిపెట్టిన ఆకుల్ని సైతం బలవంతంగా త్రోసివేసైనా వికసించి తీరుతుంది గాని, తెగిపోయిన మొగ్గలా తన వికాసాన్ని ఆపుకోదు. బుద్ధుడుగా పరిణమించవలసిన గౌతమునికి నిద్రాది సుఖ రూపాల్లోనున్న ఈ మారవృత్తులు ఎలా అడ్డుకుంటాయి?

కపిలవస్తు రాజ్యాధిపతి, శాక్యవంశజుడైన శుద్ధోధన మహారాజు తన పుత్రరత్నాన్నెలాగైనా లౌకిక ప్రవృత్తి పరునిగా దిగలాగాలని విశ్వప్రయత్నం చేశాడు. విజ్ఞులనెంతోమందిని సంప్రదించాడు. గౌతముడిలా ఉదాసీనుడై ఎందుకుంటున్నాడు? అతనికేం కావాలి? – 'మైథున సుఖం' అన్న సమాధానం వచ్చింది. 'వయసులోకి ఎదిగినవారి దృష్టి మైథున సుఖం పైపుంటుంది. సిద్ధార్థునికి వివాహం చేయండి' అన్న పరిష్కారం అందింది.

సర్వనాగరికతలకు మూలం ఈ మైథున సుఖవాంఛయే కదా! జంతువులకన్నా, మనిషికి కామవాంఛ అధికం. ఈ కామవాంఛ వల్ల మనిషి మనిషికి మధ్య సంఘర్షణలు చెలరేగకుండా ఉండేందుకే వ్యవస్థలేర్పడ్డాయి. నియమాలేర్పడ్డాయి. సంఘాలేర్పడ్డాయి. ఇంకా చెప్పాలంటే చిన్న చిన్న కులాలు, తెగలు, జాతులు, వంశాలు మొదలు పెద్ద పెద్దవిగా పేర్కొనబడుతున్న చాతుర్వర్ణవిధానాలు, చతుర్విధ ఆశ్రమాలు ఏర్పడ్డాయి. అన్నీ ఈ కామవాంఛ వల్ల మనిషి ఎదుగుదల ఆగిపోకుండా ఉండేందుకే ఉద్దేశింపబడినట్టివి. ఉమ్మడి కుటుంబవ్యవస్థ కూడ ఈ కోవలోదే; మనిషి కేవలం కామవాసన యందే నిరంతరం మునిగిపోకుండా, దాన్ని అవతలికి నెట్టి యితర విషయాలు కూడ ఆలోచించేందుకే ఇవి ఏర్పడ్డాయి. కాని నేడు ప్రబలుతున్న వ్యష్టికుటుంబాలు మాత్రం కేవలం కామవాంఛను కేంద్రంగా గొనే ఏర్పడుతున్నాయి. ఈ విధంగా నేడు మనకు కనబడుతున్న సంపూర్ణమైన సభ్యత, సామాజికత అంతా ఈ కామవాంఛను కేంద్రంగా గైకొని ప్రవర్తిల్లిందనవచ్చు.

మనిషికి స్వేచ్ఛానిర్ణయం ఇవ్వటం మూలంగా అతను మైథునచర్యకెప్పుడుబడితే అప్పుడే పూనుకోసాగాడు. ఇది కూడదనంటే చాలు, ఘర్షణ మొదలైందన్నమాటే! ఈ మైథునవాంఛ కారణంగానే అనేక గొప్ప గొప్ప యుద్ధాలు చెలరేగాయి. హెలెన్ ఆఫ్ ట్రాయ్ అందుకో తార్కాణం. రామాయణ, మహాభారతాదులకు కీలకస్థానం ఈ మైథునకాంక్షయే అంటే అతిశయోక్తి కాదనుకుంటాను. దీని వల్ల అనేక అనర్థాలు ఏర్పడుతున్నాయి; మనిషి మైథున సుఖానికి అడ్డులేని, ఘర్షణలకు కారణం కాని విధానాలందుకే అమలులోకి వచ్చాయి. ఆ కారణంగానే వివాహ

వ్యవస్థ ఏర్పడింది. మొదట్లో ఇది బహుభర్తృత్వం, బహుభార్యత్వంగా ఉండేది. ఒక స్త్రీగాని, ఒక పురుషుడుగాని, ఎంతమందినైనా వివాహరూపంలో గ్రహించేవారు. ఈ పద్ధతి వల్ల అనేక దురాచారాలు, సుఖవ్యాధులు ప్రబలసాగాయి. దానితో మనిషి ఈ మైథున అనుభవం విషయంలో అనేక సర్దుబాట్లు. సంస్కారాలు చేసుకున్నాడు. చివరికి ఒక పురుషునితో ఒక స్త్రీ; ఒక స్త్రీతో ఒక పురుషుడు మాత్రమే ఉండాలని, ఆ స్త్రీ మరొక పురుషుణ్ని, ఆ పురుషుడు మరో స్త్రీని కన్నెత్తి చూడరాదని నియమించుకొన్నారు. తన మైథునవాంఛ ఎంత అధికంగా ఉన్నాసరే, దాన్ని ఆ ఒక్కపురుషుని లేదా స్త్రీద్వారా మాత్రమే అనుభవించాలి, తృప్తిపడాలి అన్న నిశ్చయంతో ఆ మైథున కాంక్షకు ఒక అవధి ఏర్పరిచారు,

దానితో సాంఘికంగా కొంత శాంతి ఏర్పడింది. మనుషుల జీవితాలు సంఘర్షణలు లేకుండా సాగిపోసాగాయి. అయితే ఈ మైథునపరమైన కోర్కె మాత్రం మనిషిలో చల్లారలేదు. వేశ్యాగృహాలంటూ ప్రత్యేకంగా వెలిశాయి. కామవాంఛాపూరితులంతా రసికులన్న పేరుతో విటవర్గంగా కూడి వాటిని పోషించసాగారు. వారవనితలంటూ ఒక ప్రత్యేక కన్యలజాతి ఏర్పడింది. వారు నిత్యకన్నియలు. సంఘంలో వీరి వృత్తి, కోరివచ్చిన ప్రతిపురుషుని మైథున వాంఛను తృప్తిపరచటం. అక్కడక్కడా అతిరహస్యంగా కులస్త్రీలు, దాంపత్యంలో కావలసినంత స్పర్శాసుఖం పొందలేని స్త్రీలు, పురుషులవెంటకు వెళ్ళటమో, లేదా పిలిపించుకోవటమో చేసేవారు. ఇది బహిరంగ రహస్యంగానే ఉండేది. ఆధునికకాలంలో కాల్‌గరల్స్, ప్లేబాయ్‌స్‌ల వార్తలు ఎక్కువగానే చెవిన బడుతూనే ఉంటున్నాయి! అయ్యో! ఈ మైథునవాంఛ, అత్యంత సునిశిత వైజ్ఞానిక యుగపు మానవుణ్ని కూడ ఎంత దిగువకు లాగేసిందీ! ఇంతింతై అన్నట్లుగా ఈ మైథునకాంక్ష ఇలా అనేక శాఖలుగా విస్తరిల్లింది. కేవలం ఈ మైథునసుఖం కారణంగానే స్టార్ హోటళ్ళలో కేబరేలు వెలిశాయి. నైటుక్లబ్‌ల పేరిట స్త్రీ నగ్నప్రదర్శనలు సాధికారకంగా ప్రదర్శితమవుతున్నాయి. ప్రభుత్వ అనుమతి లేని ప్రాంతాల్లో రహస్యంగా కొనసాగే ఇలాంటి చర్యలు అప్పుడప్పుడు వెలుగులోకి వస్తున్నాయి. కొన్నింట్లో స్త్రీ సంభోగం, పురుష సంభోగం కూడ కల్పింపబడుతుంటాయి. అవి అందరికీ అందుబాటులో ఉండవు కనుక చాలామంది కేవలం భావాత్మకమైన మైథున సుఖం కోసమే ఈ ప్రదర్శనలకు వెళుతుంటారు. భావాత్మకమో. స్పర్శాత్మకమో ఏదైతేనేం, మైథునవాంఛ మాత్రం వెఱ్ఱితలలు వేస్తున్నదనేది, అది మానవబాహ్య, ఆంతరిక వికాసానికి ఎంతో అడ్డు తగులుతున్నదనేది మాత్రం స్పష్టం. దీన్ని ప్రాతిపదికగా గొని బ్లూఫిల్ములన్న పేరిట డబ్బు కక్కుర్తికి లోబడి స్త్రీ పురుష మైథున చర్యలను తెరపై ప్రదర్శిస్తున్నారు. కేవలం దృశ్యరూపాత్మకమైన మైథునవాంఛను అనుభవించటం కోసం మనుషులు వీటికై ఎంతగా ఎగబడుతుంటారో వేరే చెప్పవలసిన అవసరం లేదనుకుంటాను. నేడు వెలువడుతున్న (చౌకబారు) నవలా సాహిత్యంలో కూడ ఈ మైథునాన్ని కేంద్రంగా స్వీకరించి, పుంఖాను పుంఖలుగా నవలలంటూ బజారులోకి వస్తున్నాయి. యువతీయువకులు మొదలు, జీవితమంతా అనుభవించిన వృద్ధులు సైతం వీటిని బఠాసీల్లా నమలి పారేస్తున్నారు. ఏ వారపత్రిక చూసినా, అందులో ప్రకటనల రూపంలో. విషయాంతర్గత రూపంలో నగ్నమైన స్త్రీ బొమ్మలు. మన్మథవిలాసాలు, స్త్రీ సంభోగపరమైన వర్ణనలు విపరీతంగా గోచరిస్తున్నాయి. సెక్స్‌ఎడ్యుకేషన్, ప్రేమ, అనురాగబంధం ఇలా ఏవేవో గొప్పగొప్ప పదాలగారడీలో నేటి నవలలు వీటిని కప్పిపుచ్చటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి. బూతు పుస్తకంలోని లైంగికవిలాసాలు బూతు; కాని అవే నవలలో ఉంటే, అది ప్రేమ!

హే భగవాన్! సంఘం ఏమైపోతోంది? ఒకవంక గగనాంతరాళంలోకి మనిషి వికసిస్తున్నట్లు కనబడుతున్నా, ఇదేమిటీ, కేవలం ఒక్క మైథునవాంఛను అదుపులో పెట్టుకోలేకపోతున్నాడే ఈ మానవుడు! మైథునవాంఛ ఇంత బలీయమైందా?

బలీయమైందనే కపిలవస్తు నగరాధిపతి నమ్మకం. ఎంతటివారైనాసరే ఈ మైథునసుఖం ద్వార లౌకిక ప్రవృత్తిలోకి దిగజారక తప్పదని అతని గాఢవిశ్వాసం. అందుకే ప్రబలమైన ఈ కామానికి లతను బుద్ధుణ్ని గురిచేశాడు. అతిలోక సుందరియైన 'యశోధరా' అనే కోమలాంగిని తెచ్చి కట్టబెట్టాడు భార్యారూపంలో! గౌతమునికి తనకు కావల్సింది దొరికిందన్న భ్రమ ఆమె సాంగత్యంలో జనించింది. మారుని యొక్క ఈ కామప్రవృత్తి నిజంగా శక్తివంతమైందే సుమా! అందుకే అతనిని 'కామః' 'కాముడు' అని ముద్దుగా పిలుస్తారు. గౌతముడా భ్రాంతిలో పడి సుగుణవతి, సుశీల, సుందరాంగి, అనుకూలవతి అయిన అర్ధాంగితో రోజులు హాయిగా గడపసాగాడు. తండ్రికి సంతోషం వేసింది. గండం తప్పిందనుకున్నాడు. గౌతముణ్ని ఈ మూఢత్వంలోనే ఉంచకపోతే విరక్తుడైపోయే ప్రమాదముందనుకున్నాడు. దానికనుగుణంగా మైథునసుఖభోగాల కవరోధం కలగకుండా,

ప్రవృద్ధి కలిగేలాగున సర్వచర్యలూ గైకొన్నాడు. త్రికాలాలకు తగినట్లు త్రివిధ శయనమందిరాలు నిర్మించి, కామ ప్రేరణలు ఉద్రిక్తంగా కల్గించే ఏర్పాట్లు చేశాడు. గౌతముడు ఈ మైథునమే సమస్తం అనుకున్నాడు. తన ఆవేదనకు ఈ కామతృప్తే పరిష్కారమనుకున్నాడు. అప్పుడప్పుడు ఏదో కెలికినట్లయినా, అందమైన భార్య మందహాసంలో అది చెదిరిపోయేది. ఈ యౌవనభోగం శాశ్వతమన్న మూఢత్వం అతని కేర్పడింది. ఆ జడస్థితిలోనే రాహులుడనే కొడుకు "ఉత్పత్తి" అయ్యాడు. కొడుకు పుట్టింతర్వాత కామాసక్తతలో అణువంత అనాసక్తి ఏర్పడినట్లయింది. గాలిమార్పు కోసం సంచారానికి బయలుదేరాడు. మహారాజు తగిన జాగ్రత్తలు గైకొన్నాడు. తగిన వాతావరణం లభ్యంకాని కారణంగా ఎదగటం ఆపేసిన లత ఆ వాతావరణ స్పర్శ తగిలీ తగలగానే మళ్ళీ వికాసాన్ని పుంజుకొంటుంది. గౌతముని విరక్త చిత్తానికి కూడ యిప్పుడాశక్తి లభించింది.

ఒక మూడుకాళ్ళ ముసలివాడు కన్పించాడు. 'అయ్యో, పుష్టిగల ఈ శరీరం ముడతలు పడి శిథిలం కావలసిందేనా' అని బాధపడ్డాడు. రమణీయమైన తన భార్య సుందర శరీరం కూడ ఇలా వికారంగా, అసహ్యంగా మారవలసిందేనా అని దుఃఖించాడు. తానో వెట్టివాడు; తన యవ్వన కాలాన్నంతా ఇలాంటి శరీరస్పర్శలోనే వ్యయం చేసి, తన వికాసశక్తిని క్షీణింపజేసుకొన్నాడు. సిద్ధార్థునికి మరల ఒక రోగిష్టి కన్పించాడు. 'ముసలితనం ఒక్కటే కాదు, రోగాలు కూడ శరీరాన్ని వికారంగ మారుస్తాయన్నమాట. ఈ రోగాల కారణంగా శరీరానికి ఏ వయసులోనైనా ప్రమాదం ఉందన్నమాట! ప్రమాదభూయిష్ఠమైన ఈ శరీరంతో సుఖం పొందాలనుకోటం తనబుద్ధి పొరపాటు. రోగాలతో రొప్పుతూ, ముసలితనంతో క్షీణిస్తూ ఉండే ఈ శరీర స్పర్శలో సుఖముందని భావించటంలో ఎంత తప్పటడుగు వేశాడు తాను. గౌతమపుత్రునికీసారి 'శవం' దర్శనమిచ్చింది. విభ్రాంతుడై పోయాడు. 'రోగమో, ముసలితనమో అయినాసరే శరీరమనేది ఉంటుంది కదా అనుకున్నాడు తానింతవరకు. ఆ ఆశకూడ లేదన్నమాట. ఈ శరీరం ఎప్పుడో నిర్జీవమై, పనికిరాకుండా పోతుందన్నమాట! 'అయ్యో, నిర్జీవమైన దీన్లో సుఖాన్ని కల్పించుకొని, నా జీవితాన్నంతా వ్యర్థం చేసుకొన్నానే' అని బాధతో కంపించాడు. 'ఈ శరీరం ప్రయోజనం, శారీరక స్పర్శ కాదు, తన వికాసం, అదేమిటీ ఎలా సాధ్యం?' మాయాదేవి సుతుడైన ఆ గౌతమునికి అంతిమంలో ఒక విరక్తుడు (బైరాగి) కన్పించాడు. ఔను, సర్వకామనలనుండి విరక్తతనొంది, పూర్ణకామత్వం సాధించటమే ఈ శరీర ప్రయోజనం. అదే సంపూర్ణశాంతికి నిలయం. దాన్ని నేను సాధిస్తాను. ఈ నిశ్చయంతో గౌతముడొక రాత్రి వేళ అందమైన భార్యనుండి రాగరహితుడయ్యాడు. ముద్దులుగొల్పే స్వంత కుమారుణ్నుండి మోహరహితుడయ్యాడు. ఆ రాజ్యభోగాలనుండి విరక్తుడయ్యాడు. వొంటరిగా ఆ చీకట్లో సర్వబంధాలను విచ్ఛేదం చేసుకొని ధీరుడై వేగంగా కదిలిపోయాడు. తన వొంటిపైని రాచదుస్తులను, ఆభరణాలనన్నింటిని ఒలిచి, విసరి పారవేసి, జుట్టును కత్తిరించుకొని, అరణ్యాల్లోకి దూసుకుపోయాడు. ఆ క్షణం నుండి అనేక శ్రమలకు ఓర్చుకొని, అనేక క్షుద్రమైన సాధనలు, క్లేశకరమైన అనుష్ఠానాలు చేశాడు. ఫలితం శూన్యమైంది. చివరికి బోధివృక్షం క్రింద కూర్చొని, మారుణ్ని జయించాడు. పూర్ణకామత్వాన్ని సాధించాడు. "ఆశయే సర్వ దుఃఖాలకు కారణం, ఆశను విడనాడండి; దయారాహిత్యమే పరస్పర సంఘర్షణలకు కారణం, భూతదయ నలవరచుకోండి; హింసయే అమానుషత్వానికి నైతికపతనానికి కారణం, అహింసను ఆచరించండి; ధర్మాన్ని ఆశ్రయించి జీవించండి. బుద్ధుణ్ని (వివేకాన్ని) ఆశ్రయించి వికసించండి, సంఘాన్ని (సర్వజనహితదృష్టిని) ఆశ్రయించి పరమశాంతిని పొందండి" అని లోకమంతా చాటాడు.

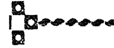
శీలవృద్ధికి మానవతావికాసానికి భూతదయ, అహింస. ధర్మాచరణ ఇవి ప్రధానాంశాలు. వీటిని విస్తృతంగా బోధించి బుద్ధుడు ప్రజలకు అష్టాంగమార్గాన్ని కూడ ఉపదేశించాడు. అతని జ్ఞానబోధ మూలంగా యజ్ఞయాగ వ్రతోపాసనాల పేరిట, నాడు జరుగుతున్న జంతుబలి ఆగిపోయింది. మానవ మారణహోమాలైన యుద్ధాలు ఆగిపోయాయి. క్రౌర్యం నశించి రాజుల్లో కరుణ వెల్లివిరిసింది. రక్తపుటేరులు పారించిన అశోకుడు బుద్ధమార్గం అవలంబించి, సాత్త్వికుడై, తన ప్రియపుత్ర పుత్రికలతో పాటు బుద్ధుని బోధలను ప్రపంచమంతా చాటి చెప్పాడు. భూతకోటిలో భయం పోయి ప్రేమతత్త్వం నెలకొన్నది.

నేడు మనకు కావల్సిందిదే! నేటి ఉన్నత విజ్ఞానం, మానవ భద్రతకు తోడ్పడకపోగా, అదే ప్రపంచ భయానికి మూలకారణమై కూర్చున్నది. గ్రహాదిమండలాల

నధిగమిస్తున్నప్పటికీ, మానవవిజ్ఞానం నేడు మానవజాతి నాశనానికి కారణమయ్యే న్యూట్రాన్‌లాంటి బాంబులకు, మారణాయుధాలకు నిలయమైపోయింది. ఏ మూలనుంచి మారణక్రియ దాడిచేస్తుందో తెలియక ప్రపంచమానవుడు క్షణక్షణం భీతితో ఆందోళితుడౌతున్నాడు. మరొకవంక దయాతత్వం నశించి, ప్రేమతత్వం నశించి, అధికాధిక జనం ఆకలిమంటలకు బలైపోతుంటే, అవినీతిపరులు హాయిగా నవ్వుకొంటూ జల్సాలు చేసుకొంటున్నారు. మనిషిని క్షణక్షణం భయానికి గురిచేసే, మనిషికి కనీస అవసరాలు సైతం తీర్చలేని ఈ వైజ్ఞానిక ప్రగతి ఎందుకూ? ఎవరికోసం?

మనిషి బుద్ధి పెరిగింది, కాని వివేకం నశించింది. నేటి యుగానికి మరల ఒక బుద్ధుడు రావలసిన అవసరమెంతైనా ఉంది. వెఱ్ఱిమొఱ్ఱి కోర్కెల వలలో చిక్కి తనను తాను నాశనం చేసుకోబోతున్న ఈ వైజ్ఞానిక మానవునికి కామజయం, భూతదయ, అహింస, సోదరమానవధర్మం, ప్రేమతత్వం బోధించేందుకు మరల ఒక బుద్ధుడు వికసించి రావలసి ఉంది.

ఆ బుద్ధుడు మీరే ఎందుక్కాకూడదూ? ఆ వికాసం మీలోనే ఎందుకు జరగకూడదూ? ఉత్తిష్ఠత జాగ్రత! లేచిరండి. సాహసించండి. వికసించండి. బుద్ధత్వం పొందండి.

శ్రీరామకృష్ణ సేవామండలి, రెంటచింతల నివేదిక

మా సంస్థనుండి మా పరిసర గ్రామాలకు శ్రీరామకృష్ణపరహంసవారి శారదామాతవారి శ్రీ వివేకానందస్వామివారి వాఙ్మయము విస్తరింపచేయ సంకల్పించి సదరు సంస్థకు స్థిరాస్తిగా 15 యెకరముల భూమి ఖరీదు చేసినాము. ప్రస్తుతము శ్రీరామకృష్ణ గురుకులము పేరతో ఒక విద్యాలయము ఈ సంవత్సరము జూన్ నెలలో శ్రీ నందానందస్వామిజీ మహరాజ్ వారి ద్వారా ప్రారంభించినాము. శ్రీ రామకృష్ణ బాలవిహార్ (అనాథ శరణాలయము) కూడా ప్రారంభించినాము. శ్రీరామకృష్ణ గురుకులమునకు వచ్చే జూన్ నెలలో సదరు స్థలములో బిల్డింగు కట్టుబడి చేయుటకు ఏర్పాటుచేయనున్నాము. ప్రస్తుతము ఈ స్కూలుకు 5 లక్షలు కావలెనని అంచనా వేసియున్నారు. శ్రీరామకృష్ణ గురుకులమునకు కావలసిన ద్రవ్యము భక్తులద్వారా విరాళములు కోరబడుచున్నవి. విరాళముల యిచ్చిన దాతలపేర్లు శిలాశాసనముల మీద చెక్కబడును. ధర్మము చేయు దాతలకు ఇన్‌కంటాక్సు ఎగ్జమ్షన్ కూడా కలదు.

వై. సుబ్బరామయ్య, సెక్రటరీ,
శ్రీరామకృష్ణ సేవామండలి, రెంటచింతల.

నిత్య జీవితంలో పొరపాట్లు ఎందుకు దొర్లుతాయి?

అన్నపరెడ్డి వేంకటేశ్వరరెడ్డి

ఉదయం నిద్ర లేచింది మొదలు సాయంత్రం పండుకోబోయే వరకు మనం నిర్వహించే నిత్య కృత్యాలలో ఎన్నో పొరపాట్లు దొర్లుతుంటాయి. ఈ తప్పులను మనం చెయ్యాలని చెయ్యం. మన అభీష్టానికి వ్యతిరేకంగానే అవి జరుగుతుంటాయి. నోరు జారాలని మనకుండదు. అయినా ఒకటి మాట్లాడబోయి వేరొకటి మాట్లాడుతుంటాము. అలాగే అవతలివాడు చెప్పింది మనకు మరో విధంగా వినిపిస్తుంది. ఆ తరవాత "మీరు చెప్పింది నాకు అలా వినిపించింది. ఏం చేయమంటారు?" అంటాము. అలాగే, వ్రాసేటప్పుడు అక్షరాలు జారవిడుస్తాము. చదివేటప్పుడు అక్కడ ఒకటి ఉంటే మరొకటి చదువుతాము. తరచు జరిగే మరొక తప్పిదం: పెట్టిన వస్తువులు సమయానికి కనిపించక పోవడం. ఒక్కోమాటు ఎదురుగా ఉన్న వస్తువులే కనిపించదు. బొడ్లో తాళంచెవులు పెట్టుకొని ఊరంతా వెదకడం మనకు తెలుసు. చెవులో పెన్సిలు పెట్టుకొని దానికోసం వెదికే గుమాస్తా, నొసటిపైకి ఎగదీసి ఉంచిన కళ్ళజోడు కొరకు వెదికే ప్రొఫెసర్ల సంగతి మనకు తెలుసు. హఠాత్తుగా సినిమాకు బయలుదేరేటప్పుడు, ఇంటికి తాళం పెడదామంటే, అది కనిపించదు. చెప్పులు కనిపించవు. ప్రయాణం తొందరలో, అన్నీ జాగ్రత్తగా సర్దుకొన్నామనుకొన్నా, తీరా చూస్తే, ఏదో ఒకటి మరిచిపోవడం జరుగుతూనే ఉంటుంది. తరవాత, మనకు బాగా తెలిసిన వ్యక్తి పేరో, ఊరు పేరో నోట్లో ఆడుతుందేగాని బయటికి రాదు. ఆ పేరుకు బదులు అలాంటి మరికొన్ని పేర్లు గుర్తుకు వస్తాయి.

కొన్నిసార్లు ఏ తప్పూ దొర్లకుండ ఉండాలని అతి జాగ్రత్త వహిస్తాము. అయినా తప్పు దొర్లుతుంది. ఉత్తరం పోస్టులో వెయ్యాలని గట్టి నిర్ణయం తీసుకొని కూడ పోస్టు చెయ్యడం మరిచిపోతాము. ఎవరూ బంగారపుటుంగరం పారవేసుకోవాలనుకోరు. అందులో ప్రియుడిస్తే, ఆ ఉంగరాన్ని పారవేసుకోవాలని ఏ యువతి కుంటుంది? అయినా అలా ఉంగరాన్ని పోగొట్టుకొన్న సంఘటనలు అనేకం. ఇంతవరకు నేను పేర్కొన్న పొరపాట్లను, జన సామాన్యం, మామూలుగ పట్టించుకోదు. విషయం మరీ ముఖ్యమైతేనో, నష్టం పెద్దదైతేనో లేక అది మరీ అవమానకరంగా ఉంటేనో అప్పుడు వాటిని గురించి ఆలోచించడం జరుగుతుంది. మిగతా అన్ని సందర్భాలలోను, "ఏదో యాదృచ్ఛికంగా జరిగిందిలే"- అని కొట్టి పారవేస్తుంటాము. సరైన శ్రద్ధ వహించకపోవడం వల్ల, ఒళ్ళు దగ్గర లేకపోవడంవల్ల, అలసటవల్ల, మనస్సు మరోచోట లగ్నమై ఉండడంవల్ల ఈ పొరపాట్లు దొర్లాయికాని, అంతకంటె లోతైన కారణం ఏమీ లేదని సరిపెట్టుకొంటాము. ఇవి పాక్షిక కారణాలు, దోహదకారులు మాత్రమే అంటుంది ఆధునిక మనోవిజ్ఞాన శాస్త్రం. బాగా తెలిసిన ఒక వ్యక్తిపేరో లేదా వూరిపేరో జ్ఞప్తి చేసుకోవడానికి, తీవ్రంగా నొసలు బొమ ముడివేసి ఆలోచిస్తుంటాము. అయినా ఆ పేరు గుర్తు రాదు. ఇక్కడ మనం అలసిపోయి ఉన్నామనిగాని, శ్రద్ధ లేదనిగాని, మనస్సు ఎక్కడో ఉన్నదనిగాని ఎవరైన అనగలరా?

నిత్య జీవితంలో దొర్లే ఇలాటి అనేక పొరపాట్లను ఫ్రాయిడ్ నిశితంగా పరిశీలించాడు. ఫ్రాయిడ్ సత్కార్యవాది. అంటే "ప్రపంచంలో, కారణం లేకుండ ఏదీ జరగదు" అని

అతని నమ్మకం, అందుకని మనం యాదృచ్ఛికాలని కొట్టి పారవేసే "ఈ అల్ప దోషాలకు సైతం కారణం ఉంది; ప్రతి పొరపాటు వెనుక ఒక సంకల్పం ఉంది; ఉద్దేశం ఉంది" అని సిద్ధాంతీకరించాడతడు. అంతెందుకు మనం బురదలో కాలుజారి పడడానికి, ఎదురుదెబ్బ తగిలి తూలి పడిపోవడానికి వెనుక ఒక ఉద్దేశం ఒక కారణం ఉన్నాయన్నాడు ఫ్రాయిడ్.

అయితే ప్రతి పొరపాటు వెనుక ఒక ఉద్దేశం ఉంటే, మనం చేసే పొరపాట్లన్నీ ఉద్దేశపూర్వకంగానే చేస్తున్నామన్నమాట. ఏ ఉద్దేశపూర్వకంగా ఎవరైనా పొరపాట్లు చేస్తారా! దీనికి మన వ్యావహారిక జ్ఞానం ఒప్పుకోదు. విషయాన్ని ఇంకొంత లోతుగ పరిశీలిస్తే గాని వ్యావహారిక జ్ఞానానికి ఫ్రాయిడ్‌కు మధ్య ఉన్న వైరుధ్యాన్ని పరిష్కరించలేము. దీనికిగాను మనం ముందుగ కొన్ని వాస్తవ దృష్టాంతాలను పరిశీలించాలి.

ఒకసారి ఒక పార్లమెంటు అధ్యక్షుడు సభా ప్రారంభం గావిస్తూ, "మహాశయులారా! ఈ సభను సమాప్తి చేస్తున్నాను" అన్నాడు. అతడు "సమారంభం చేస్తున్నాను" అనబోయి "సమాప్తి చేస్తున్నాను" అన్నాడు. ఈ పొరపాటును అర్థం చేసుకోవడానికి మనకు ప్రకరణాదిక జ్ఞానం (Relevant Knowledge) కావాలి. అంటే అతడు ఏ పరిస్థితుల్లో ఈ తప్పు చేసిందీ తెలియాలి. ఆ సమావేశం వల్ల ఏమీ ప్రయోజనం ఉండదని ఆ అధ్యక్షుడు ఎంతో కాలం నుంచి అనుకొంటున్నాడు. అయినా ఆ మాట బయటికి అనకూడదు. కాని అతని అభీష్టానికి వ్యతిరేకంగా అది బయటపడనే పడింది. సభను ప్రారంభించాలనే నిర్ణయం, దానివల్ల ప్రయోజనం ఉండదనే విశ్వాసం-ఈ రెండు మానసిక ప్రక్రియలు అంటే ఈ రెండు మానసిక సంకల్పాలు ఒకదానితో ఒకటి జోక్యం చేసుకోవడంవల్ల ఒకదానిని ఒకటి అడ్డుకోవడంవల్ల ఈ పొరపాటు దొర్లింది. ఈ పొరపాటు జరుగుతున్నప్పుడు తనలో ఉన్న వ్యతిరేక సంకల్పం అతనికి తెలుసు. అసలు ఇలాంటి వ్యతిరేక సంకల్పం ఉన్నట్లు తెలియకుండానే పొరపాట్లు జరిగే సందర్భాలున్నాయి.

ఒకసారి ఒక జర్మన్ యువతి గొప్పకళాకారుడైన తన బావతో రోమ్‌కు సందర్శనార్థం వెళ్ళింది. రోమ్‌లో స్థిరపడ్డ జర్మన్ జాతీయులు, ఆ కళాకారుని సమ్మానించి ఒక బంగారు ముద్రికను బహూకరించారు. ఆ బంగారుముద్రిక చాల బాగుంది. అయినా ఆ కళాకారుడు దానిని మెచ్చుకోవలసినంతగా మెచ్చుకోలేదు. ఇది ఆమెను బాధించింది. చిరాకు వేసింది. ఇంతలో ఆ కళాకారుని భార్య రోమ్ రావడంతో, మరదలు తిరిగి జర్మనీ వెళ్ళిపోయింది. ఇంటికి చేరిన తరవాత మూట ముల్లె విప్పింది. ఆశ్చర్యం! తన సామానులలో ఆ ముద్రిక ఉంది. తన సామాన్లలోకి అదెలా వచ్చిందో ఆమెకు తెలియదు. పొరపాటున తెచ్చాననుకొంది. అమాయకంగా తెచ్చిన ఆ ముద్రికను వెంటనే పంపిస్తున్నానని బావగారికి ఉత్తరం వ్రాసింది. తీరా పంపవలసి వచ్చేసరికి ఆ ముద్రికను ఎక్కడ దాచిందీ మరిచిపోయింది. తన ఈ పరధ్యానానికి అర్థం ఏమిటి? ఆ ముద్రికను తిరిగి ఇవ్వాలని లేదన్న మాట. తిరిగి ఇవ్వరాదన్న ఉద్దేశం తనలో ఉన్నట్లు ఆమెకు తెలియదు. ఆమెకు తెలియకుండానే ఆ సంకల్పం ఆమెలో ఉన్నదన్న మాట. ఈ దృష్టాంతంలో తిరిగి ఇవ్వాలనే సంకల్పానికి ఇవ్వరాదనే సంకల్పం ఎలా అడ్డు తగిలిందో చూడండి. అలాగే మనం తీసుకొన్న నిర్ణయాలను అసలు చేయడం మరిచి

పోతుంటాము. మన నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా, మనలోనే ఉన్న వేరొక సంకల్పం అడ్డుకొంటుంది. అందువల్ల మతిమరపు పొరపాటు దొర్లుతుంది. అందుకనే "అయ్యో నా మతిమరుపు మండిపోను" అంటూ ఉంటారు

ఒకామె తనభర్త ఆదేశంపై మరొకామెను భోజనానికి పిలిచింది. తీరా ఆ రోజు ఆ యువతి భోజనానికి వస్తే, "ఈరోజు మిమ్ముల్లను భోజనానికి పిలిచానా!" అంది అమాయకంగా ఆ గృహిణి ప్రకరణానిక జ్ఞానాన్ని బట్టి ... అతిథి చాలా అందమైన యువతి అని దానికి తన భర్త ఎక్కడ వివాహితుడవుతాడో నని గృహిణి భయపడినట్లు
అయిన ఆ అందాల యువతి భోజనానికి రాకుంటే బాగుండునని ఆ అంతరంగపు టాలోచన. ఈ అంతరంగ సంకల్పం ఆ యువతిని ఆహ్వానించిన సంగతినే మరిచిపోయేట్లు చేసింది.

ఒకవ్యక్తిపై ద్వేషం ఉన్నా, అతనిపై సద్భావం లేకపోయినా, అతనికి సంబంధించిన వస్తువులను, అతనిచ్చిన బహుమతులను ఎక్కడో పెట్టి మరిచిపోతుంటాము. ఒక యువకుడు తను అత్యంత ప్రాణప్రదంగా చూసుకొంటున్న ఒక పెన్సిలును పారవేసుకొంటాడు. కొద్ది రోజులముందు ఈ పెన్సిలు బహూకరించిన అతని బావ దగ్గర నుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. ఆ ఉత్తరంలో "నీ ప్రస్తుత నిర్వ్యాపారాన్ని సోమరితనాన్ని మన్నించి ప్రోత్సహించే సమయమూ ఉత్సుకత లేవు" అని ఉంది.

ఒక యువకుడు ఈ కథ చెప్పాడు: "కొంత కాలం నుంచి నాభార్య నేను ఎడమొహం పెడమొహంగా ఉంటున్నాము. అయినా ఒక రోజు ఆమె నాకు ఒక పుస్తకాన్ని చదవమని ఇచ్చింది. కృతజ్ఞతలు చెప్పి గ్రంథాన్ని చదువుతానని మాట ఇచ్చాను. కాని ఆ పుస్తకాన్ని ఎక్కడో పెట్టి మరిచిపోయాను. ఎంతో వెతికాను ఆ తరవాత కాని కనిపించలేదు. నెలలు గడిచాయి. ఈ సమయంలో దూరాన ఉన్న మా తల్లి జబ్బు పడింది. ఆమెకు సపర్యలు చేయడం తన బాధ్యత అని చెప్పి మా తల్లి వద్దకు ఆమె వెళ్ళిపోయింది అప్పుడు ఒక్కసారిగా నా భార్య సహృదయత, మంచితనం నాకన్నులు పొడకట్టాయి. ఆరోజు సాయంత్రం కృతజ్ఞత నిండిన హృదయంతో ఇంటికి వచ్చాను. టేబిల్ సొరుగు లాగాను. ఆశ్చర్యం! ఆ గ్రంథం అక్కడే ఉంది. ఆ సొరుగు నిత్యం నేను ఉపయోగించేదే. ఆ పుస్తకం ఇంతకాలం కనిపించకుండ ఈ రోజు కనిపించింది". ఈ పొరపాటుకు అర్థాన్ని వివరించవలసిన పని లేదనుకొంటాను. మరొక దృష్టాంతం. భర్తపై ధాష్టీకం చేసే భార్య, అతడు జబ్బు పడ్డప్పుడు డాక్టరు వద్దకు వెళ్ళి పథ్యమేమిటో కనుక్కొని తిరిగివచ్చి "నా కిష్టమైనవన్నీ ఆయన తినవచ్చు త్రాగవచ్చును"-అని అంది. "ఆయన కిష్టమైనవన్నీ" అనబోయి. "నా కిష్టమైనవన్నీ" అని అంది. ఆమెకు ఉన్న 'ఆధిక్యతా సంకల్పం' ఈ పొరపాటు చేయించింది. ఇలాంటి నాలుక కరుచుకొనే పొరపాట్లను మహాకవులైనవారు రమణీయకతకోసం నాటకీయతకోసం వాడుకొంటారు. దృష్టాంతంగా, మహాకవి షేక్స్‌పియర్ వ్రాసిన Merchant of Venice ను తీసుకోవచ్చు. Act. 111 So. 2లో, షేక్స్‌పియర్ చేయించిన జిహ్వాస్ఖలిత్యాన్ని, రసనిష్పన్నతకు పరాకాష్ఠగా, సాంకేతికంగా అత్యద్భుతమైన, విశేషంగా విమర్శకులు సర్వత్ర అంగీకరించారు. తండ్రికిచ్చిన మాట ప్రకారం మూడు పేటికలలో సరైన పేటికను

ఎన్నిక చేసుకొన్నవానినే పోర్షియో చేపట్టవలసి ఉంది. దురదృష్టవంతులు కావడాన ఎంతోమంది వరులు సరైన పెట్టెను ఎంపిక చేయలేకపోయారు. తను మెచ్చిన, తనకు నచ్చిన, ప్రేమించిన, బెసానియో కూడ అందరిలాగే సరైన పెట్టెను ఎంచుకోలేకపోతే తన గతి ఏమవుతుందని భయపడింది. తను అతని దాననే అని చెప్పాలనుకొంది. మరి అది తండ్రికి చేసిన బాసకు విరుద్ధం. ఈ రకమైన మథన ఆమెలో చెలరేగుతుండగా – షేక్స్‌పియర్ ఆమెచేత ఒక పొరపాటు ద్వారా, ఆమె ఉద్దేశాన్ని ఎలా వ్యక్తం చేయిస్తాడో చూడండి: పోర్షియో ఇలా అంటున్నది:

"ఎవరో చెప్తున్నారు నిన్ను పోగొట్టుకోనని; నీకు సరైన మంజూష ఏదో చెప్పగలను; అప్పుడు నాది మిథ్యాశపథమవుతుంది; అందుకని అన్నమాట తప్పలేను; నీవు నన్ను కోల్పోవచ్చు...నీ కన్నులభిశప్తములు గాన, నన్ను దహించి రెండుగా చీల్చినవి; నాలోని ఒక భాగం నీది; రెండవ భాగం 'నీది'— 'నాది' అని నేను అనాలి. మరి నాది అయినదంతా నీదె కదా," అని ముగిస్తుంది. ఒక భాగం నీది అని చెప్పాక, రెండవభాగం నాది అని చెప్పాలి. కాని పొరపాటున రెండవ భాగం కూడ నీదె అంటుంది. "నాదయినదంతా నీదే", అని ఆ పొరపాటును సమర్థిస్తుంది. ఈ పొరపాటు ద్వారా పోర్షియో "నేను నీదాననే" అని బెసానియోకు స్ఫురింప[illegible]ది. అటు తండ్రికి చేసిన బాస మీరలేదు. ఇటు తన ఉద్దేశము నెరవేరింది. ఇటువంటి పొరపాటు మహాకవులకు మాత్రమే [illegible]ం. ఈ పొరపాటు రెండురకాల సంకల్పాల రాజీరూపం.

ఇటువంటి పొరపాటే షిలర్ వాలెన్‌స్టీన్ వ్రాసిన "పికోలోమిని" అనే నాటకం ఒకటవ అంకం ఐదవదృశ్యంలో కానవస్తుంది. మాక్స్ పిలోమిని యువకుడు. అంతకు ముందు యుద్ధం అంటే ముందుకు దూకే ఇతడు, రాజు వాలెన్‌స్టీన్ పక్షాన అత్యుత్కంఠతో "శాంతి వలని లాభాల"ను గూర్చి ఉపన్యాసాలివ్వడం మొదలుపెట్టాడు. రాజుగారి అందాలకూతురితో పయనం సాగిస్తున్నప్పుడే అతనికి శాంతి వలని లాభాలు ఆకస్మికంగా తెలిసివచ్చాయి. పికోలోమిని రంగ నిష్క్రమణం చేస్తుండగా అతని తండ్రి అక్టేవియో, రాజసభసభ్యుడు క్వెస్టెన్‌బర్గ్‌ల మధ్య సంభాషణ ఇలా సాగుతుంది :

క్వెస్టెన్‌బర్గ్ : మిత్రమా అతనిని ఆ భ్రమలో పడి కొట్టుకు పోనిద్దామా? అతనిని మనకు దూరం కానిద్దామా? అతని కన్నులు తెరపించవద్దా?

(ఆలోచననుంచి తెప్పరిలి) నా కళ్లు తెరిపించాడు.

క్వెస్టెన్‌బర్గ్ : ఏమిటి మీరంటున్నది?

ఆక్టేవియో : అభిశప్తమీ ప్రయాణం.

క్వెస్టెన్‌బర్గ్ : ఏమిటి? ఎందుకని?

ఆక్టేవియో : మిత్రమా నాతో రా! రా నాతో రా! నేను వెళ్ళాలి వెంటనే ఆ అశుభసంకేతాన్ని అనుసరించాలి. నా కళ్ళతో చూడాలి. నాతో రా!

క్వెస్టెన్‌బర్గ్ : ఏమైందిప్పుడు ఎక్కడకు మీరు వెళ్ళేది?

ఆక్టేవియో : (కంగారులో) ఆమె దగ్గరకు, ఆమె దగ్గరకు.

క్వెస్టెన్‌బర్గ్ : ఏమిటి మీరనేది?

ఆక్టేవియో : (నాలుక కరచుకొని) రాజుగారి దగ్గరకు.

ఆక్టేవియో చెప్పాలనుకుంది రాజుగారి దగ్గర కని. కాని అతడు నోరు జారి ఆమె దగ్గరకు అని వేశాడు. రచయిత ఈ పొరపాటును ఆక్టేవియో చేత చేయించడంలో ఉద్దేశం ఏమిటి? ఆ యువసైనికుడు మాక్సిమిలోమిని శాంతి ప్రేలాపన వెనుక దాగివున్న ప్రభావాన్ని, అంటే రాకుమారి అందాలమత్తు అతని మీద వేసిన ముద్రను ఆక్టేవియో గుర్తించాడని మనకు తెలియజేయడం.

మనం ఇంతవరకు పరిశీలించిన ఉదాహరణలను బట్టి చూస్తే కొన్ని సందర్భాలలో ఒకే విషయంపై రెండు సంకల్పాలుంటాయని, ఒక సంకల్పం రెండవదానితో ఢీకొనడం వల్ల పొరపాట్లు దొర్లుతాయని, మరికొన్ని సందర్భాలలో అయిష్టత గూడ కారణమేనని తేలుతుంది. కొన్ని భావాలు పైకి చెప్పేవి ఉంటాయి. మరికొన్ని చెప్పగూడనివి ఉంటాయి. చెప్పగూడనివాటిని అణచి పెట్టాలని నిర్ణయం తీసుకొన్నప్పుడే పొరపాట్లు ఎక్కువగా దొర్లే అవకాశం ఉంది. అణచబడిన సంకల్పం, లేదా అయిష్టత, మన అభిమతానికి వ్యతిరేకంగా బయటికి రాజొస్తుంది. ఈ లోపల దీనికి బదులు, ఏదో ఒకటి చెప్పాలనుకొంటాము. అణచబడిన సంకల్పం ఈ సంకల్పాన్ని మార్చిగాని, దీనితో మిళితమైగాని, దీనిని ఆవలికి నెట్టిగాని దీని స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తుంది. కొన్నిసార్లు రెండు సంకల్పాలు రాజీపడి కొత్తరూపాలు దాలుస్తాయి. అంటే పొరపాట్లు రెండు సంకల్పాల పాక్షిక ఓటమి-విజయాలకు ప్రతీకలు.

అయితే ఇలా రెండు సంకల్పాలు – ఒకటి అవునని రెండవది కాదని – ఢీకొంటున్నప్పుడు, ఆ రెండింటిలో కాదనే సంకల్పం, మనలో ఉన్నట్లు మనకు తెలుస్తుందా? దీనికి సమాధానం కోసం మనం ఫ్రాయిడ్ ని ఆశ్రయించాలి. వ్యతిరేక సంకల్పం కొన్ని సందర్భాలలో తెలుస్తూనే ఉంటుంది – పార్లమెంటు అధ్యక్షుని ఉపన్యాసంలో లాగ. మరికొన్ని సందర్భాలలో అలా తెలియదు – బంగారు ముద్రికను తిరిగి ఇవ్వరాదన్న సంకల్పంలా ఈ వ్యతిరేకసంకల్పం వక్తకు తెలియకుండానే, వక్తలో ఎక్కడ ఉంది? అతని అచేతనంలో అంటే Unconscious లో ఉన్నదంటాడు ఫ్రాయిడ్. ఆసలు ప్రాథమికంగా మనః ప్రక్రియలన్నీ అచేతనాలు. మనం చేతనాలని చెప్పుకొనే ప్రక్రియలన్నీ వైయక్తికాలు. మన మానసిక ప్రక్రియల మొత్తాన్ని సముద్రంతో పోలిస్తే, సముద్రం లోపలి నీరంతా అచేతనానికి, పైభాగమైన తరంగాలుమాత్రమే చేతన ప్రక్రియలకు సమానమవుతాయి. కాని మనం ఈ అలల భాగాన్నే 'మొత్తం మనస్సు' అనుకొంటాము. మన చేతనంలో ఎలాగైతే ఆలోచన, అనుభూతి, సంకల్పాలు ఉన్నాయో అలాగే అచేతనానుభూతి, ఆలోచన, సంకల్పాలూ ఉన్నాయి. ఈ అచేతన సంకల్పాదులు తనలో ఉన్నట్లు వ్యక్తికి తెలియవు. ఇలా అచేతన సంకల్పాలు వ్యక్తికి తెలియకుండానే వ్యక్తిలో ఉంటూ అతని చేతన సంకల్పాలను ఎదుర్కొంటున్నాయి; ప్రభావితం చేస్తున్నాయి. అందుకే పొరపాట్లు దొర్లుతున్నాయి.

(ఆలిండియా రేడియో విజయవాడ వారి సౌజన్యంతో)

మనో విజ్ఞాన శాస్త్రానికి సంబంధించిన మరొక రచన "నేటి సమాజంలో కల"

పై పంచికలో ప్రచురింపబడును. రచయిత : అన్నపరెడ్డి వేంకటేశ్వరరెడ్డి

రాసలీల

కుమారి పి. రాజ్యలక్ష్మి

రావణ సంహారం అనంతరం శ్రీరాముడు అయోధ్యకు తిరిగి వెళుతూ మహామునులను కలుసుకొని, వారికి ఏమైనా కోరికలుంటే తాను తప్పక తీరుస్తానని, వరం కోరుకొమ్మని అంటాడు. కోటి మన్మథాకారుడైన రామచంద్రుని దివ్య మూర్తిని చూడగానే మునులకు విచిత్రమైన మనోవికారం కలిగి, తమ మనసులో వున్న కోరికను తీర్చుమని ప్రార్థిస్తారు. వారి కోరికను విన్న శ్రీరాముడు, తాను వారి కోరికను ద్వాపరయుగంలో కృష్ణావతారమెత్తినప్పుడు తప్పక తీరుస్తానని మాట యిస్తాడు. ఆ మహామునులే ద్వాపరములో గోపికలుగా జన్మ ఎత్తి, 'రాసలీల' ద్వారా తమ కోరికలను తీర్చుకున్నారు.

'రసము' అంటే మనసును రంజింపచేసేది అని అర్థం. రసముతో కూడిన అనుభవము కలది రాసక్రీడ. క్రీడ అనగా మనస్సుకు వుల్లాసము కలిగించేటువంటి ఒక ఆట. ఈ 'రాసక్రీడ' సమయములో జీవాత్మ, పరమాత్మతో కలిసి అనంతమైన ఆనందాన్ని అనుభవిస్తుంది.

శరదృతువులో ఒక రాత్రి పిండి ఆరబోసినట్లు వెన్నెల బృందావనాన్ని తళ-తళలాడిస్తున్నది. ప్రక్కనే తరంగాల గల-గల ధ్వనులతో యమున వయ్యారంగా ప్రవహిస్తున్నది. సగం రాత్రి అవుతున్నది. కృష్ణుడు, వేణువు తీసుకొని మెల్ల-మెల్లగా నడుస్తూ యమునా నదీ తీరానికి చేరుకున్నాడు. ఆ పండు వెన్నెలలో నీలమేఘశ్యాముడు, గోపికా మనోహరుడు కదంబవృక్షము క్రింద నిలుచుని వేణువుతో పాట పాడనారంభించాడు. ఆ పాట, వెన్నెల తేటకి తేనెను అప్పిచ్చినట్టుంది. బృందావనములో పువ్వుల తీగలపై విహరిస్తున్న మందవాయువులు, పువ్వుల తావులతో పాటు, ...గానామృతాన్ని కూడా మోసుకుంటూ వెళ్ళి గొల్లభామలకు విందు చేయ సాగింది. వేణుగానం, చెవులకు సోకగానే గోపికలు, మాధవుని కోసం యమునా నదీ తీరానికి చేరుకున్నారు. తనకోసమని తనవారిని సైతం వదలుకొని వచ్చిన గోపికలను ఉద్దేశించి కృష్ణుడు యిలా అన్నాడు—

జహి బిధి వేద - మారగ సునా।
కపట తజి పతి కరో, పూజా తుమ జియ సునా॥

" 'ఓ తరుణులారా! భర్తను మించిన దైవము లేడని, భర్తను భక్తితో పూజించేవారు పతివ్రతలని వేదాలు తెలుపుతున్నాయి కపటాన్ని వదలి మీరు మీమీ భర్తలను పూజించండి. దైవస్వరూపమైన భర్తను వదలి, యిలా నా వద్దకు రావటానికి మీకు సిగ్గు కలగ లేదా! ఇక్కడకు రావటం వలన మీకు లాభించే దేమిటి? భర్త మూర్ఖుడైనా, వృద్ధుడైనా, పతితుడైనా, రోగియైనా అతని పట్ల అనురాగం చూపాలే గానీ, యిలా రావటం చాలా తప్పు కాదా? నా మాట విని మీరు, మీమీ యిళ్ళకు తిరిగి వెళ్ళండి. మీ తల్లి-తండ్రులు, సోదరులు, భర్తలు మీ కొరకు వెదుకుతుంటారు. భర్తను పూజించటంలో వున్న ఆనందం, యిలా అర్ధరాత్రి పూట నా వద్దకు రావటంలో ఏమాత్రం న్యాయం లేదని తెలుసుకోండి' అంటూ కృష్ణుడు వారికి హితవు చెప్పాడు."

కృష్ణుడు ఈ విధంగా మాట్లాడేసరికి ఎంతో ఆనందంతో మధువనానికి వచ్చిన గోపికల ఉత్సాహమంతా నీరు కారినట్లు అయింది.

తుమ పావత హమ మోష న జాహి।
కహా జాయి లైహై హమ వ్రజ యహ దరసవ
త్రిభువన నాహి॥

"కృష్ణా! ఈ విధంగా మమ్మల్ని విరు

త్సాహపరచి, తిరిగి వెళ్ళిపోమనటం నీకు న్యాయమేనా? రాజీవలోచనుడవైన నిన్ను వదలి, మమ్ముల్ని బృందావనానికి ఎలా వెళ్ళమంటావు? నిన్ను మించిన హితుడు-ప్రియుడు మాకు ఈ మూడు లోకాలలో ఎవరూ లేరని నీకు తెలియదా? నీవు వేయి చెప్పు లక్ష చెప్పు మేము తిరిగి వెళ్ళటమనేది జరగదు. మా తల్లి-తండ్రి, తోడు-నీడ సర్వం నీవే అనుకున్న మమ్ముల్ని ఇలా నిరాశపరచటం నీకు భావ్యమేనా గోపాలా?"

గోపికల మాటలు విని కృష్ణుడు నవ్వి, "ఓ యువతులారా! మిమ్మల్ని పరీక్షించటానికి యింత నాటకం ఆడాను. నిశ్చలమైన మీ ప్రేమకు నేను దాసుడినయ్యాను. నా మాటలకు లొంగక నిశ్చలంగా వున్న మిమ్మల్ని చూస్తూ వుంటే నాకు చాలా ఆనందంగా వుంది."

కియో జిహి కాజ తప ఘోష నారీ।
దేహా ఫల హై తురత లేహా తుమ అబ ఘరీ,
హరష చిత కరహా దుఃఖ దేహా డారీ॥

"'ప్రియతమలారా! ఏ కోరిక కోసమై మీరు తపమాచరించారో, దాన్ని ఈ రోజు నేను తీరుస్తాను. రాసనృత్యాన్ని రచిస్తాను. నాతో కూడి మీరు అనంతమైన ఆనందాన్ని అనుభవించండి'. అమృతపు తునకల వంటి ఈ మాటలను వినగానే గోపికల ముఖాలు కమలాలలాగా వికసించుకున్నాయి. నలువైపులా గోపికలు, నడుమ రాధా-కృష్ణులు, చంద్రుని చుట్టూ తారల్లాగా మెరిసిపోసాగారు."

ఘనో మాయీ ఘన - ఘన అంతర దామినీ।
ఘన దామినీ దామిని ఘన అంతర, శోభిత హరి
బ్రజ భామినీ॥

"మబ్బుల నడుమ మెరుపు తీగలా, మెరుపు తీగల ప్రక్కన మబ్బులా మెరిసిపోసాగాడు నీలమేఘశ్యాముడు. యమునా నదీ తీరం. మల్లిక, మధురమైన సువాసనలను వెదజల్లుతోన్నది. గోపికల హృదయాలలో కోరికను మరింతగా రేపుతూ చంద్రుడు తన కాంతిని నలువైపులా ప్రసరింపచేస్తున్నాడు. మృగనయనలూ, గజగామినులూ అయిన గోపికలతో కూడి మాధవుడు, రాసనృత్యం ఆడసాగాడు. గోపికలు ఎంతటి అదృష్టవంతులు కాకపోతే దేవతలకు సైతం అలభ్యమైనటువంటి ఇంతటి ఆనందం ఎట్లు లభిస్తుంది!"

కృష్ణునితో కూడి రాసనృత్యం ఆడుతున్న గోపికలకు భూలోకములో అందరికన్నా తాము గొప్పవారమని గర్వించసాగారు. ఇది కృష్ణుడు కనిపెట్టాడు. వారి గర్వాన్ని అణచటం కోసమని మాధవుడు, రాధతో సహా అంతర్ధానమయ్యాడు. ఆ సమయంలో గోపికలు అనుభవించిన బాధ చెప్పనలవి కాదు. కృష్ణుడు అలా ఎందుకు మాయం అయ్యాడో వారికి అర్థం కాలేదు. కృష్ణుని జాడ తెలుపమని వారు మధువనంలోని ప్రతి అణువణువును ప్రతిమిలాడసాగారు.

కహా ఢోరీ బన బేలీ కహా తై దేఖే హై నందనందన।
బూఝహు ధౌ మాలతీ కహూ తై, పాయే హై తన -
చందన॥

"ఓ లతలారా! మాధవుడు ఎక్కడున్నాడో తెలుపరా? మాలతీ! చందనలేపధారియైన కృష్ణుడు ఎక్కడన్నా కనిపించాడా! ఓ చంపకమా! కాదంబరీ! కుముదినీ! గోపాలుడెందున్నాడో కనీసం మీరైనా తెలుపరాదా! ఓ కమలమా! లక్ష్మీపతియైన విశాలనేత్రుని నీవు చూసావా? ఓ తులసీ! నీ ప్రియతము

నైన నీలమేఘశ్యాముడు నీకైనా అగపడలేదా? ఓ హంస మయూరములారా! కన్నయ్య జాడను మీరైనా తెలుపరాదా?''

ఈ విధంగా గోపికలు ఆర్తులై అనేక విధములుగ విలపించసాగారు. యమునా నదీ తీరం వద్ద కానీ, మధువనమందు కానీ గిరిధారి వారికి కనిపించకపోయేసరికి, గోపికలలో ధైర్యం సన్నగిల్లసాగింది.

తబ నాగరీ జియ గర్వ బఢాయో।
మో సమాన తియ ఔర నహి కోవు, గిరిధర
మై హీ బస కరిపాయో॥

''గోపికలను చూసేసరికి, రాధకు తాను అందరికన్నా చాలా గొప్పదాననే అహంభావం కలిగింది. అంతేకాదు తనను మించిన స్త్రీ ఈ ముల్లోకాలలో లేదని, గిరిధరుడు తన వశం అయ్యాడని, తాను ఏది చెపితే అదే చేస్తాడనీ భావించసాగింది. మాధవుడు తన కోసమనే రాసనృత్యాన్ని రచించాడనీ, తన వంటి తెలివికలదీ, అందమైనదీ ఎక్కడా లేదనీ గర్వపడసాగింది. ఆ ఆనందంతో ఆమె కృష్ణుని, తామరతూడులవంటి తన చేతులతో బంధించింది.''

కహై భామినీ కంత సౌ, మోహి కంధ చఢా వహు।
నృత్య కరత అతి శ్రమ భయో, తా శ్రమహి
మిటా వహు॥

''రాధ, గోవిందుని తన చేతులతో బంధించి 'మాధవా! నృత్యమాడియాడి చాలా అలసిపోయాను. సుకుమారమైన నాపాదాలు నృత్యం చేయటంతో ఎలా కందిపోయాయో చూడు. నన్ను నీ బాహువులతో బంధించి నా అలసటను దూరం చేయవా?' రాధ మాటలకు కృష్ణుడు నవ్వి, 'మన శరీరాలు వేరైనా ప్రాణమొక్కటే అన్నది సత్యమే. కానీ ఎప్పుడైతే 'గర్వం' అనేది ఉద్భవిస్తుందో అక్కడ నేను ఒక్క క్షణమైనా వుండను.' ఇలా అంటూ కృష్ణుడు రాధకు కనబడకుండా మాయం అయ్యాడు.''

జో దేఖై ద్రుమకే తరై, మురఛీ సుకుమారీ।
చకిత భయీ సబ సుందరీ యహ తౌ రాధారీ॥

''గోపికలు, కృష్ణుని కోసం వెతుకుతూ తమాలవృక్షం వద్దకు వచ్చేసరికి, ముఖమంతా వడలి నేలమీద వ్యాకులంగా పడి వున్న రాధ వారికి కనిపించింది. కృష్ణునితో సహా అంతర్ధానమైన రాధ ఈ విధంగా కనిపించటంతో వారి ఆశ్చర్యానికి అంతులేకుండా పోయింది. తెలివిలేకుండా పడివున్న రాధను ఎలా సేదతీర్చాలో వారికి అర్థం కాలేదు. అంతేకాదు రాధను వదలి కృష్ణుడు ఎక్కడికి వెళ్ళాడో వారికి ఎంతకూ బోధపడలేదు. మాధవుడెక్కడని ఎంత ప్రశ్నించినా వారికి రాధనుండి ఎలాటి సమాధానం దొరకలేదు.''

గోపికలంతా, తమ తప్పు ఏదైనా వుంటే క్షమించి ఒక్కసారి తమకు దర్శనమివ్వమని కృష్ణుని ప్రార్థింపసాగారు.

కృపా సింధు హరి కృపా కరౌ హో,
అవ జానై మన గర్వ బఢా యో, సో జివి
హృదయ ధరౌ హో॥

'' 'హే కృపానిధీ! మా మీద కృప చూపవా? అజ్ఞానులమైన మమ్మల్ని గర్వం జయించటంతో కన్నుమిన్ను కానక ప్రవర్తించాము. దాన్ని నీవు మనసులో పెట్టుకోవద్దు. కరుణించి నీ సుందరరూపాన్ని దర్శించే భాగ్యం కలుగజేయి. కృష్ణా! మనసా వాచా కర్మణా నిన్నే నమ్ముకొన్న నీ వారిపై యింతటి కాఠిన్యాన్ని చూపటం నీకు న్యాయమేనా?' పదహారు వేలమంది గోపికలు గర్వాన్ని వదలి తనను యిలా ప్రార్థించేసరికి కృష్ణునికి వారిపై జాలి, ప్రేమ కలిగాయి.''

కృష్ణుడు, గోపికల పిలుపు విని ఆగలేక వారి ముందు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. మందస్మితవదనుడైన గిరిధరుని చూడగానే గోపికల ఆనందానికి హద్దు లేకపోయింది. గోపాలుడు తిరిగి రాసనృత్యములోని రసమాధుర్యాన్ని గోపికలకు వివరించాడు. గోపిక ప్రక్కన గోపాలుడు, గోపాలుని ప్రక్కన గోపిక, వారి నడుమ రాధా - మాధవులు రాసనృత్యం చేయసాగారు. ముగ్ధ మనోహరమైన ఆ నృత్యాన్ని తిలకించటానికి దేవతలకు రెండు కళ్ళు చాలలేదు. గగనమంతా దేవదుందుభులతో ప్రతిధ్వనింప సాగింది.

బనావత రాసమండల ప్యారా ।
ముకుటకీ లటక, ఝలక కుండలకీ, నిరతత నంద
దులారా ॥

"రాసనృత్యం అత్యంత మనోహరంగా సాగుతున్నది. నందనందనుడు నృత్యం చేస్తూ వుంటే అతనితోపాటు, శిఖిపింఛం కూడ అందంగా వివిధ రంగులను విరజిమ్ముతూ, నృత్యం చేయసాగింది. చెవులకున్న మకర కుండలాలు తమ కాంతిని నలువైపులా విరజిమ్మ సాగాయి. వక్షస్థలం మీద ముత్యాల సరాలతో పాటు వనమాల శోభించసాగింది. కృష్ణుడు వేణువు నూదుతూ సృష్టిలోని అణువణువును పులకరింపచేయసాగాడు. ఆ స్వర మాధుర్యానికి ప్రకృతి సైతం వివశురాలయింది. వ్రజాంగనలు రాసము యొక్క రసములో మునిగి తేలసాగారు. ఎంతమంది గోపికలు వున్నారో, కృష్ణుడు అన్ని రూపాలై, అందరికి ఆనందాన్ని కలగచేసాడు."

రాసలీల, వ్రజలీలలన్నిటిలోను మనోజ్ఞము, సుఖదము, రసరూపమైనది. ఆ లీలలందు కృష్ణుడు తన సౌందర్యమాధుర్యముల యొక్క పరాకాష్ఠను ప్రదర్శించాడు. కోటి కందర్పుల దర్పమణచు అతని రూపరసమును ఎవరు తమ నయనముల ద్వారా పానము కావించారో, ఆలింగ, పరిరంభణ చుంబనముల ద్వారా ఆ ఆత్మారామునితో రమించారో ఆ గోపికలు మహాభాగ్యవంతులు. ఈ రాసక్రీడ ద్వారా గోపికలు కృష్ణునిలో తాదాత్మ్యం చెందారు.

రాసనృత్యాన్ని వర్ణించి చెప్పటానికి వీలుకాని మహత్తరమైన సన్నివేశం. సృష్టిలోని మాధుర్యమంతా ఏకమైనా 'రాసనృత్యానికి' సరితూగదేమో. అంతటి మనోహరమైన లీలను స్వయంగా చూసి ఆనందించి రచించిన సూరదాసు ధన్యజీవి

పై సంచికలో "మధురాగమనం"

50 ఏండ్ల సాధన

ముహింక్రై

ప్రయాగలో మొన్న జరిగిన అర్ధకుంభ మేళకు హాజరయిన భక్తులలో చెంగల్పట్టు జిల్లాలోని పెనుంబేడు గ్రామవాసి ఎల్లయ్య ఒకడు. నూరేండ్లకొకసారి మాత్రమే వచ్చే సోమవతి అమావాస్య వల్ల ఈ కుంభమేళకు ఒక విశిష్టత ఉన్నదని ఏదో పత్రికలో ప్రకటన చదివి, ఉత్తేజితుడైనాడతడు. అటు తిరుపతి దాటని ఇటు కంచి దాటని అతను అంత దూరం ప్రయాణానికి సిద్ధమయ్యాడు. "సోమవతి అమావాస్య ఏమిటి? దాని విశేషమేమి? ఆ రోజు పాటించవలసిన నియమాలేమి? తెలియచేయగలరు" అని ఆ ప్రకటన చేసిన పత్రికాసంపాదకునికి లేఖ వ్రాశాడు ఎల్లయ్య ప్రయాణానికి ముందు, "ఈ పంచాంగవిష

యాలు నాకు తెలియదు. పంచాంగ పండితులెవరినైనా అడిగి మీ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు తెలుసుకోండి” అని జవాబు వచ్చింది. “ఈ సోమవతి అమావాస్య రహస్యం తెలుసుకొనేలోపల మరో సోమవతి అమావాస్య వచ్చేట్లుందే” అని అనుకొని అతను ఆ రహస్య ఛేదన ప్రయత్నం విరమించుకొని ప్రయాణానికి సిద్ధమయ్యాడు. ప్రయాగ చేరాడు. త్రివేణీ సంగమంలో మునకలు వేసి లేచాడు. ఒడ్డు చేరాడు అనుకోని విధంగా అక్కడ అతనికి అతని బాల్యమిత్రుడు కొండయ్య కనిపించాడు. కొండయ్య 50 ఏండ్ల ముందు ఇల్లు వదలిపెట్టి మాయమైపోయాడు. అప్పుడతన్ని నలు మూలల వెదకినవాళ్ళలో ఎల్లయ్య కూడ ఒకడు. కాబట్టి ఇప్పుడతని ఆశ్చర్యానికి అంతు లేదు “కొండా!” అని అఱచి పిలిచాడు. (50 ఏండ్ల తరువాత గుర్తించడం సాధ్యమా అని ప్రశ్నిస్తే మన కథ సాగదు. కాబట్టి వాళ్ళిద్దరూ ఒకరినొకరు గుర్తించినారని అనుకుందాం). కొండయ్య వెనుదిరిగి ఎల్లయ్యను గుర్తించి అతని దగ్గరకు వచ్చి “ఇప్పుడు నా పేరు కొండయ్య కాదు. నేను కట్టుకున్న గుడ్డలు నీకు కనపడడం లేదా? ఎందుకలా ఆ పాత పేరుతో అఱచి పిలిచావు. ఇప్పుడు నా పేరు స్వామి శ్రీహరినామామృతాస్వాదనానందసరస్వతి” అని అన్నాడు. ఎల్లయ్య అప్పుడన్నాడు కదా: “నీ పేరు చెప్పడంకన్నా సోమవతి అమావాస్య రహస్యం తెలుసుకోవడం సులభం అనిపిస్తుంది నాకు. సరే ఇక కొండా అని పిలువను. హరీ అంటాను. నీవు గ్రామం వదలి 50 ఏండ్లయింది కదా! ఇప్పుడైనా తిరిగి రావచ్చు కదా? ఇన్నేండ్లు సాధనలు చేశావు. వచ్చి మాకేదైనా మార్గం చూపరాదా?” అన్నాడు. “నేనింకా సాధనలు మొదలుపెట్టలేదు” అన్నాడు శ్రీహరిసరస్వతి. “ఐతే ఈ 50 ఏండ్లు ఏం చేశావు?” అని ఆశ్చర్యంతో అడిగాడు ఎల్లయ్య. “ఇల్లు వదలిపెట్టిన వెంటనే నేనొక గురువును ఆశ్రయించాను. ఆ గురువు నాకు మంత్రదీక్ష ఇచ్చి జపం ఎలా చేయాలో కొన్ని నియమాలు చెప్పారు. బిల్వవృక్షం క్రింద కూర్చొని జపం చేయాలన్నారు. ఆ బిల్వవృక్షం కొండ సమీపంగానో సముద్ర సమీపంగానో లేదా నదీతీరానికి చెందిందిగానో ఉంటే అత్యంత శ్రేష్ఠం అన్నారు. జపం రోజుకు కొన్ని వేలు చేయాలి గనుక జపంలో గంటల తరబడి కూర్చొనవలసి యుంటుంది గనుక సులభంగా భిక్ష దొరికే తావును నా సాధనా స్థలంగా ఎన్నుకోమని కూడ చెప్పారు. నేను 50 ఏండ్లుగా తిరిగాను. నా సాధనకు అనువైన స్థలం దొరకలేదు. బిల్వవృక్షాలున్నాయి గాని అవి నాకు కావలసిన తావుల్లో ఉండడం లేదు. నాకు కావలసిన తావుల్లో బిల్వవృక్షం కనబడినప్పుడు ఏమౌతుందంటే ఆ చుట్టు ప్రక్కల భిక్ష పెట్టని గ్రామాలుంటాయి. ఒకసారి గోదావరీతీరంలో అన్నీ కుదిరినట్లే కుదిరింది అంతలో వెల్లువ వచ్చి ఆ బిల్వవృక్షం కొట్టుకపోయింది. ఈ మధ్య గంగాతీరంలో అన్నీ చక్కగా కుదిరాయి కాని ఒక సందేహం పట్టుకుంది. మా గురువు ఉపదేశించిన మంత్రంలో ‘ఐం క్లీం’ అనాలా ‘క్లీం ఐం’ అనాలా సందేహం పట్టుకుంది. ఏమీ తోచక ఈ కుంభమేళకు వచ్చాను. నీవు కనబడ్డావు. సంతోషం” అన్నాడు శ్రీహరిసరస్వతి అనబడే కొండయ్య. “భేష్! ‘సంతోషం’ అని పట్టి మాట పలికావు. నేను చూస్తూనే ఉన్నాను. నీ ముఖంలో సంతోష ఛాయలే లేవు. నీడల్లా నీ ముఖంలో విషాదచ్ఛాయలే పులుముకొని ఉన్నాయి. సాధన పేరుతో ఇల్లు

వదలిపెట్టి ఈ 50 ఏండ్లలో నీవు సాధించింది ఈ ఏడుపుముఖం. నీలాంటి ఏడుపుగాళ్ళే ఎక్కడ చూసినా! ఈ దరిద్రం దేశానికి ఎప్పుడు పుట్టిందో ఎలా పుట్టిందో తెలియదు. లౌకికజీవనం ఆధ్యాత్మికజీవనం అనే వేఱుబాటు చేసి ఎల్లలు గీసి ప్రచారం చేసి దాన్ని ఒక సంప్రదాయంగా చేసేసి దేశాన్ని పాడు చేసేశారు. ఈ వేఱుబాటు వల్ల దేశంలోని సోమరులకు పరాన్నభుక్కులకు ఆధ్యాత్మిక జీవనం పేరుతో ఒక గౌరవప్రదమైన జీవనం సంఘంలో ఏర్పడిపోయింది. నీలా సాధనను బోధించినవాడు ఇంకా బ్రతికుండి నాకు కనబడితే నాలుగు తన్నాలని ఉంది. ఇన్నేండ్లు సంసారం చేసిన మీ అన్న పెరుమాళ్ళు ఎక్కడ? నీవెక్కడ? అతని ముఖం ఎంత కళగా ఉండేది! పోయిన వైకుంఠఏకాదశినాడు చనిపోయాడు. చనిపోకముందు కొన్నిరోజులు జ్వరంలో ఉన్నాడు. హాస్పిటల్‌కు వద్దన్నాడు. "నాపని అయిపోయింది. వైకుంఠఏకాదశిరోజు వెళ్ళిపోతాను" అన్నాడు. అలాగే పోయాడు. ఊరు ఊరంతా భీష్ముడయ్యా భీష్ముడని ఒకటే పొగడ్త. మనిషంటే అలా ఉండాలి. ప్రొద్దున అంత గంజి, మధ్యాహ్నం అంత అన్నం, రాత్రి అంత సంగటి తిని భూదేవిని నమ్ముకొని అతను ఎంత సాధించాడు, ఎందరిని పోషించాడు. ఎందరిని రక్షించాడు నీకేమి తెలుసు? ఊరులో ఏ పెండ్లికార్యమైనా ఏ చావుకార్యమైనా మరే కార్యమైనా స్వంత పనిలా నెత్తిన వేసుకొని ఎంత సంతోషంగా చేసేవాడు! అక్కింటివారు పక్కింటివారు తగాదాలు పెంచుకొని కోర్టులకెక్కడానికి సిద్ధపడుతుంటే అడ్డుపడి మధ్యస్థం చేసి తగాదాలు పైసల్ చేయడం ఎన్నిసార్లో లెక్కే లేదు వేసవిసెలవుల్లో ఇండ్లదగ్గరే ఉన్న చిన్న పిల్లలనంతా చేరదీసి బావికి తీసుకపోయి వాళ్లకు ఈతనేర్పేవాడు తన స్వంతపనో ఇతరుల పనో ఏదో ఒకటి ఎప్పుడూ చేస్తూనే ఉండేవాడు. అటు ఇటు కదలలేని జడివానలరోజుల్లో కూడ ఇంట్లో ఊరక కూర్చునేవాడుకాదు పలుపులు పగ్గాలు పెనవేస్తుండేవాడు. పనివాళ్ళ దగ్గర ఎంత చక్కగా పనిచేయించుకొనేవాడు! వాళ్ళకు రామాయణ భారత భాగవత కథలు ఒకవైపు చెప్తూ వాళ్ళను అలరింపజేస్తూ అదే సమయంలో పని కూడ చక్కగా చేయించుకొనేవాడు. అంత గుండె ధైర్యం ఎవరికుంది? రాత్రుల్లో కావలికోసం పొలాల్లో పడుకోడానికి పోయేటప్పుడు చేతిలో బ్యాటరీగాని లాంతరుగాని ఏమీ ఉండదు. ఎంత చీకటైనా ఆ గనిమల్లో కఱ్ఱను టకటకలాడించుకుంటూ వెళ్ళిపోయేవాడు. పాములు ఆ గనిమల మీద ప్రాకులాడుతుంటాయనే భయమే ఉండదు. "నా ఆయుష్షు ఉండేంతవఱకు బ్రతుకుతాను భయమెందుకు?" అనేవాడు. గ్రామ పంచాయితీ ఏర్పడినప్పుడు అందరం అతణ్ని ప్రెసిడెంటుగా ఉండమన్నాం. ఎంతో బ్రతిమిలాడి చూశాం. ఒప్పుకున్నాడు కాదు. "దేవునికి దూరం అయిపోయే రాజకీయాలు నాకొద్దు బాబూ" అని ఒకటే సమాధానం ఖండితంగా చెప్పేశాడు. అతనిదయ్యా జీవితం అంటే. పూర్ణ జీవితం. అతను దారిన పోతుంటే ఆ దారిన ఎదురువచ్చే కొత్త మనుషులకు అతను ఎవరో తెలియకపోయినా వాళ్లు అతనికి అప్రయత్నంగా నమస్కారం పెట్టేవాళ్ళు -ఎవరో గొప్ప సాధువనుకొని. నీవీ వేషంలో ఉన్నా నీకెవరు అప్రయత్నంగా నమస్కారం పెట్టారు?"

సద్దర్శనము

డాక్టర్ చాగంటి సూర్యనారాయణమూర్తి

(క్రిందటి సంచిక తరువాయి)

16. తద్యుష్మదోరస్మది సంప్రతిష్ఠా
తస్మిన్ వినష్టేఽస్మది మూలబోధాత్
తద్యుష్మదస్మన్మతిభిర్విహీనా (?) కా
స్థితిర్జ్వలన్తీ సహజాత్మనః స్యాత్

ఆంధ్రానువాదం: 'నీవు' 'అది' అనే భావాలు నేను మీద ఆధారపడి ఉన్నవి. ఈ 'నేను' అనే భావం యొక్క మూలం దగ్గరకు పోతే అక్కడ ఈ 'నీవు' 'అది' అదృశ్యం అవుతవి. ఆ 'నీవు' 'అది' 'నేను' అనే భావం లేని స్థితి అది ఒక్కటి మాత్రమే. అది దేదీప్యమానంగా ప్రకాశించే ఆత్మయొక్క నిజస్థితి.

వివరణము: లోకవ్యవహారంలో మనం గ్రహించే ప్రధాన విషయాలు మూడే. 'నేను' 'నీవు' 'అది.' సమస్త ప్రపంచ వ్యాపారం ఈ మూడింటికీ సంబంధించినదే. చెప్పే వస్తువు, చేసే వస్తువు 'నేను'. ఈ చెప్పుట చేయుట ఎవరికో అది 'నీవు' ఈ రెండు గాక వ్యాపారంలో ఉండేదంతా 'అది' కాని ఈ 'నేను' 'నీవు' 'అది' అనే స్థితులు నిజమైనవేనా? నీవు మాట్లాడినంతసేపు నేనూ మాట్లాడుతున్నాననుకోవడం లేదూ? నీవు నాతో మాట్లాడితే, నన్ను 'నీవు' అంటావు. మరిప్పుడు 'నేను' నీవైనానే. మన రాజకీయవేత్తలు ''మనం భారతీయులం. అందరం ఈ క్లిష్టసమయంలో ఐకమత్యంతో నిలబడాలి'' అని సింహగర్జన చేస్తుంటారు. ఈ 'మనం' అనే మాటకు అర్థం ఏమిటో కొంచెం లోతుగా ఆలోచించండి. ఇది ఒక వందో, వెయ్యో 'నేను'ల యొక్క సమూహం గదా? 'మనం' అనే వస్తువు వేరుగా ఉన్నదా? లేదు. 'నీవు' 'నేను' కలిస్తే 'మనం' అవుతుంది అని మీరు వాదించవచ్చు. అది మీ ఉద్దేశం కాని నిజస్థితి కాదు. నీవు కూడా ఒక నేనే కదా కాబట్టి ఉన్నవి నేననే వస్తువులే. వాటి సముదాయాన్ని వ్యవహారంలో 'మనం' అంటున్నాము.

నిజంగా 'మనం' యొక్క సమస్యలు 'నేను' యొక్క సమస్యా పరిష్కారం కాకుండా అవి కావు. మన జాతంతా ఆకలితో బాధపడుతుంది అంటాం, జాతికి ఆకలేమిటి? నీకు నాకు ఆకలి బాధ కాని, మీ ఆకలి, నా ఆకలి, వాడి ఆకలి కూడా కలిపి కూడి లెక్క చెప్పగలమా ఇంతని? లేక గుణించగలమా? వేయిమంది ఆకలి వేయి రెట్లవుతుందా? కాబట్టి ఆకలనేది వ్యక్తికి గాని జాతికి కుదరదు.

'నీవు' 'మనం' 'జాతి' ఈ మాటలు నేననే వ్యక్తిని పురస్కరించుకొని వాడే పదాలు. 'నేను' అనే అసలు వస్తువు లేనప్పుడు, ఈ 'నీవు' 'అది' 'మనం' అనే వట్టి వస్తువులను ఎక్కడినుండి తేగలం? దృక్కనే నేను మీద ఇవన్నీ పుట్టుకువస్తాయి. అప్పుడే ఇవి నిజంగా స్ఫురిస్తాయి. కాబట్టి 'నేను' అంతటికూ మూలాధారం, పునాది. కాబట్టి ప్రపంచానికి మేలు చేయాలంటే దాని సమస్యలు, అర్థం చేసుకోవాలంటే, అసలు ఈ 'నేను' యొక్క నిజస్థితి గ్రహించాలి. 'నేనెవరను' అని విచారిస్తే నీవు ఆత్మలో లీనమైపోతావు. అక్కడ నీవూ లేదు నేనూ లేదు అదీ లేదు. అది ఒకటే స్థితి. కైవల్యం-అది పరిపూర్ణమైన, ఆనందమయిన, స్వయంప్రకాశమైన చైతన్యమైన ఉత్తమ స్థితి అది ఆత్మయొక్క సత్యమైన, సహజమైన స్వరూపం. నీవు ప్రస్తుతం అట్టి నీ సహజస్థితి వదిలిపెట్టి తల్లినుంచి తప్పిపోయిన బిడ్డవలె దారి తప్పి అడవుల్లో తిరుగుతూ నానా బాధలు దుఃఖాలు పడుతున్నావు. దీనినే శ్రీకృష్ణభగవానుడు గీతయందు 'తనయందు, సకలభూతములయందు, అద్దములో బింబమువలె, ఆత్మను చూచే స్థితి అని చెప్పారు. ఈ స్థితిలో విశ్వప్రేమ తప్ప ఏముంటుంది? అవ్యాజమైన పరోపకారం తప్ప ఏం చేస్తాం?

ఈ 'నేను' యొక్క మూలకందాన్ని ఒక్కసారి పట్టగలిగినామా ప్రపంచసమస్యలన్నీ వాటంతట అవే పరిష్కారమయి పటాపంచలవుతవి. ఈ లోకోపకారం చేస్తున్నామని సవాళ్లు చేసే రాజకీయవేత్తలకు వాళ్ళ వాళ్ళ గొప్పలు చాటుకోటానికి అక్కడ స్థానం లేదు. శంకరుల వారు ఆత్మసాక్షాత్కారం అంటే విశ్వాత్మభావమని చెప్పారు. అట్టి స్థితి మనలను భూతదయతో ముంచెత్తుతుంది కాని దేనికైన హింస పనిచేయనిస్తుందా? మానవునికి మన ఋషులు చెప్పిన 'ఆత్మనో మోక్షార్థం, జగద్ధితాయ చ' సందేశం మనం పాటిస్తే, పాశ్చాత్యులు మన నాగరికతను అర్థం చేసుకోక మనపై రుద్దిన సంస్కృతి, రాజ్యాంగం మనకేం ప్రయోజనం? కాదని తేల్తుంది. ఋషులు చెప్పే వాక్యం ప్రజలు గమనించకపోతే, ప్రజాస్వామ్యం ఏం ఉపకరిస్తుంది? పాశ్చాత్యులు మానవుణ్ణి ఒక రాజ్యాంగానికి, సంఘానికి పనికివచ్చే జంతువిశేషమని పరిగణిస్తారు. ఎంత నీచమైన అంచనా! ప్రతి మనిషి పర

మాత్మ స్వరూపమే. వాణ్ణి జంతువనడం ఎంత తెలివి తక్కువ. ప్రజాస్వామ్యం ఆధ్యాత్మిక వ్యాపారం కావాలి. అదీ కాక మనిషి జీవించేది రాజ్యాంగం కోసమేనా? మానవ జీవితానికి ఎన్నో లక్ష్యాలు వుంటాయి. వాటిని సాధించ డానికి సాహిత్యం, కళ, దానం, ధర్మం మొదలైన ఎన్నో ఉజ్జ్వలమైన పంథాలుంటాయి. మానవజీవితం అంతా మొత్తం మీద చూస్తే రాజకీయాలు, సంఘసేవ ఒక భాగము మాత్రమే. జీవితమన్నది ఎన్నో ఆదర్శాలతో, ఎన్నో సంస్కృతులతో కృతకృత్యత పొందుతుంది. అట్టి ఉత్తమ మైన ఆధ్యాత్మిక ఆదర్శమునుంచి మనిషి క్రిందికి దిగ జారి మన ఊరి పంచాయితీబోర్డు ప్రసిడెంటు అవడమే మానవుని పరమావధి అవడం ఎంత తెలివితక్కువ! ఈనాడు మన ఎదుటనుండే ప్రజాస్వామ్యం మానవ జీవి తానికి, ఈ ప్రపంచానికి మూలాధారమేదో దాన్నే మరిచి పోయింది. అట్టి స్థితిలో ఉండే ప్రజాస్వామ్యం మానవ సంక్షేమానికి గాని, సంఘోద్ధరణకుగాని ఏం కృషి చేయ గలదు? వాటి సమస్యలను ఎలా పరిష్కరించగలదు?

మన సనాతన విజ్ఞాన రీత్యా మానవుడు ఆత్మనుంచి పుట్టి బయటపడ్డ ఒక ఆత్మకణం. అగ్నినుంచి బయటపడ్డ విస్ఫురణవంటిది. ఆధ్యాత్మికంగా పరిపూర్ణవస్తువు. చైతన్య స్ఫురణే అతని మనస్సూ శరీరం కూడా! అందుచేతనే మన ఋషులు ఏమన్నారంటే నీవు ఆత్మవే అని తెలుసు కొని, ఆ ఆత్మసాక్షాత్కార ప్రయత్నం సాగించు. నీ నిజస్థితిని పొందు. అట్టి సాక్షాత్కారంతో లోకసంగ్రహం సాధించుట నీ ప్రథమ ధర్మము. నీ జీవితాన్ని దీని మీద ఆధారం చేసి అర్థం కామం మొదలైన ఇతర పురుషా ర్థాలు సాధించుకో. నీకు జీవితంలో ఐహికసుఖం, క్షేమం, జీవితలక్ష్యాలలో జయం కావాలంటే అర్థం ఉండాలి. కామం అంటే కోరికలు. ఇవి భార్యా బిడ్డలయందు గృహ ధనాదులయందు ఉంటాయి. ధర్మ మోక్షములు ఉత్తమోత్త ములని సంసారంలోంచి బయటపడే ఉపాయాలని గ్రహిం చిన తరువాత మానవుడు అర్థకామాల సంపాదనలో తప్పుడు దారిని పట్టడు. పతనం కాడు. ఆత్మతేజస్సు అతని అన్ని వ్యాపారాలను కాంతివంతం చేసి, ఆ సర్వాత్మ భావమే, అతనిని ఉత్తమ ఆదర్శస్థాయిలో పెడుతుంది. అప్పుడు అతడు లోకవ్యవహారంలో ఉన్నప్పటికీ ముక్తుడే. అట్టివాడు విశ్వప్రేమ వెదజల్లుతుంటాడు. అట్టి వాడు లోక కళ్యాణం తప్ప ఏం చేయగలడు?

ఇది మన ఋషులు చెప్పిన జీవన్ముక్తి. ధర్మ అర్థ కామాలు ఉత్తమమైన మోక్షం సంపాదించి పెట్టాలి. మన భారతదేశం పురోగమించి, భారతీయుల జీవితము పర మోన్నత స్థాయిని చెందవలెనంటే మన రాజ్యాంగానికి ఈ నాలుగు పురుషార్థాలు వరవడి కావాలి. మానవ జీవితం ఈ నాలుగు పురుషార్థాలకు - ధర్మార్థ కామ మోక్షములకు - లక్ష్యం కావాలి. ప్రపంచంలో అన్ని రాజ్యాంగాలు, 'మనం'ను ఆధారం చేసుకొని మనయొక్క ఐహిక లక్ష్యం పరమావధిగా పరిగణించి, కూర్చబడ్డది. ఇట్టి తప్పుడు సిద్ధాంతాల మీద కూర్చిన రాజ్యాంగములు తప్పుడు దారిని పట్టి విఫలములు అవుతున్నవి. ఈ సామ్యవాదాలు, ప్రజా స్వామ్యం మొదలైనవి అన్నిటికి మానవుని అహంకారం మూలాధారం. ఇవి మానవుని సమస్యలు పరిష్కరించి, మానవజాతిని నిజమైన సుఖ, శాంతి, భద్రతలు ఎట్లు సమకూర్చగలవు? నేటి విద్యాధికులనుకొనే భారతీయులు పాశ్చాత్య వ్యామోహంలో పడి, వారి సాంఘిక పద్ధతులు, ఆచారాలు గుడ్డిగా అనుకరిస్తున్నారు. వారి సంస్కృతికి చాలా మంది బానిసలు. వీరి నాయకత్వాన మనదేశం, దేశీయులు నిర్వీర్యులై అన్ని రంగాల్లోనూ అధోగతి పాలవుతున్నారు. ఈ దుఃస్థితిని అరికట్టడానికి ఇప్పుడు కూడా ఇంకా మించిపోలేదు. సృష్టి అంతటా వున్నది ఒకటే పార మార్థిక సత్యం అని మనం గమనించాలి. దీని నాధారం చేసుకొని మన సంఘవ్యవస్థ అంతా నూతనంగా నిర్మిం చాలి. ఈ కాలానికి అనుగుణంగా ఏవో కొలది మార్పు లతో ఈ నిర్మాణం మన ఋషులు నిర్వచించిన సనాతన ధర్మసూత్రాలు పాటించి జరగాలి. బాగా, తీవ్రంగా మీరే ఆలోచించుకొనండి. మనం ప్రాణాలర్పించి గడించుకొన్న స్వాతంత్ర్యం ఏగతికి పోతోందో ఆలోచించండి. శీఘ్ర గతిని ఆలోచించండి.

(తరువాయి పై సంచికలో)

శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4, మార్చి నెల విశేషకార్యక్రమము

9 వ తేది	మంగళవారము	డోల్ పూర్ణిమ: శ్రీ చైతన్య జయంతి
13 వ తేది	శనివారము	స్వామి యోగానంద జయంతి
14 వ తేది	ఆదివారము	శ్రీ చైతన్య జయంతి పబ్లిక్ మీటింగ్
26 వ తేది	శుక్రవారము	ఉగాది
6 వ తేది	శనివారము	ఏకాదశి దినములు
21 వ తేది	శుక్రవారము	ఏకాదశి దినములు

నైతికత స్వయంగా పరమావధికాదు : స్వేచ్ఛ దాని లక్ష్యం

నైతికత మానవుని లక్ష్యం కాదు; స్వేచ్ఛను పొందేందుకు సాధనం మాత్రమే. దివ్యత్వాన్ని సాక్షాత్కరింప జేసుకోటానికి మానవునికి యోగం ఒక మార్గమని వేదాంతం బోధిస్తున్నది. ఆంతరికమైన స్వేచ్ఛను పొందటం ద్వారా యిది సాధ్యమవుతుంది. అందుకు సమస్తమూ దోహదం చేస్తుంది. నైతికత, నీతి శాస్త్రము వాటి సముచిత స్థానాలలో సువ్యవస్థితమై పనిచేస్తున్నాయి.

పరమాణువు నుండి మానవుని వరకు, అచేతనము, నిర్జీవము అయిన జడపదార్థపు రేణువు నుండి అత్యున్నతమైన మానవాత్మ వరకూ ప్రతి ఒక్కటీ స్వేచ్ఛకోసం పోరాటం సాగిస్తున్నది. నిజానికి సృష్టి సమస్తం స్వేచ్ఛకోసం జరిగే సంఘర్షణ యొక్క ఫలితమే. అన్ని మిశ్రమాలలోను ప్రతి కణమూ ఇతర కణాలనుంచి విడివడి పారిపోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నది. కాని తక్కినవి నిలిపి ఉంచుతున్నాయి. మనభూమి సూర్యునినుంచి, చంద్రగ్రహం భూమినుంచి దూరంగా పారిపోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నాయి. ప్రతి వస్తువులోనూ అనంతమైన స్వేచ్ఛా ప్రవృత్తి ఉంటుంది.

ప్రపంచంలో మనం చూసే ప్రతి సంఘటనకు స్వేచ్ఛకోసం జరిగే పోరాటమే ప్రాతిపదిక. ఈ ప్రవృత్తియొక్క ప్రేరణ చేతనే సాధువు ప్రార్థిస్తున్నాడు; దొంగ దోచుకొంటున్నాడు. చేపట్టిన కర్మపంథా సక్రమమైనది కానప్పుడు దానిని మనం దుష్కార్యం అంటాము. కార్యమార్గం సక్రమమూ, ఉన్నతమూ అయినప్పుడు దానిని సత్కార్యం అంటాము. కాని ప్రేరణ ఒక్కటే – స్వేచ్ఛకోసం పోరాటం. ప్రాపంచిక బంధంలో చిక్కుకొని ఉన్న తన స్థితిని గూర్చిన జ్ఞానంతో భక్తుడు ఉక్కిరి బిక్కిరై, ఆ పరిస్థితినుంచి విముక్తి పొందాలని అభిలషిస్తున్నాడు. అందుచేత భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాడు. తనకు ధనమో, వస్తుసముదాయమో లేదే అన్న భావంతో దొంగ వ్యధచెంది ఆవ్యధనుంచి విముక్తి పొందటానికి ప్రయత్నిస్తాడు అందుకే దొంగతనం చేస్తాడు. సచేతనమైనా, అచేతనమైనా సమస్త ప్రకృతికీ స్వేచ్ఛమాత్రమే ఏకైక లక్ష్యము తెలిసినా, తెలియకున్నా ప్రతిదీ ఆ లక్ష్యం వైపుకే కొనుగులాడుతున్నది. భక్తుడు అన్వేషించే స్వేచ్ఛకూ దొంగ అన్వేషించే స్వేచ్ఛకూ చాల వ్యత్యాసమున్నది. భక్తుడు వాంఛించే స్వేచ్ఛ అతనిని అనిర్వచనీయమైన బ్రహ్మానందానికి నడిపిస్తుంది. బందిపోటు ఆశించే స్వేచ్ఛ అతని ఆత్మకు మరికొన్ని క్రొత్తబంధాలను కల్పిస్తుంది.

ప్రతి మతంలోనూ స్వేచ్ఛకోసం జరిపే పోరాటం యొక్క అభివ్యక్తీకరణం కనిపిస్తుంది. సమస్త నైతికతకు, నిస్వార్థతకు అదే పునాది. ఈ స్వల్ప శరీరమే మానవుడనే భావనను అధిగమించడమే ఆ స్వేచ్ఛకు అర్థం. ఒక వ్యక్తి పరోపకారం, సత్కార్యాచరణం చేస్తున్నాడంటే, అతను 'నేను, నాది' అనే పరిమితమైన పరిధిలో యిమిడి ఉండలేడని అర్థం. స్వార్థంనుంచి విముక్తి పొందటానికి హద్దు లేదు. సంపూర్ణమైన స్వార్థరాహిత్యమే లక్ష్యమని నీతి శాస్త్రాలన్నీ స్తున్నాయి. ఒకవేళ ఈ సంపూర్ణ స్వార్థరాహిత్యాన్ని ఒక వ్యక్తి సాధించాడే అనుకొందాము. అతనికేమి లాభం! అతడిక ఏమాత్రం ఫలానా సుబ్బారావు కాడు. అతడు అనంతవ్యాపి. మునుపటి అల్ప వ్యక్తిత్వాన్ని శాశ్వతంగా కోల్పోయాడు. అనంతుడయినాడు. సర్వ మతాలకు, సమస్త నైతిక,

తాత్త్విక బోధనలకు పరమార్థం ఈ అనంత వ్యాకోచాన్ని పొందటమే. తాత్త్వికంగా ప్రతిపాదింపబడిన ఈ వాదనకు వ్యక్తివాది బెదిరిపోతాడు.

అయితే అదే సమయంలో, తాను నైతికతను బోధించినా అదే భావనను స్వయంగా వెల్లడిస్తాడు. మానవుని నిస్వార్థతకు పరిమితి లేదంటాడు. ఒక వ్యక్తి వ్యక్తివాద విధానం ప్రకారం సంపూర్ణ నిస్వార్థపరుడు అయినాడనుకొందాము. ఇతర విధానాలద్వారా పరిపూర్ణత్వాన్ని సాధించినవారికంటె అతని భిన్నత్వాన్ని గుర్తించడమెలా? అతను జగత్తుతో తాదాత్మ్యం చెందాడు. అలా కావటమే అందరి ధ్యేయం. అయితే పాపం వ్యక్తివాదికి మాత్రం తన స్వంత తర్కాన్ని దాని సక్రమ పర్యవసానం వరకు అనుసరించే ధైర్యం లేదు. ఏ స్వేచ్ఛ అయితే మానవాళి సర్వస్వానికీ లక్ష్యమో దాన్ని నిస్వార్థ కర్మాచరణం ద్వారా సాధించటమే కర్మయోగం. అందుచేత ప్రతి స్వార్థపూరిత చర్య గమ్యం చేరడాన్ని నిరోధిస్తుంది; ప్రతి నిస్వార్థకర్మ లక్ష్యంవైపుకు నడుపుతుంది. కాబట్టి నైతికతకు ఏకైక నిర్వచనాన్ని యిలా చెప్పవచ్చు: "స్వార్థపరమైనది అనైతికము, నిస్వార్థపరమైనది నైతికము."

(పై సంచికలో "నైతికత : దాని సాపేక్షరూపాలు")

FORM IV

(See Rule 8)

Statement about ownership and other particulars about the Sri Ramakrishna Prabha (according to Form IV Rule 8, circulated by the Registrar of Newspapers for India.)

1.	Place of Publication ...	: Madras-600 004.
2.	Periodicity of its Publication ...	: Monthly.
3.	Printer's Name	: M. Thirthanandam.
	Nationality	: Indian.
	Address	: Freedom Press, 528, T.H. Road, Madras-600021.
4.	Publisher's Name	: Swami Tanmayananda.
	Nationality	: Indian (Hindu Monk).
	Address	: Sri Ramakrishna Math, Mylapore, Madras-600004.
5.	Editor's Name	: Swami Tanmayananda.
	Nationality	: Indian (Hindu Monk.)
	Address	: Sri Ramakrishna Math, Mylapore, Madras-600004.
6.	Name & Address of individuals who own the newspapers and partners or shareholders holding more than 1% of the total capital.	

I, Swami Tanmayananda, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

(Sd.) SWAMI TANMAYANANDA,
Signature of the Publisher.

Date: 1-3-1982.

గీతాగేయాలు (15, 16, 17 అధ్యాయాలు)

పురుషోత్తమప్రాప్తియోగము

శ్రీభగవానువాచ:-

వేదములు, యే - వృక్షమునకును
వెలయ పత్రము - లగుచు నొప్పునో
సంసార - అశ్వత్థ తరువుకు
పైని మూలము - క్రింద శాఖలు
గల్గి నాశము - లేనిదంచును
చెప్పుచుందురు - దాని నెవ్వడు
తెలియగల్గునో - అతడెరుగును
వేదార్థమది - నిశ్చయంబుగ.

ఆ సంసార - వృక్షశాఖలు
మూడు గుణముల - వృద్ధిగాంచుచు
విషయములనెడు - చిగుళ్ళగల్గి
విస్తరించెడు - పైకి క్రిందికి
మర్త్యలోకమున - కర్మబంధము
కలుగజేయుచు - దాని వేరులు
క్రిందుమీదులు - వ్యాప్తిగాంచుచు
నాటియున్నవి - యెంతో దృఢముగ.

ఆదిమధ్యాంతములు లేనిది
ఆ సంసార - వృక్షరూపము
అరయజాలరు - మనుజులీ భువి
గట్టి వేళ్ళతో - నొప్పుచుండెడి
ఆ సంసార - అశ్వత్థ తరువును
అసంగ మనెడు - ఆయుధముచే
నటికి లెస్సగ - దేని పొందియు
తిరిగిరారో - ఎవనినుండి
ఈ సంసార - వృక్ష ప్రవృత్తి
వ్యాప్తిగాంచెనో - అట్టి పురుషుని
పదము చేరగ - భక్తితోడను
శరణాగతిని - చేయవలయును.

అహము, మోహము - విడుచువారలు
సంగదోషము - గెలుచువారలు
ఆత్మజ్ఞానము - గల్గువారలు
కామముల లె - స్స, వీడువారలు
సుఖదుఃఖాది - ద్వంద్వములచే
లెస్సగ విడువ - బడినవారలు
వీడి అవిద్య - చేరబోదురు
అవ్యయంబగు - బ్రహ్మపదమును.

వెలుగబోదది - సూర్యశశులచె
వెలుగబోదది - పావకునిచే
దేనిపొందియు - తిరిగిరారో
తెలియు మయ్యది-నాదు నెలవుగ.

నిత్యమయ్యెడి - నాదు అంశమె
జీవలోకము - న, జీవుడగుచు
ప్రకృతిగల్గు - షడింద్రియముల
ఆకర్షించి - తెచ్చు తనతో.

పూర్వదేహము - విడుచునప్పుడు
క్రొత్తదేహము - పొందునప్పుడు
పూలవాసన - గొంచు వాయువు
పోవునట్టుల - షడింద్రియముల
గొంచు తనతో - పోవు జీవుడు.

చెవిని, కన్నును - ముక్కు, నాలుక
మనసు, చర్మము - నాశ్రయించుచు
విషయ సుఖముల - నెల్ల లెస్సగ
అనుభవించుచు - నుండు జీవుడు.

ఉండునప్పుడు - వీడునప్పుడు
కూడి గుణములు - విషయసుఖముల
పొందు జీవుని - చూడజాలరు
మూఢజనములు - చూచు జ్ఞానియె.

చేసి యత్నము - యోగివర్యులు
చిత్తమున పర - మాత్మ గాంతురు
చేసి యత్నము - గాంచరాత్మను
చిత్తశుద్ధది - లేని మూఢులు.

జగమునంతను - వెలుగు నొందగ
జేయగల్గెడి - సూర్యతేజము
చంద్రాగ్నులను - గల్గుతేజము
నా తేజముగ - తెలియగల్గుము.

ధరణి జేరియు - నాదు శక్తిచె
దాల్తు ప్రాణుల - రసరూపియగు
చంద్రు జేరియు - చక్కగా నే
సస్యముల, పో - షించుచుందును.

అన్నిప్రాణుల - దేహ సీమల
ఆశ్రయించుచు - వైశ్వానరుడను
అగ్ని నేనై - ప్రాణాపాన
వాయువులగూడి - చేతు పచనము
నాల్గువిధముల - ఓగిరంబులు.

ఎల్లప్రాణుల - హృదయ సీమల
నేనెయుందును-స్మృతియు, జ్ఞానము
మరపు నాచే - జీవులకెల్ల
కలుగుచుండును - వేదవిదుడను
వేదములచే - నెరుగబడియెడ
వేదాంతకర్త - నేనె అగుదును.

క్షరుడు, అక్షరు - డనగ పురుషుల
గలరు. యిరువురు - లోకమందున
సర్వప్రాణుల - దేహమె క్షరుడని
అక్షరుగ, కూ-టస్థు చెపుదురు.

జగముల మూట - వ్యాప్తిగాంచుచు
వాని నెవ్వడు - దాల్చుచుండునో
అట్టి అవ్యయు - జగన్నియంత
ఉత్తమపురుష - పరమాత్మయని
బుధుల చేతను - చెప్పబడియెడు.

క్షరుని కంటెను - అక్షరునికంటె
అరయ శ్రేష్ఠుడ - నగుటచేతను
జగములందున - వేదములలో
వాసికెక్కుదు - పురుషోత్తముగ.

వీడి మోహము - ఎవడు నన్నే
ఎరుగుచుండునో - పురుషోత్తముగ
తెలిసి సర్వము - అతడు నన్నే
విందు మనసుతో - గొల్చు నర్జున!

అతి గోప్యమగు - శాస్త్రమంతయు
పాపరహితుడ! - నీకు చెప్పితి
దీని తెలిసిన - వాడె జ్ఞానియు
కృతకృత్యుగ - తెలియు మర్జున!!

దేవాసురసంపద్విభాగయోగం

శ్రీభగవానువాచ:—

భయము విడుచుట-చిత్త శుద్ధియు
జ్ఞాననిష్ఠయు-దాన, దమములు
యజ్ఞ, తపసులు-వేదపఠనము
త్రికరణముల-నొక్కటుండుట-
హింస వదలుట-నిజము పలుకుట
క్రోధముడుగుట-త్యాగ, శాంతులు
కొండెము లాడ-కుండుట, భూత
దయయును, విషయ-విరాగత,

మధురభాషలు-చపలముదుగుట-
ఓర్పు, ధైర్యము-శుచియు, తేజము
ద్రోహముడుగుట-గర్వమిడుచుట
అనెడు గుణములు-దైవసంపద
గల్గువారల-కుండు నర్జున॥

దంభ, దర్పము-అభిమానమును
అజ్ఞాన, క్రోధ-పారుష్యములు
అసురసంపద-గల్గు నరులకు
అమరియుండెడు-గుణములు అర్జున॥

దైవసంపద-దెచ్చు మోక్షము
దైత్యసంపద-దెచ్చు బంధము
నీదు పుట్టుక-నిర్ధారంశము
నెగులు విడువుము-మదిని అర్జున॥

లోకమందున-గల్గు సృష్టిని
భూతజాలము-రెండు విధములు
'దైవమంచును-అసురమంచును
తెలిపితిని మును-దైవసంపద
తెలిపెదను విను-అసురసంపద

అసురభావము-గల్గువారలు
చేయదగినది-చేయదగనది
రెండు తెలియరు-సత్య, శౌచములు
సదాచారము-వారికుండవు

జగము సత్యము-కాదటంచును
నిరాధారము-నిరీశ్వరము
స్త్రీల పురుషుల-కామమె గాక
జగతియునికికి-వేరు కారణ
మేదిలేదని-చెప్పుచుందురు.

ఇట్టి దృష్టిని-కల్గి వారలు
చెడ్డమనసుతో-అల్పబుద్ధులై
క్రూరకర్మల-లోకనాశము
చేయుకొఱకై-పుట్టుచుందురు.

తనివితీరని-కామములతో
దంభ, అభిమాన-మదములతో
మోహవశులయి-పట్టుదలతో
క్రూరకర్మలు-చేయుచుందురు.

విషయ చింతన-చివర వరకును
విడువకుండగ-ఆశ్రయించుచు
కామభోగము-లనుభవించుటె
పరమార్థమని-నమ్ముచుందురు.

పెక్కు ఆశా-పాశములచే
చిక్కువడినను-కామక్రోధము
లాశ్రయించుచు-విషయభోగము
లనుభవింపగ-వీడి న్యాయము
ధనసంచయము-సలుపుచుందురు

ఈ కోరికను-ఇప్పుడు పొందితి
ఇంక పొందెద-ఈ కోరికను
ఇపుడు గలదీ-ధనము నాకును
ఎంతో ఆర్జించగలను ఇకను.

ఈ శత్రువును-ఇప్పుడు చంపితి
మిగులు శత్రుల-చంపగలుగుదు
నేనె ప్రభువును-నేనె భోగిని
కార్యకుశలుడ-బలము నుండను
ధనవంతుడను-సుఖముతుండను.

జననమందితి-గొప్ప కులమున
సాటియెవ్వరు-నాకు యింకను
చేతు యజ్ఞము-ఇత్తు దానము
మోదమందుదు-అనుచు మిక్కిలి
మోహవశమున-తలచుచుందురు.

మనసునందలి-బహుళ భ్రాంతుల
మోహమను మెదు-వలను చిక్కుచు
కామ భోగా-సక్తి చేతను
కాంచుచుందురు-ఘోర నరకము.

తమ్ము దామే-పొగడుకొంచును
ధన మదంబుల-విర్రవీగుచు
వీడి వినయము-విధిని మీరుచు
నామమాత్రపు-యజ్ఞములచే
యాగకర్మల-నాచరింతురు.

అహంకారము-బలము, దర్పము
కామ, క్రోధము-లాశ్రయించుచు
అందరందున-గల్గు నన్నే
అసూయ గలిగి-నిందజేతురు.

ఆత్మద్వేషుల-క్రూరకర్ముల
పాపాత్ములగు-నీచ జనముల
చావుపుటుకల-సంసారమున
అసుర సంపద-గల్గెడి నీచ
జన్మల, నెపుడు-నెట్టివై చెద.

అసుర సంపద-గల్గు జన్మల
నందు మూఢులు-నన్ను పొందక
నీచతర గతు-జన్మ లెన్నో
చెందుచుందురు-తెలియు మర్జున॥

కామ, క్రోధ-లోభము లనగను
కల్గు ద్వారములు-మూడు నరకమునకు
ఆత్మనాశము-జేయు నియ్యవి
మనుజు డియ్యవి-వదలి మనవలె.

ఈ ద్వారములు-మూడు బాగుగ
విడుచు మనుజుడు-ఆత్మశ్రేయము
పొందువాడై-మోక్షపదమది
పొందగలుగును-నిజము అర్జున॥

వీడి శాస్త్రము-కర్మ స్వేచ్ఛగ
చేయు నాతడు-సిద్ధిబొందడు
అందబోవడు-సుఖమదెట్టిది
పరమగతియది-పొందబోవడు.

చేయదగినది-చేయగూడని
చేతల దెలుప-శాస్త్రమే గతి
శాస్త్రమార్గము-తెలిపి బాగుగ
కర్మచేయుము-లోకమందున.

శ్రద్ధాత్రయ విభాగయోగము

అర్జున ఉవాచ:-

వదలి శాస్త్రము-శ్రద్ధతోడను
అర్చ చేసెడి-వారి నిష్ఠను
సత్వరజ-స్తమంబుల, నేదిగ
పల్కుచుందురా-చెప్పు కేశవ॥

శ్రీభగవానువాచ:-

పూర్వజన్మల-వాసనలచే
పుట్టు జీవుల-శ్రద్ధ లరయగ
సత్వ, రజ స్తమంబు, లనగను
మూడు విధములు-వినుము వానిని

పూర్వజన్మల-వాసనలచే
పుట్టు జీవుల-అంతఃకరణ

ననుసరించుచు-గల్గు, శ్రద్ధయు
సంసారమున-గుణము, అర్జునా!

సత్త్వయుక్తు-అమరగణముల
యక్షరాక్షసుల-రాజసులును
భూతప్రేతముల-తామసులును
పూజ సల్పుచు-నుండు రరయగ
దేహమందలి-భూతజాలము
ఇంద్రియంబులు-అంతరాత్మయు
అలసటందగ-అహము, దర్పము
కామరాగ బలాన్వితు, లగుచు
సర్వజనముల-బాధనందగ
వివేకము విడి-విధిని మీరుచు
వట్టి తపముల-ఘోరనిష్ఠతో
చేయుచుందురో-అట్టి తపముల
తెలియుమందము-అసురభావము
చేత చేసెడి-తపము లంచును.

ఆహారమును-యజ్ఞ, దాన
తపసు లరయగ-మూడు గుణముల
నొప్పు జనులకు-మూడు విధముల
నుండు ప్రియమై-వినుము చెప్పెద.

తేజ, మాయువు-బలము, స్వస్థత
ప్రీతి, సుఖముల-పెంపుజేయుచు
రసము, స్నిగ్ధత-స్థిరత, హృద్యత
గల్గజేసెడి-ఓగిరంబులు
కడు ప్రియంబుల-సాత్త్వికులకును.

చేదు, పులుపును-కార, ముప్పును
వేడి, రూక్షత-గల్గియుండుచు
చాల దాహము-దుఃఖ, శోకము
గలుగ జేసెడు-ఓగిరంబులు
కడు ప్రియంబుల-రాజసులకును.

జాముగడచిన-సారమిడచిన
పాచిపోయిన-చెడు వాసనతో
తినగ మిగిలిన-శుద్ధిలేని
నివేదించని-ఓగిరంబులు
ప్రియం బయ్యెడి-తామసులకును.

విధిని మీరక-ఫలము గోరక
'చేయదగినది'-యంచు మనసును
తృప్తిజేయుచు-చేయు యజ్ఞము
చెప్పబడియెడి-'సాత్త్వికంబని'.

భరతవంశమునందు శ్రేష్ఠుడ!!
ఫలము గోరుచు-దంభమునకై
పేరు కోసము-చేయు యజ్ఞము
తెలియబడియెడు-'రాజసంబని'.

విధిని మీరుచు-అన్నదానము
చేయకుండను-విడిచి మంత్రము
ఏమి దక్షిణ-యివ్వకుండను
వీడి శ్రద్ధను-చేయు యజ్ఞము
చెప్పబడియెడి-'తామసంబని'

దేవ, గురువుల-ద్విజుల, ప్రాజ్ఞుల
సేవ, పూజయు-'త్రికరణశుద్ధి'
శౌచ, మహింస-బ్రహ్మచర్యము
'శరీర తపసని'-చెప్పబడియెడి.

బాధ గలుగని-ప్రియ, హిత సత్య
భాషణంబులు-అనుదినంబును
అభ్యసించెడి-వేదపఠనము
'వాచ్యతపముగ'-చెప్పబడియెడి

మనసు ప్రసన్నత-నొప్పియుండుట
మౌన, మాత్మను-నిగ్రహించుట
సౌమ్యభావము-భావశుద్ధియు
'మనో తపమని'-చెప్పబడియెడి

ఫలము వీడుచు-శ్రద్ధతోడను
మనసు నిలకడ-సడలనీయక
మనుజు లొనర్చు-మూడు తపసులు
'సాత్త్వికంబని'-చెప్పబడియెడు.

కీర్తికొరకును-గౌరవముకై
డాంబికముతో-చేయు తపసది
నిలకడలేని-ఫలము గలదై
చెప్పబడియెడు-'రాజసంబని'.

పట్టువీడక-ఆత్మనొంచుచు
పరుల నాశము-చేయు బుద్ధితో
తపము జేసిన-'తామసికమగు'
తపసుగ దాని-చెప్పుచుందురు.

దేశకాల పాత్రా-దు లెరిగి
'ఇవ్వవలెనను'-నిశ్చయముతో
ప్రత్యుపకార-మాసనేయక
దానమిచ్చిన-'సాత్త్వికంబగు'.

ప్రత్యుపకార-మాసజేయుచు
ఫలము తిరిగియు-పొందగోరుచు
అతి కష్టముతో-ఇచ్చు దానము
'రాజసంబని'-చెప్పబడియెడు.

దేశకాల పాత్రా-దు లెరుగక
ప్రియము వీడుచు-గౌరవింపక
నిందచేయుచు-ఇచ్చు దానము
చెప్పబడియెడు-'తామసంబని'

ఓం, తత్, సత్, అను-మూడుపేర్లచే
నొప్పుచుండును-పరబ్రహ్మము
ఈ నామ త్రయ-ముచ్చరించియె
బ్రాహ్మణులు, వేద, యజ్ఞములును
సృజింపబడియె-పూర్వమందున.

వేదవేత్తల-శాస్త్రచోదిత
యజ్ఞ, దాన, తపో-క్రియ లెల్ల
'ఓం'కారము-నుచ్చరించియె
ప్రవర్తిల్లగ-జేయబడియెడి.

ఫలము వీడియు-మోక్షమందగ
దలచు మనుజుల-యజ్ఞ, దాన
తపోకర్మల-'తత్' అను పదము
చెప్పి: పిమ్మట-చేయుచుందురు.

'సత్' అనియెడి-బ్రహ్మ నామము
'కలదు', 'మంచిది'-అనెడు అర్థమున
వాడబడియెడి-అటులె ఉత్తమ
కర్మలందున-వాడబడియెడి
'సత్' అను పదము-లెస్స అర్జున!!

యజ్ఞ దాన-తపసులు గల్గెడి
స్థితియె 'సత్' అని-చెప్పబడియెడి
బ్రహ్మార్పణముగ-చేయు కర్మలె
'సత్' పదముచె-పిలువబడియెడి.

శ్రద్ధ వీడియు-చేయు హోమము
దాన, తపో, కర్మలు-'అసత్' అని
చెప్పబడియెడి-ఇహ పరలోక
ఫలములు దాన-పొందవర్జున!!

గేయరచన:

చీమకుర్తి వేంకటేశ్వర్లు

సంపాదకీయం -6

"ఆధ్యాత్మికత అంటే ఏమిటి?" అనే విషయం నేడు చెప్తాం అనుకొన్నాను గాని అది చాల బరువైన విషయం. ఇంతవరకు చెప్పినవి అంత బరువైనవి కాకపోయినా అవి నీకెంత అర్థమైనవో నీకే తెలియాలి. ఒకానొక విషయంగా మనస్సులో చెలరేగే తలంపులనుండి మనోశాంతిని సాధించే ఉపాయం నిన్న మొన్న కూడ చెప్పాను. ఆ ఉపాయం ఆ ఒక తెగకు చెందిన తలంపుల విషయంలోనే గాక సర్వత్ర పనికివస్తుంది. తలంపులు - అవి ఏవిగానైనా ఉండనీ వాటిని సులభంగా శమింపజేయవచ్చు. అంతర్గత భాషణ (inner talk) చేయకుండ ఊరక మనోవృత్తుల ప్రతికదలికను గమనిస్తూ వాటి విషయంలో ఏ జోక్యమూ కల్పించుకోకుండ సాక్షిమాత్రంగా ఉంటే చాలు, మనస్సు ఒక దారికి వచ్చేస్తుంది. ఇప్పుడు నీవిలా అడగవచ్చు. "మనశ్శాంతికి తాత్కాలిక ఉపాయమే చెప్పారు మీరు. నాకు దీనితో అంత ఉపయోగం లేదు. దీనికి బదులు శాశ్వత పరిష్కార మార్గం చెప్పండి." ఇలా అడగడం ఎలా ఉంటుందంటే "ఆకలి వేసినప్పుడల్లా జఠరాగ్నిని శమింపజేస్తుండడం శ్రమకరం కాబట్టి దానిని శాశ్వతంగా శమింపజేసే ఉపాయం కావాలి" అని అడిగినట్లుగా ఉంటుంది! మనసును శమింపజేయడం అంటే దానిని నిర్వీర్యం చేయడం అని అర్థం కాదు. మన జీవితకార్యకలాపాలకు మనోవ్యాపారం ఎంతో అవసరం. అది లేకుండ ఏ ఒక పనీ చేయలేము. కాని దానికి మన దైనందిన వ్యవహారాల్లో తగుమాత్రమైన స్థానమే ఇచ్చి అంతకు అధికంగా ఇవ్వకుండడమే నేర్పరితనం. అనవసర ఘర్షణలకు ఆయాసానికి నష్టానికి బాధలకు మనస్సును పాల్పడజేయనీయక ఒక సమరస స్థాయిలో దానిని ఉంచడమే మనోశమనం అంటే. అలా ఉంచగలిగితే మన జీవితరథం అడుగడుక్కీ కొట్టుకిట్టుకుని చప్పుడు చేయక సాఫీగా సాగిపోతుంది. ఇక చెప్పవలసిన బరువైన విషయాల సంగతి రేపు చూసుకుందాం. కొంత కాలక్షేపంగా ఇప్పుడు నా స్మృతులను కొన్నిటిని చెప్తాను.

నేను దక్షిణదేశంలో ఒక ఆశ్రమంలో కొన్నేళ్లు జీవితం గడిపాను. ఒకనాడక్కడికి మీ గుంటూరుజిల్లా మనిషి ఒకాయన వచ్చాడు. "మీరేం చేస్తున్నారు?" అని అడిగాను. "హరికథలు చెప్తుంటాను" అన్నాడు. "హరికథలు చెప్పడమే మీ ప్రధానవృత్తియా లేక అది ఇక్కడి కొందరి పెద్ద ఆఫీసర్లకు మాదిరి ఆదివారాల ఉపవృత్తియా?" అని అడిగాను. "హరికథలు చెప్పడమే ఈ రెండేళ్లుగా నా ప్రధానవృత్తి" అన్నాడు. 'అంతకు ముందు మీరేం చేసేవారు" అని అడిగాను. ఆ ప్రశ్న వినగానే అతను నాటకీయధోరణిలో "అంతకుముందు నేను న్యాయంగా ధర్మంగా సత్యానికి కట్టుబడి వ్యాపారం చేశాను. ఏబది వేలు పోయినది; పెద్దలు సంపాయించి ఇచ్చిపోయిన పొలం అమ్మవలసివచ్చినది. తదుపరి వ్యాపారం మానుకొన్నాను" అన్నాడు.

నాకు పరిచితుడైన వ్యవసాయదారుడొకడు ఒకనాడు ఆశ్రమానికి వచ్చాడు. "ఏం పని మీద పట్టణం వచ్చారు?" అని అడిగాను. "పనేమున్నది? మా ముగ్గురు పిల్లలని ఇక్కడి కాన్వెంట్‌లో చదివిస్తున్నాను. వాళ్ళకోసం ఇక్కడే కాపురం పెట్టాను" అని తరువాత తన సంసారబాధలన్నీ చెప్పడం మొదలు పెట్టాడు. అందులో కొంత నీకు వినిపిస్తాను విను: "రోడ్డుమీద త్రోపుడు బండ్లలో మామిడిపండ్లను చూస్తుంటే పిల్లలకు కొనాలనిపిస్తుంది, కాని కొంటే ఇతర అత్యవసరా

లకు డబ్బు కొంటవలసుతుంది ఏం చేయను? 'మరో సీసన్‌లో కొంటాంలే' అనుకొని ఉత్త చేతుల్తోనే ఇంటికి పోతుంటాను. ఎంతో బాధగా ఉంటుంది. ఇలానే నాలుగు సీసన్లు పోయాయి. ఏ ఒక్క సీసన్లోనూ పిల్లలకు బట్టలు కొనలేకపోయాను'' చూశావా మధ్యతరగతి సంసారుల బాధలు! సంసారజీవితంలో ఇంకా కాలుపెట్టనివాడికి దానిపట్ల వైరాగ్యం కలగ డానికి ఇంతకన్నా ఏం చెప్పాలి? అర్థమైందా!

ఒకనాడు పూర్వపరిచితుడైన ఒక కాలేజి లెక్చరర్ నన్ను చూడడానికి వచ్చాడు. అతణ్ణి చప్పున గుర్తుపట్టడం కొంత కష్టమైంది నాకు. పూర్వం అతను మీసం ఉంచేవాడు కాదు. ఇప్పుడు అతని ముఖానికి మీసం- దక్షిణదేశసినిమాహీరోల మోస్తరుగా - ఉంది. ''ఈ యనుకరణ ఎందుకు?'' అని నేనడ గలేదు. బహుశా అతనికి వివాహం అయి నాక, భార్య అలాంటి మీసం ఉంచుకోమని అతణ్ణి కోరిందేమో! వైవాహిక జీవితాల్లో చిన్నచిన్న వ్యక్తిగత విషయాల్లో కూడ పరా ధీనత తప్పదేమో! ''తస్మాత్ జాగ్రత జాగ్రత'' అని హెచ్చరించడం కన్నా నేనిం కేమీ నీకు చెప్పను.

ఆశ్రమంలో అతిథిగా కొన్నాళ్ళున్న ఒక భక్తుని కథ చెబుతాను విను. అతను ఒక పెద్ద ఇంజనీరు. ముప్పైఏండ్ల యువకుడు. పుష్టిగా ఆరోగ్యంగా నిగనిగలాడే దేహచ్ఛాయతో చాల అందంగా కనబడేవాడు. ధనికవర్గానికి చెందినవాడైనా చాల మంచి మనిషి. విద్య, గుణం, రూపం, ధనం, యౌవనం-అన్నీ ఉన్న అదృష్టవంతుడనిపించేది అతణ్ణి చూస్తుంటే. ఒకనాడు అతను మెట్లు ఎక్కుతూ ఎక్కుతూ ఫిట్స్ వచ్చి దభాలున పడిపోయాడు. మెట్ల మీది ఆ దృశ్యాన్ని - చేతులు కాళ్లు విదిలిం చడం, పళ్ళు కఱచుకోవడం వల్ల నాలుకకు గాయం అయి రక్తం నోటివెంట కారడం, హృదయాన్ని కలచివేసే ఆ మూలుగులు - ఇదంతా చూసినప్పుడు అప్రయత్నంగా నా మనస్సులో గీతాకారుడు చెప్పిన ''అనిత్యమ సుఖం లోకమిమం ప్రాప్య భజస్వ మాం'' అనే వాక్యం జ్ఞాపకం వచ్చింది. అందంగా ఆరో గ్యంగా ఉన్నామనుకుంటాం కాని అవి ఎన్నాళ్లో ఎవరికి తెలుసు?

ఒక సందర్భంలో నేను ఆశ్రమంలో గది మారవలసి వచ్చింది. ఆ గదిలో చాల నెలలుగా ఎవరూ లేనందువల్ల దాన్ని శుభ్రం చేయడా నికి చాల సేపయింది. క్రింది భాగం అంతా సర్ది పైభాగం శుభ్రం చేయడానికి పూనుకొని చీపురుకట్టతో కిటికీ మీదున్న దుమ్మును, బూజును దులుపుతూ తెలియక అక్కడున్న ఒక కందిరీగలతెట్టును కదిలించాను. అంతే అవి నాదాకా దాడి సలిపాయి. నన్నక్కడ నిలవనీయలేదు. ఆ రూములో అంతసేపు నడయాడినా బెంచీలు కుర్చీలు అల్‌మేరాలు అటూ ఇటూ నెట్టూ పెద్ద చప్పుడు చేసినా కదలక మెదలక ఉన్నచోటు తెలియక అంత నరకు పడివున్న కందిరీగలు ఒక చిన్న తాకిడి వల్ల ఎలా విజృంభించి నన్నక్కడ ఉండనీయక చేశాయో ఆలోచించి నప్పుడు నాకొక విషయం స్ఫురించింది: ''మన మనస్సులో కామవాసనలనే కందిరీగలున్నాయి. సందే హం లేదు. కాని 'అనుభవం' అనే కదలిక లేనంతవఱకు అవి మనల్ను ఏమీ చేయవు. అనుభవం అనే కదలిక జరిగిందా అవి విజృం భిస్తాయి. తరువాత మన జీవితం కష్టాలపాలవు తుంది. లోకం తీరు చూస్తుంటే ఇది సత్యమే అనిపిస్తుంది. చాలమంది వివాహపూర్వమే 'అనుభవాలు' పొందినవారున్నారు 'ఇక చాలు'

అని వారు విరమించడం లేదు. వివాహాలు కూడ చేసుకుంటున్నారు. మనం వారికన్నా మెలుగనుకోవడం భ్రమ. మనం వాళ్ళ మాదిరి మనుషులమే. కాబట్టి సాధ్యమైనంతవరకు 'అనుభవానికి' దూరంగానే ఉంటూ ఆ విషయంలో మన అమాయకత్వను (Innocence) వీలైనంతమట్టుకు కాపాడుకోవడం శ్రేయస్కరం.'' ఈ అభిప్రాయంతో నీవు ఏకీభవిస్తావా? 'ఏకీభవించను' అని నేను బలవంతం చేయను. కందిరీగల తెట్టు కదిలించడం కదిలించకపోవడం ఎవరికి వారు తీసుకోవలసిన నిర్ణయం. ఇతరుల ప్రమేయం లేదు.

ఇలా కబుర్లు ఎన్నైనా చెప్పుకుపోవచ్చు. కాని ఒక ముఖ్యవిషయం నిన్న మఱచాను దాన్ని చెప్పాలనుంది. "ఆధ్యాత్మిక వికాసానికి బ్రహ్మచర్యం ఎలా దోహదకారి అవుతుంది?'' అనే విషయాన్ని నిన్న అంత సరిగా వివరించలేదని నాకు తోస్తున్నది. లోకంలోని 'అరచదువు మేధావులు' కొందరు ఆహార నిద్రా మైథునాదులను ఒక గ్రూపు క్రింద చేర్చి ఇవి ప్రాణులకు అత్యవసరం అని తీర్మానిస్తారు. మొదటి రెండు అత్యవసరమే. మూడవది అవసరమో కాదో నాకు తెలియదు గాని అత్యవసరం మాత్రం కాదని చెప్పగలను. అన్నపానాలు లేకుండ మనిషి బ్రతకలేడని అందరికి తెలుసు. అన్నపానాలు ఎంత అవసరమో నిద్ర కూడా అంతే అవసరం. వరుసగా మూడు నాలుగు రోజులు బొత్తిగా నిద్ర లేకపోతే మనిషి మనస్సు గతితప్పిపోయే అపాయం ఉంది. కాని మూడవది లేకపోయినంత మాత్రాన మునిగిపోయేదేమీ లేదు. దాని జోలికి పోకుండ జీవితం సక్రమంగా నెట్టుతున్నవాడికి జీవితం బాగానే సాగిపోతుంది. అయితే ఒకటి : హృదయంలో ఒక విధమైన వెలితి, ఒక అతృప్తి (discontentment), ఒక మూగవేదన (painless sorrow) చోటుచేసుకుంటాయి. ఆధ్యాత్మికతకు కావలసినది అదే. ఈ అతృప్తి (discontentment) చాల విలక్షణమైంది. భౌతిక విషయాల్లో మానవులకున్న అతృప్తి వంటిది కాదది. ధనం, పాండిత్యం, పదవి, కీర్తి - ఇటువంటి భౌతిక విషయాల్లో మానవులకున్న - ఉన్నది చాలక ఇంకా కావాలనే-అతృప్తి వల్ల వాళ్ళు మరింత కార్యమగ్నులై భౌతికంగా లాభం పొందుతారు. ఆధ్యాత్మికంగా దానివల్ల లాభం ఉండదు. దీర్ఘకాలపు బ్రహ్మచర్య జీవితంవల్ల హృదయంలో ఏర్పడే అతృప్తి (discontentment) పైదానికన్నా చాల విలక్షణమైంది. ఈ విలక్షణమైన అతృప్తియే ఆధ్యాత్మిక వికాసానికి దోహదకారి. ఈ అతృప్తిని దీపంతో పోల్చుదాము. అతృప్తి అనే దీపాన్ని (flame of - discontentment) హృదయంలో దీర్ఘకాలం ఆరిపోనీయకుండ జాగ్రత్తపడిన వానిలో చాల పరిణామం కలుగుతుంది. ఈ పరిణామం వల్ల, లోకులు పెద్దగా గణిస్తున్న కీర్తిప్రతిష్ఠలమీద, అంతస్తు-హోదా-పదవులమీద, సంపదమీద, పాండిత్యంమీద-వీటన్నిటిమీద అతనికి విరక్తభావం జనిస్తుంది. వీటికోసం ప్రయాసపడే జనాన్ని చూసి అనుకంప చెందే ఆత్మోన్నత్యం కలుగుతుంది. బాల్య యౌవనాల్లో తనకున్న ఆదర్శాలు ఆశయాలు ఆశలు ఒక్కొక్కసారి స్మరించుకొని నవ్వుకునే స్థితికి ఎదుగుతాడు. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే ఆధ్యాత్మిక మార్గంలో పడినవాడవుతాడు. నీ ముఖకవళిక చూస్తుంటే ఇదంతా నీకర్థం అవలేదని తెలుస్తున్నది. నీకు బోర్ కొట్టకముందే మర్యాదగా నా ఈనాటి ప్రసంగాన్ని ఇక్కడ ఆపివేయడం మంచిదని భావిస్తున్నాను. రేపటి విషయం : "ఆధ్యాత్మికత అంటే ఏమిటి?''

ఓం ప్రకాశ్

నా కథ - మీ కథ కూడ

[జ్ఞానయోగి పజ్కి కథ]

అడుగులు త్వర త్వరగా వేయసాగాను. అప్పటికే చాలా అలసిపోయాను. ఆ అడవిలో పడి అడ్డదిడ్డంగా తిరిగి తిరిగీ పూర్తిగా అలసిపోయాను. పైన మార్తాండుడు చండ ప్రచండుడై మండిపోతున్నాడు; నిప్పులు చెరుగుతున్నాడు. వనమంతా వేడికి కుతకుత ఉడికిపోతున్నది. ఆకులు మాడుచుకుపోతున్నాయి. చెట్లనుండి వేడి వేడి గాలులు రివ్వురివ్వుమంటు వీస్తున్నాయి. ఆ ఉష్ణతాపానికి భయపడి జంతువులు, మృగాలు కిక్కురుమనకుండ ఎక్కడెక్కడో దాక్కున్నాయి. పక్షులు గూళ్ళు విడిచి కాస్సేపలా ఎగరటానికే సాహసించటం లేదు.

కాళ్లు చుర్రుమంటున్నాయి. అడుగు తీసి అడుగు వేసేలోగా పాదాలు నిప్పుకణాలను తొక్కినంతగా మండుతున్నాయి. వనమంతా ఉష్ణవాయువులు వ్యాపించి వీరవిహారం చేస్తున్నాయి. దుమ్మూ ధూళీ ఏకమై అరణ్యం అంతా ఆవరించి, ఆ విశాలవనాన్ని దూసరితం చేశాయి. నా నవనాడులు నీరసించిపోయాయి. ముఖమంతా చెమటతో మలినమై పోయింది. ఆ విశాల వనాన్ని దాటివేయాలన్న తొందరలో వేగంగా అడుగులు వేస్తున్నాను. చేరువలో ఏ చిన్న పల్లె అయినా కనబడకపోతుందా అన్న ఆశతో ముందుకురుకుతున్నాను. నా ఆశకు ప్రాణం వచ్చింది. దగ్గరిలోనే చిన్నపల్లె కన్పించింది. ఆ కుగ్రామంలోకి వెళ్ళి కాసేపు విశ్రమిద్దామన్న నిశ్చయంతో ముందుకు సాగిపోతున్నాను.

'ఎవరు బాబు నువ్వూ?"

హఠాత్తుగా ఆగిపోయాను. ఎవరిదో మనిషి గొంతులా ఉందే! తలెత్తి చూశాను. ఎవరో మహానుభావుడు. దివ్య తేజస్సుతో వెలిగిపోతున్నాడు. ఏ దేవతాపురుషుడో అయ్యుంటాడు; ఏ బ్రహ్మర్షో అయ్యుంటాడు. ఆ దివ్యమైన ముఖంలో ఎంత ప్రసన్నత ఉన్నది! యథార్థంగా, అతను పూర్ణకాముడు; ఆత్మజ్ఞాని, మహాత్ముడే సుమా! ఎంత ప్రశాంతంగా ఉన్నాయి అతని చూపులు! అమృతం సేవించాడు! మహాసామ్రాట్‌లా, విరాట్ పురుషునిలా ఎంత నిర్భయంగా నిలబడ్డాడు! ఇంత శక్తియుతమైన, దివ్య తేజస్సు ఇతనికెలా లభించిందో! నిలబడింది భూమ్మీదే అయినా, సమస్తలోకాల నధిగమించి. వాటికంటేపైన ఆకాశంలో స్థితుడైయున్నట్లు, ఆ మహాత్ముడెంత స్థిరమతియై నిలబడియున్నాడూ! సంసారంలో ఏ మాత్రం స్పర్శ లేనట్లు, ఎంత దృఢమతియై యున్నాడూ! సంపూర్ణ కళాశోభితుడై, నిష్కళంకుడై ప్రకాశిస్తున్నాడు! అంతఃకరణము శాంతించినట్లు, సమత్వ బుద్ధియుతుడై, ప్రకాశమానుడై, నా హృదయానికితో ఉల్లాసాన్ని కల్గిస్తున్నాడు. ఎవరీ మహాపురుషుడు? నాలాంటి మూఢబుద్ధులను ఉద్ధరించ వచ్చిన భగవానులు కాదు కదా! ఆ మహాపురుషుని ప్రసన్న మందహాసం నన్ను పూర్తిగా ఆకట్టుకొన్నది. నా అలసటంతా ఏమయిందో, నాలో ఏదో తెలియని ఉత్సాహం ప్రవేశించింది. వెంటనే సాగిలబడి ప్రణామం చేశాను.

"భగవాన్! నేను శాండిల్య గోత్రంలో

ఉత్పన్నమయిన బ్రాహ్మణుడను. నన్ను మజ్జి అంటారు. అదృశ్యుడవుగాని. తెలుసుకోవా లన్న కుతూహలమున్నది. మీ రెవరో తెలుప గలరా?"

"మహాధీయుతుడా! ఆకాశవాసుడనైన వసిష్ఠమునిగా లోకం నన్నెరుగు." ఇలా చెప్పి నన్ను మృదువుగా లేపాడు. పక్కనే ఉన్న గుబురుచెట్టు పూర్ణ ఛాయలోకి తీసికెళ్ళి, ఒక తిన్నెపైన కూర్చుండబెట్టి, తానూ ఆసీను డయ్యాడు. అదేమి వింతో, అతని చేరువలో నున్న వాయువంతా మలయమారుతంగా మారి చల్లగా సున్నితంగా స్పృశించి, నన్ను సేద తీర్చింది. ఆ మహర్షి అనుగ్రహపూర్వ కంగా చల్లని చూపులతో నన్ను ఆలోకిస్తు న్నాడు.

ఈ సంసార విభ్రమాలలో విసిగెత్తి పోయాను. ఎంతగా త్రవ్వి చూసినా, ఈ సంసా రంలో దుఃఖమే దుఃఖంగాని, సుఖం లేశ మాత్రంగానైనా కన్పించటంలేదు. ఈ శరీరా న్నెంత జాగ్రత్తగా పోషించినా, ఏ క్షణంలో నైనా మోసం చేసిపోతుంది. ముసలిదై ముడ తలు పడి, అసహ్యంగా మారిపోతుంది. దీని కోసం నా ఆయువునంతా పాడుచేసుకోవాలా? ఇంద్రియ విషయాల సంగ్రహంలో, సేవనంలో ఆయాసం దుఃఖం తప్పించి మరేమున్నాయి? లోకవృత్తులకెరయై బుద్ధి కలుషితమై వివేక భ్రష్టమైపోతున్నది. స్వజనుల్లో ఆసక్తతవల్ల వచ్చేబాధ మేమేటి! తమ ప్రయోజనాలు నెరవే రేంతవరకు తన్ను అంటిపెట్టుకుని ఆ తర్వాత ఎంగిలి విస్తరిలా విసరకొడతారు! ఈ భోగాభి లాషయే కదా జన్మ మరణాలకు కారణమవు తున్నది! ఈ మనస్సునైతే ఎంతసేపూ అపవిత్రమైన విషయచింతనే తప్పించి, సర్వ దుఃఖాలకాకరమైన ఈ సంసార సముద్రాన్ని తరిగ్దామన్న ఉద్దేశమే లేదు కదా! ఎప్పుడూ గంపెడు గంపెడు కోర్కెలతో నన్ను పీకిస్తూ ఉండటం తప్ప దీనికి మరో ధ్యేయం లేనట్లుంది. తనువు పీనుగైనా, ఇది మాత్రం చావదు కదా! మదించిన ఏనుగులా ఇది నన్ను త్రొక్కి వేస్తున్నది. వాడి దేలిన కత్తుల్లా ఈ ఇంద్రి యాలు నన్ను పొడిచివేస్తున్నాయి. భగవాన్! ఏమిటి చేయటం? వీటి బారినుండి ఎలా బ్రతికి బయటపడటం? నాలో నేను రోదించాను. మహాపురుషుల సేవ చేయలేదు. శాస్త్రజ్ఞాన మందామా, అందులో అవగాహనమాత్రం కూడ సంపాదించలేదు. ఇక ఎలా ఈ సంసార దుఃఖాన్ని అధిగమించటం!

నా నేత్రాల్లో నీరు నిండిపోయింది. అశాం తితో, ఉద్విగ్నమనసుతో మహర్షులను చూశాను. మహర్షి చిన్నగా నవ్వాడు. మనో స్థితినంతా గ్రహించినట్లు మృదువుగా అధరాలు విప్పాడు.

"బ్రాహ్మణకుమారా! ఎక్కడికో పోయే తొందరలో నున్నట్లున్నావు. మార్గం మరిచి భ్రమిస్తున్నట్లు కనబడుతున్నావు. వీతరాగులు, అకించనులు సంచరించే మార్గం నీకు తెలియదా! ఈ ఎడారియందున్న ఈ మహారణ్యంలో ఎక్కడికని పోతున్నావు? జనసముదాయం గల గ్రామాలే కన్పించని ఈ మార్గంలో కొండొ కచో కొంత ప్రజగల కుగ్రామంలో కాస్సేపు విశ్రమించినంత మాత్రాన, చిరస్థాయి సుఖం లభిస్తుందా? సకామ మార్గమందు పయనిస్తూ మధ్యలో స్వర్గాది ప్రాంతాలలో సుఖంగా స్సేపు విశ్రమించినా, ఆ పరమానంద సుఖం, ఆ ప్రశాంతస్థితి లభ్యమౌతుందా? పామరులు వసించే ఈ చిరుపల్లెలో నీకు విశ్రాంతి దొరకదు. దేహాభిమానుల నివాసస్థానముగు ఈ శరీరంలో శాంతిలభ్యం కాదు. లవణజలపానంవల్ల దాహం

ద్విగుణీకృతమవుతుంది. ఈ శరీరంలో సుఖ భోగాలవాంఛ ఇనుమడిస్తుందే తప్ప, ఎప్పుడూ పూర్తిగా అణగిపోదు. ఈ గ్రామంలో ఈ దేహంలో ప్రాణికి కామమందే, ధనమందే, ద్వేషాదులందే ఆసక్తి యుంటుంది; వాటియందు ప్రవృత్తులు కావటంలోనే ఈ ప్రాణి పరమపురుషార్థమని ఎంచి, తన్ను తాను వంచించుకుంటుంది. ఈ ప్రాణుల ఆలోచనలు దగ్ధమై భస్మప్రాయమై యుంటాయి. వీరు ఆపాతరమణీయ సకామకర్మలందే రమిస్తుంటారు. ఉదారమైన, శీతలమైన, బ్రహ్మానందం చేత సుశోభితమగు వివేకబుద్ధి వీరిలో ఉండదు. గ్రామ్య సుఖభోగాలు మధుమిశ్రితవిషసేవనం వంటివి. క్షణకాలం మధురంగా ఉంటాయి. మరుక్షణమే మృత్యుఘాతకాలవుతాయి. వీటివల్ల నీకు చిరసౌఖ్యం దొరకటం కల్ల. ఈ గ్రామంలో నీకు సుఖవిశ్రాంతి లభ్యం కాదు.''

ఆ మహర్షి మాటల్లో ఎంత అనుభవయుత జ్ఞానముందీ! ఆ జ్ఞానామృతం సేవించగానే నా మనస్సు చప్పున శాంతించిపోయింది. దేవేంద్రుని చెంతనుండే అమృతం దీనిముందు ఏపాటిదీ! అనుకొని, ఆనందంతో బ్రహ్మర్షులను తనివితీర తిలకించాను.

''భగవాన్! మీరు దర్శనమాత్రంగానే మిత్రులయిపోతారు. మిమ్మల్ని చూసిన తక్షణమే కమలంలా ప్రాణుల మనసులు వికసించి, ఆశ్వస్తమౌతాయి. నా మనసు మోహపరవశమై పోయింది. ఈ సంసారభ్రమజనితదుఃఖాన్ని నివారించటంలో అసమర్థమై యున్నది. మీ లాంటి సాధుపుంగవుల ద్వారానే హృదయం స్వచ్ఛమవుతుంది. నన్ను అనుగ్రహించండి. నాపై కృప వహించండి. తత్త్వజ్ఞానాన్ని నాకు బోధించండి''

ఆ గురుమహర్షికి మరల సాష్టాంగ నమస్కారం చేశాను. వారు స్వయంగా నన్ను పైకి లేవనెత్తి చెంతన కూర్చుండబెట్టుకున్నారు.

''వత్సా! విషాదం చెందకు. మనీషా పురుషుల మార్గంలోకి వచ్చేశావు. సంసార సాగర ఆవలితీరం వైపు చేరుకున్నావు ఇక భయం లేదు. అభీతుడవు కమ్ము. నీలో రాగాది మలినాలు తొలగిపోయాయి. నీ చిత్తంలో వివేకం ఉదయించింది. నీ బుద్ధిలో, నీ వాణిలో వైరాగ్యం ప్రవేశించింది. నీవు శాంతిపూర్ణుడవు కాబోతున్నావు. ధీరత వహించు. ధీరత వహించు.''

మహర్షి ధైర్యవచనాలు, ఉత్సాహపూరిత వాక్కులు నాలోనున్న అశాంతిని నిరుత్సాహాన్ని దోలాయి. ఆహా. నిజంగా గురువులంటే, వీరేకదా! శిష్యునిలో నున్న అల్పత్వాన్ని గ్రహించకుండా, అతనికి సహజసిద్ధమైన అనల్పత్వాన్నే, శిష్యునిలో ప్రేరేపింపజేయగల్గినవాడే నిజమైన గురువుకదా! నాలో ఇంతవరకు గూడుకట్టుకొనియున్న ఈ భయాలను, ఈ బలహీనతలను, కించిత్తయిన పేర్కొనకుండ ఎంతో స్పష్టంగా నాలో ఉత్సాహాన్ని నింపేస్తున్నాడీ మహర్షి. భగవాన్! ధన్యుణ్నయ్యాను!''

మహర్షులవారు నా భుజాన్ని చల్లగా స్పృశించారు. ఆ లోకం నుండి, నా దృష్టిని మహర్షివైపు త్రిప్పాను.

''ఇప్పుడు చెప్పా. నీవు మహాబుద్ధిమంతుడవు. మహాత్ముల బోధను, సాధకుడు స్వప్రయత్నం చేతనే ఫలవంతం చేసుకుంటాడు. శోకరహిత విశుద్ధ పరమాత్మ తత్త్వాన్ని ప్రాపించటానికి యోగ్యుడౌతాడు. నీవు జన్మాది సంపూర్ణ దుఃఖాల నుండి తరించాలని అభిలషిస్తున్నావు. నీకు తప్పక బోధ గరుపు

తాను. చెప్పు. ఈ సంసారాన్నుండి ఎందుకు దూరంగ పారిపోవాలనుకుంటున్నావు?"

"భగవాన్! ఈ బ్రహ్మాండంలో నున్న భూతాలు, మెరుపు కూడిరి క్షణకాలం మెరిసి అదృశ్యమవుతున్నాయి. పంచమహాభూతాల స్థితే క్షణభంగురమైనప్పుడు, ఈ దేహాదుల స్థితి ఏమని చెప్పాలి? నామనస్సు సంసారం నుండి ఈ విచారణలతో విరక్తమై పోయింది. ఇల్లూ వాకిలి అంటే ఆసక్తి నశించింది. అందుకే ఇలా వాటికి దూరంగ పరిభ్రమిస్తున్నాను. మీ ఆశ్రయం లభించింది. నాకో స్థిర మార్గం చూపండి."

నేను నా స్థితినంతా మహర్షులకు తెలియజేశాను. మహర్షుల వదనం గంభీరమై పోయింది.

"బ్రాహ్మణపుత్రా! 'సంవేదన, భావన, వాసన, కలనా - ఈ నాల్గు శబ్దాల అర్థం సంసారంలో అనర్థం కలుగ జేస్తుంది' ఇవన్నీ మిథ్యారూపాలే; నిష్ప్రయోజనాలే. అవిద్య వల్ల ఇవి విస్తరిస్తున్నాయి. వేదన, భావన- ఈ రెండూ సమస్త దుఃఖాలకు ఆశ్రయమైనట్టివి. అందులో ఈ భావన ఉంటే, ఇదే సర్వ ఆపత్తులకు నిలయం. ఈ సంసార మార్గం బహుగహనీయమైనది. వాసనావేశితులై దీనిపై చరించే ప్రాణుల మీద విచిత్రపరిణామాలు గల అనేక సంఘటనలు వచ్చిపడుతుంటాయి. వివేకవంతుడు మాత్రం వాసనారహితుడై ఈ సంసార భ్రమమార్గంనుండి వైదొలగుతాడు. వాసనయే సంసారమనే ముండ్ల పొదలను వ్యాపింపజేస్తుంది. నిజానికి అద్వితీయ విశుద్ధ సచ్చిదానందఘన పరమాత్మకు మించి, మరొకటేమీ లేదు. దయ్యం లేకున్నా, ఉన్నదన్న భ్రాంతిలోపడి పసివాడు భయపడతాడు; అలాగే అసత్యయిన ఈ సంసారం, పరమాత్మ తత్త్వజ్ఞానం లేని కారణంగ సత్యంగా (ఉన్నట్లుగా) భ్రమింపజేస్తుంది. పరమాత్మజ్ఞానంతో ఇది క్షణంలో మటుమాయమవుతుంది."

దివ్యమైన, అతిగంభీరమైన, నిగూఢమైన మహర్షి బోధ నా మనసులోన మోహపు తెరలను ఒక్కటొక్కటిగా తొలగించి వేస్తున్నది. వికసిత ఆనంద హృదయంతో మహర్షి వాణి యందే ఏకాగ్రత వహించి శ్రవణమనననిదిధ్యాసనములు ఏకకాలమందే చేస్తూ దివ్యానందాన్ని అనుభవిస్తున్నాను.

"తత్త్వజ్ఞానం చేత జ్ఞాతమయ్యే వస్తువు, వాస్తవంగ జ్ఞానస్వరూపమే సుమా! వత్సా! జాగ్రత్తగా వినుము. మనస్సును క్షణమాత్రం కూడ చలింపజేయవద్దు. పరమాత్మజ్ఞానం ఏకధారగ వింటే తప్ప పట్టుబడదు. అజ్ఞానం, జ్ఞానానికి పరమ విరోధి. జ్ఞానానికి అది అందదు. వివేకంతో విచారించుము; జ్ఞేయము, జ్ఞానము ఏకరూపాలేనని తెలుసుకొంటావు. అవి భేదరహితమైనవి. ద్రష్ట, దర్శనము, దృశ్యము- ఈ త్రిపుటిలోని ప్రతిదాని బోధరూపమే సారము. జ్ఞానరూపం రీత్యా, ద్రష్టాదులకు భిన్నంగా మరో వస్తువుండదు. "ఇది నాది" అన్న భావనయే బంధానికి కారణం. "నేను ఈ శరీరాదుల్లో ఏదీ కాదు" అన్న అహంత యొక్క అభావమే ఆ మమత్వబంధనాన్ని విచ్ఛేదంచేసి ముక్తిని ప్రసాదిస్తుంది. సుత్తితో బాదిన బంతి ఎగిరెగిరి ఎక్కడెక్కడో క్రింద పడిపోతుంది. వాసన, అభిమానం, అనురాగమనే రసాలచేత రంజితులై లోకులు ఎగిరెగిరి నరకకూపాల్లో పడుతుంటారు. అక్కడ దీర్ఘకాలం వివిధ వాసనాక్లేశాల ననుభవించి, జర్జరులై, కాలాంతరంలో మరల స్థావర, క్రిమి

కీటకాది అనేక రూపాల్లో ప్రకటమవుతారు. మానవజన్మం వారికతిదుర్లభమై పోతుంది.''

'ఏమిటీ, మానవజన్మ అతిదుర్లభమై పోతుందా! ఆ మాట వినగానే ఉలిక్కిపడ్డాను. నేను మానవజన్మకాదు గదా, మానవజన్మకు పరాకాష్ఠ అనబడే బ్రాహ్మణ జన్మనే పొందాను. బ్రాహ్మణ జన్మను పొందికూడ, ఈ అహంకార, మమకారాల్లో పడి బ్రాహ్మణజన్మ ధ్యేయమే మరచిపోయాను. బ్రహ్మయందు చరించటమే బ్రాహ్మణ జన్మలక్షణమంటారు. బ్రహ్మను, సర్వత్రా కనుగొని, సర్వజీవులందు దయ, సమత్వము వహించి, నిస్సంగ, నిరాడంబర జీవితాన్ని గడుపుతూ నిత్యానందచిత్తుడై యుండటమే బ్రాహ్మణ జన్మ ఉద్దేశంగా చెప్పబడుతుంది. అంతటి ఉత్కృష్ట జన్మను పొంది కూడ, సత్త్వ శుద్ధిని, అమానిత్వాన్ని, అదంభిత్వాన్ని, అనహంకారాన్ని సాధించనినాడు, ఆ బ్రాహ్మణుడు జీవిత పర్యవసానంలో చండాలుడుగానో, అధముడుగానో పరిగణింపబడతాడు. భగవంతుడిచ్చిన కార్యాన్ని నెరవేర్చనందుకు ఆ జీవి, కొండచిలువ మింగితే, జఠర అడగుకు జారినట్లు ఆ బ్రాహ్మణుడు అత్యంత నీచగతులకు పాల్పడతాడు! ఆ బ్రాహ్మణజన్మ యొక్క కర్తవ్యం ఎంత ఉత్కృష్టమయినది!'' బ్రాహ్మణుల్లో, ఇలా ఎంతమందీ కర్తవ్యోన్ముఖులై జీవితం గడుపుతున్నారూ!

''భగవాన్! నేనెంతో కాలం కఠోర నియమాల చేత జీవితం గడిపాను. అయినా ఆ జీవిత విధానంలో నాకేమాత్రం శాంతి లభించలేదు. సత్పురుషుల నెంతోమందిని ఎక్కడికంటె అక్కడికి వెళ్ళి కలిశాను. ఎన్నెన్నో మార్లు పలుదిక్కులకు వెళ్ళి మహాత్ములను దర్శించాను. కాని మనోగతమైన నా అశాంతి మాత్రం దూరం కాలేదు. శాంతికోసమని పెద్ద ఎత్తున తీర్థయాత్రలకు బయలుదేరాను. చాలా పెద్ద దూరాన్ని నిశ్చయించుకొని క్షేత్రాలను, తీర్థాలను దర్శించసాగాను. కనపడ్డ దేవునికల్లా సాష్టాంగం పడ్డాను. ఎదురయిన తీర్థంలో మునకలు వేశాను. ఎంతో కాలం గడిచిపోయింది. అయినా నామనసు మునుపటిలాగే అశాంతి పూరితమై ఉంది. ఏం చేయాలో తోచలేదు. తిరుగుముఖం పట్టాను. ఊరికి చేరువవుతున్న కొద్దీ నాలో నిరాశ, ఆవేదన పెరగసాగాయి. ఇంటికి పోబుద్ధి కాలేదు. ఇలా ఈ అరణ్యంలో ప్రవేశించి తిరగాడుతున్నాను. భగవాన్! దైవం నాపై కరుణ చూపించింది. భగవంతుడే స్వయంగా మీ రూపంలో వచ్చాడన్నంతగా ఆనందం వేస్తున్నది. ఎంత మందిని దర్శించాను! అయినా నా సంశయాలు విచ్ఛేదము కాలేదు. మహాపురుషులైన మీ దర్శన, శ్రవణాల వల్ల నా మనస్సు నిర్మలమౌతున్నది. భగవాన్, ఇంకా చెప్పండి. ఈ ఆనంద రసప్రవాహాన్ని ఆపకండి!''

నేను తన్మయుణ్నై పోయాను. నా ముఖంలోని ఆనందాన్ని చూశాడేమో మహర్షి, అత్యంత ఉత్సాహంతో, మరింత నిగూఢమైన విషయాలను తెలుపసాగాడు.

''విప్రకుమారా! సంసారం యొక్క నిజ స్వరూపం తెలుసుకుంటే, నీ అశాంతి దూరమవుతుంది. ఈ సంసారంలో నున్న పదార్థాలు, ఒకదానికొకటి ఎలాంటి సంబంధం లేనివి. భావమే వీటిని కల్పుతుంది. విడదీస్తుంది. ఈ వాసనకు వశీభూతులై, సమస్త ప్రాణులు విభిన్నజన్మల్లో, విచిత్రప్రకారంగా సుఖదుఃఖాలనుభవిస్తుంటారు. అసద్విషయాల్లో తృప్తిని పొందుతున్నామని అనుకొంటారు. ఈ జగత్తు భావన లేదా సంకల్పమాత్రమే! ఈ

సర్వపదార్థాన్ని బ్రహ్మ అని అంటామో, అదే సమస్తపదార్థాల వాస్తవిక స్వరూపము. జ్ఞానయోగి నిర్మల ఆత్మలో నిమగ్నుడై నామరూపాత్మకమైన ఈ ప్రపంచాన్నుండి అతీతుడౌతాడు. అతనికి అభ్యాసం దృఢం కానంతవరకే, స్వప్న వికారం మాదిరి ఈ నానారూప ప్రపంచం భాసిస్తుంది.''

మహర్షి అతిజాగ్రత్తగా ఉపదేశిస్తున్నాడు. నాకు మహర్షి వాణి తప్ప మరేమీ తలపుకు రావటంలేదు.

''కుమారా మణిక్కా! ఒక విషయం స్పష్టంగా తెలుసుకో. ఈ మనస్సున్నదే, ఇది చాలా మోసకారి. మనస్సెక్కడైనా ఏదైనా నిర్మిస్తే, అక్కడెల్లా, ఆయా వస్తువుల రూపాల్లో, ఈ మనసే ఉంటుంది. మనసును మించి దృశ్య వస్తువుయొక్క ఉనికి లేనే లేదు. జీవాత్మలో అహంత ప్రవేశించగానే సంసార భ్రమరూప భావ వికారం జనిస్తుంది. ఆ అహంత నశించిన వెంటనే ఆ వికారం శమించిపోగా తన స్వస్వరూప స్థితిలో లీనమై జీవాత్మ సహజ శాంతిని పొందుతాడు.''

మహర్షులవారు జలపాతంలా చెప్పుకుపోతున్నారు. అతని వాణిని జీర్ణించుకోటానికి సర్వవిధాల సిద్ధమై కూర్చున్నాను.

''మోక్షకామి! పరమాత్మ అంటే ఎవరనుకున్నావ్? మోక్షస్వరూపుడు, మనోరహితుడు, మౌని, కర్త, అకర్త, శీతలుడు. అతను జ్ఞానస్వరూపుడు. శాంతుడు. అతను దృశ్య ప్రపంచంలో శూన్యుడైకూడ సర్వత్ర పరిపూర్ణుడు. యంత్రపుబొమ్మ, చేష్టా వాసనా శూన్యమై యున్నట్లు జ్ఞానస్వరూప ఆత్మ వాసనారహితమై, స్పందనశూన్యమై యున్నది. వ్యవహార పరాయణంగ కన్పించినా, తన యథార్థరూపంలోనే స్థితమైయున్నది. ఈ పరమాత్మబోధ అఖండమైనది; ఇది ఆశా, చేష్టా, ఏషణా, కామనా మున్నగు వికారాలు లేనిది. ఇది బహిర్ముఖవృత్తిశూన్యమైనది. శాంతమైనది. అనంత ఆత్మ స్వరూపమైనది. సమస్త కామనారహితుడైన జీవన్ముక్త జ్ఞాని పురుషునికే ఇది అనుభూతమవుతుంది; ద్రష్ట, దృశ్యము, దర్శనమనే త్రిపుటి రహిత, నిరాకార బ్రహ్మ సాక్షాత్కారము కల్గుతుంది. అలాంటివారికి శరీరానుసంధానమే సంభవించదు. సాధకశ్రేష్ఠా! ఒక నిజం గ్రహించు. సమస్త వస్తువుల అపేక్ష (ఇచ్ఛ) యే సుదృఢ బంధము. వాటి ఉపేక్ష (ఉదాసీత) యే ముక్తి. ఆ ముక్తిలో విశ్రమించే వారికి దేనిగూర్చి ఇచ్ఛ యుంటుంది?''

నేను ప్రఫుల్లిత హృదయుణ్నాయి ఆనందంలో లీనమయిపోయాను. కొన్ని క్షణాలు అలాగే గడిచాయి. నెమ్మదిగా కనులు విప్పి చూశాను. ఎదురుగ్గా దివ్య తేజంతో ప్రసన్న వదనంతో మహర్షి దర్శనమిస్తున్నాడు.

''మహాపురుషా! భగవాన్! ధన్యుణ్నయ్యాను. ధన్యుణ్నయ్యాను.''

ఆ మాటలకు మహర్షి తృప్తిగా మందహాసం చేశాడు.

''కుమారా! నీవు నిజమైన యోగివి, సత్యాన్వేషివి. అందుకే నీ చెంతకు వచ్చాను. తత్త్వజ్ఞాని కేవలం తన యథార్థ స్వస్వరూపంలోనే స్థితుడై యుంటాడు. అతని సర్వ వాంఛలు, చేష్టలు శాంతించిపోతాయి. అతని సర్వ ఉత్కంఠతలు దూరమైపోతాయి. అతనికి తన శరీరం యొక్క భావనకూడ యుండదు. వెళ్లు, ఈ నా బోధను దృశ్యప్రపంచంలో సమన్వయం చేసుకొని, దానిలో అంటీఅంటనట్లు జీవితం గడుపు. ఇక నిన్ను సాంసారిక

మోహం ఎన్నడూ ఎప్పుడూ వివిధంగాను బాధించదు. నీకు శుభమగుగాక! శ్రేయమగుగాక!"

ఆ మహర్షి ఆశీర్వదించి, ఎలా వచ్చాడో అలాగే అదృశ్యమైపోయాడు. భగవంతుడే నాకీ జ్ఞానాన్ని స్వయంగా అందించాడా! ఏమో! అదే అయ్యుంటుంది. లేదా నా ఆత్మయే నాకీ బోధ చేసిందా! అది కూడ వాస్తవమే! జిజ్ఞాసికి, అన్వేషికి, అతని ఆత్మయే అతనికి గురువని అంటారు కదా!

ఏదీ ఏమైనా ఆ బోధవల్ల నాలో పరిపూర్ణ శాంతి చేకూరింది. సంసార జనితమైన భ్రమ రూపాత్మక మహామోహం నాకప్పుడే నశించింది. పాము తన కుబుసాన్ని విడిచినట్లుగా, ఆ మాయామోహాన్ని త్యజించివేశాను. ఈ మిథ్యారూపమైన దృశ్యప్రపంచానికి, సంసారానికి భయపడటమేమిటి!

నేను అభీతుణ్ణయి అరణ్యాన్ని దాటి తిరిగి దృశ్య ప్రపంచంలోకి ప్రవేశించాను. ఇంటి వ్యవహారాల్లో ఉంటూ కూడ మహర్షి బోధను అనుసంధానం చేసుకొంటూ జీవించసాగాను.

ప్రారబ్ధవశాన ప్రాప్తించిన కార్యాలను, వాసనాశూన్యుడనై చేస్తూ, అలా నూరు సంవత్సరాలు గడిపాను. చివరికోరోజు, ఆ పర్వతాన్ని చేరి జ్ఞానానుభూతిలో లీనమయ్యాను. తర్వాతేమయిందో చాలాకాలానికి గాని తెలియరాలేదు. నా సమస్త ఇంద్రియాలు శాంతించాయి.

నన్నెవరో తట్టితే, కన్నులు తెరిచి చూశాను. ఎవరో సిద్ధమహాపురుషులు!

"జ్ఞానయోగి, మహాత్మమక్కా! నీవు పరిపూర్ణస్థితిని సాధించావు. నిర్వికల్ప సమాధిస్థితిని పొందావు. ధన్యుడవు ధన్యుడవు. మిమ్ము దర్శించిన మా నేత్రాలు ధన్యతనొందాయి."

వారు నన్ను జ్ఞానయోగి అన్నారు. నవ్వుకున్నాను. నేను జ్ఞానయోగినేమిటి! నేను, నేనే. సర్వమూ నేనే. నేనే సర్వమూ!

ఇది నా కథ. కేవల కాదు. మీ కథకూడ! ఎందుకంటే, నేను, మీరు భిన్నం కాదు కదా!

కథా వివేచనము

ఈ కథ శ్రీ యోగవాసిష్ఠమందు నిర్వాణప్రకరణంలో ఉత్తరార్థంలో కనబడుతుంది. ఇది 23 నుండి 26 సర్గల వరకు పరివ్యాప్తమై యున్నది. ఆత్మబోధను తెలిపే చక్కని వృత్తాంతమిది.

ఆత్మబోధకు ఫలానిజన్మయే తగునని నిర్బంధము లేదు. ఏజన్మ అయితేనేం, ఆత్మబోధ బడయవచ్చు. అది బ్రాహ్మణజన్మయే కావచ్చు, లేదా చండాలజన్మయే కావచ్చు. ఆ విభేదం ఆత్మబోధకు అవసరం లేదు

కావలసింది జిజ్ఞాస, విరక్తి, విచారణ, అన్వేషణ. ఈ స్వభావం ఉన్న ప్రతివాడు ఆత్మబోధకు అర్హుడే. బ్రాహ్మణుడయినంతమాత్రానా అతనికివి అవసరం లేకుండా మోక్షం లభిస్తుందనుకోటం ఆత్మవంచనే అవుతుంది. నొక్కి చెప్పాలంటే, బ్రాహ్మణులకే ఈ సాధనాలు అత్యంతం అవసరం. ముందుగా వారే బ్రాహ్మణత్వాన్ని సాధించాలి.

ఈ విషయం పక్కిద్వార చక్కగా వివరింపబడింది. అతను జన్మరీత్యా బ్రాహ్మణుడైనా, అతని జాతి అతనికి మోక్షమార్గం చూపలేకపోయింది. అతని సాధనమే, ఆచరణమే, అభ్యాసమే అతనికి ముక్తిమార్గాన్ని చూపింది.

—పై సంచికలో విద్యాపురుషుని కథ.

సంపాదకులు: స్వామి తన్మయానంద. ముద్రాపకులు: ఎం. శీర్ధానందం
కన్ ·కెన్, మద్రాసు - 21). ప్రచురణ: శ్రీరామకృష్ణ మఠము, మద్రాసు - 4.

"శ్రమయేవ జయతే"

నిజాయితీ, కఠోర పరిశ్రమ, స్థిర సంకల్పం ద్వారా అధికోత్పత్తి సాధన - రిపబ్లిక్ దినోత్సవాన మన విజ్ఞప్తి.

జాతికి శంఖారావం వినిపించింది. క్రమశిక్షణకు, కఠోర పరిశ్రమకు పునరంకితమయ్యే తరుణం వచ్చింది. న్యాయసమ్మతమైన సమ సమాజాన్ని ఏర్పాటు చేసేందుకు ఏకైక మార్గాన్ని సూచిస్తూ ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ మనల్ని చైతన్యవంతుల్ని చేసే సందేశం ఇచ్చారు.

కఠోర పరిశ్రమ, సత్యాన్వేషణకు దీక్షతో పాటుపడడం ద్వారానే గౌరవం, ప్రగతి, సౌభాగ్యాలను సాధించగలం అన్నదే ఆమె సందేశం. ఉత్పత్తి పెరుగుదల, సంక్షేమ పథకాల విస్తరణ ద్వారా బలహీనవర్గాల సమగ్రాభివృద్ధి సాధించగలమనే విషయాన్ని ప్రధాని నూతన కార్యక్రమం స్పష్టీకరిస్తున్నది.

మన రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ టి. అంజయ్యగారి నాయకత్వంలో షెడ్యూలు కులాలు, తెగలు, వెనుకబడిన తరగతులు, మహిళలు, బాలలు వంటి బలహీన వర్గాల ప్రజలకు మన అభివృద్ధి ఫలితాలు అందజేసే విధంగా వివిధ పథకాలు ముమ్మరంగా అమలు జరుగుతున్నాయి.

- సాంఘిక సంక్షేమ పథకాలకు బడ్జెట్ కేటాయింపు 1977-78 నుండి నేటివరకు రు. 21.57 కోట్ల నుండి రు. 78.12 కోట్లకు (నాలుగు రెట్లు) పెరిగింది.
- 14 లక్షల కుటుంబాలకు ఇళ్ల స్థలాలు సమకూర్చారు. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో మరో 1.05 లక్షల కుటుంబాలకు ఇళ్ల స్థలాలు సమకూరుస్తారు.
- షెడ్యూలు కులాలవారి కోసం ఒక ప్రత్యేక అనుబంధ ప్రణాళిక అమలు జరుగుతున్నది. ఈ అనుబంధ ప్రణాళిక క్రింద ఖర్చు చేసేందుకు 1980-81 లో రు. 42.80 కోట్లు, 1981-82 లో రు. 50 కోట్లు కేటాయించారు. 1082-83 సంవత్సరంలో రు. 89.37 కోట్ల కేటాయించాలని తలపెట్టారు.
- షెడ్యూలు కులాల ఆర్థిక సహాయ సంస్థ ప్రస్తుత సంవత్సరంలో 1.19 లక్షల మంది దారిద్ర్యరేఖను దాటేందుకు వీలుగా వివిధ పథకాలు చేపట్టింది.
- మెట్రిక్ అనంతర చదువులకోసం స్కాలర్‌షిప్పులు పొందే షెడ్యూలు కులాల విద్యార్థుల సంఖ్య 1977 - 78 లో వున్న 27,538 నుండి 1980-81లో 54,000కు పెరిగింది.
- ఎక్కువ మంది విద్యార్థులు స్కాలర్‌షిప్పులు పొందేందుకు వీలుగా వారి తల్లిదండ్రుల ఆదాయ పరిమితిని రు. 6,000 నుండి రు. 12,000 లకు పెంచారు. వసతి గృహాలలో విద్యార్థుల భోజన ఖర్చులకిచ్చే మొత్తాన్ని నెలకు రు. 85లకు పెంచారు.

- సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలలో ఇతర ముఖ్యాంశాలు :—కులాంతర వివాహాలను ప్రోత్సహించడం, పేదలకు ఉచిత న్యాయసహాయం, హరిజనులపై జరిగే అత్యాచారాలు విచారించేందుకు సంచార న్యాయస్థానాలు ఏర్పాటుచేయడం వంటివి.
- విద్యుదుత్పాదన స్థాపిత ఉత్పాదకశక్తి 2,300 మెగావాట్లకు పెరిగింది.
- ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో నెలకొన్న పారిశ్రామిక శాంతి; అనుకూలవాతావరణం; నీరు, విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా; ప్రభుత్వం ఇస్తున్న ఉదార ప్రోత్సాహం; నూతన పారిశ్రామిక వేత్తలను ఆకర్షిస్తున్నాయి.
- రు. 6,000 కోట్ల పెట్టుబడి వినియోగించి పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.
- బలహీనవర్గాలకోసం చేపట్టిన 2,20,000 గృహాల నిర్మాణం వివిధ స్థాయిలలో ఉన్నది. గుడిసెల నిర్మాణానికి సహాయం రు. 400 నుండి రు. 1000 కి పెంచారు.
- పోలవరం బ్యారేజి, శ్రీశైలం కుడికాల్వ, జూరాల ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేపట్టారు. నాగార్జున సాగర్ కాల్వల ఆధునికీకరణ ముమ్మరంగా కొనసాగుతున్నది.
- గ్రామాల్లో మంచినీటి సరఫరా పథకాల అమలుకు అధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారు.
- యువజనులు, స్థానిక సంస్థల సహకారంతో సామాజిక అటవీ పథకాన్ని ముమ్మరంగా అమలు చేస్తున్నారు. పరిశ్రమల కోసం నష్టపరిచిన వాటి స్థానంలో తిరిగి చెట్లు నాటేందుకు పారిశ్రామిక అటవీనిధిని ఏర్పాటు చేశారు.
- కుటుంబ నియంత్రణ కార్యక్రమాలు దీక్షతో అమలు జరుపుతున్నారు. 1981 ఏప్రిల్ నుండి డిసెంబరు వరకు, 183075 కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్లు జరగాలని లక్ష్యం కాగా, 1,83,527 ఆపరేషన్లు చేశారు.
- 1982-83లో వార్షిక ప్రణాళిక పెట్టుబడి రు. 600 కోట్ల రికార్డు స్థాయి చేరుకుంది.
- 1980-81లో దుర్భిక్షం, వరదలు వంటి అవాంతరాలను అధిగమించి 100 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు పండించారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో హరిజనులు, ఇతర బలహీనవర్గాల పరిస్థితి ఇదివరకటికంటే చాలా మెరుగుగా ఉంది. వారికి ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తు ఉన్నది.

మనం 1982 సంవత్సరాన్ని ఉత్పాదక సంవత్సరంగా ప్రకటించుకున్నాం. రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ చురుకుగా పురోగమిస్తున్నది. శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ చూపిన బాటలో మన రాష్ట్రం ముందుకు సాగుతూ, శ్రీ టి. అంజయ్యగారి నాయకత్వంలో ప్రజలు, ముఖ్యంగా బలహీన వర్గాల వారి సంక్షేమం కోసం నూతన 20 అంశాలతో సహా మరిన్ని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అమలు చేయబోతున్నది.

డైరెక్టరు, సమాచార, పౌరసంబంధ శాఖ, హైదరాబాదు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం

సంపాదకులు : స్వామి తన్మయానంద. ముద్రాపకులు : ఎం. తీర్థానందం
(ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, మద్రాసు - 21). ప్రచురణ : శ్రీరామకృష్ణ మఠము, మద్రాసు - 4.